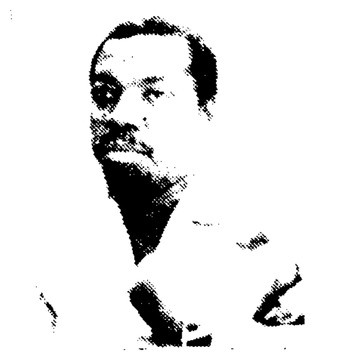
Amigoe

96STE JAARGANG – No.: 141

ZATERDAG 23 JUNI 1979

Vandaag

WILLY HAIZE
..... werkvergunning.....

WASHINGTON VREEST "NIEUW CUBA"

Geweld en hongersnood beheersen hel van Managua

VS overwegen interventie

WASHINGTON. — De Verenigde Staten overwegen troepen naar Nicaragua te zenden als de toestand zulks vereist. Dit heeft gisteren de woordvoerder van het Witte Huis, Jody Powell, in Washington bekendgemaakt. Het mogelijk zenden van Amerikaanse troepen naar Nicaragua zal onderwerp van gesprek zijn in het overleg met de lidstaten van de organisatie van Amerikaanse staten (OAS), aldus Powell die verder zei: „Ons besluit hangt af van de uitkomst van deze beraadslagingen". Minister van Buitenlandse Zaken Cyrus Vance heeft, zoals eerder gemeld, donderdag president Anastasio Somoza van Nicaragua opgeroepen af te treden om zo de weg vrij te maken voor een regering van nationale verzoening. Ook maakte Vance gewag van de mogelijkheid een Pan-Amerikaanse troepenmacht naar Nicaragua te sturen die de orde zou moeten handhaven.

Ondertussen gaat het Nicaragua-debat in de vergadering van de OAS te Washington door over het Amerikaanse voorstel voor het zenden van een burgerlijke delegatie naar dat land om de politieke groeperingen te helpen bij het instellen van een interim-regering van nationale verzoening zonder Somoza, en de oprichting van een inter-Amerikaanse "vredesmacht" om deze delegatie bij haar werk in geval van moeilijkheden bij te staan.

Vooral tegen dit laatste is men ter vergadering algemeen gekant, waarbij vooral Panamá en Mexico elke OAS-interventie afwijzen nu alles schijnt te wijzen op een Sandinistische overwinning in Nicaragua. Deze moeilijkheid willen de VS juist voorkomen. Vandaar hun plan voor een "interventie" om te breken met het Somozistische verleden" en terzelfdertijd een voorlopige oplossing op te leggen, waaraan de politieke oppositie, met uitsluiting van de Sandinisten, meewerkt.

In diplomatieke kringen in Washington wijst men erop, dat Carter moeilijk een andere weg open stond dan interventie te prediken, in strijd met zijn buitenlands beleid tot dusver, om het verwijt te ontgaan in het Congres en andere politieke kringen, dat hij verantwoordelijk zou zijn, zoals in de zaak-Iran, voor het verloren gaan van Nicaragua aan het marxistisch extremisme. Op Carter wordt druk geoefend om op het westelijk continent een "nieuw Cuba" te voorkomen.

Vluchtelingen uit Nicaragua melden intussen, dat geweld, hongersnood en chaos het tot een hel geworden Managua beheersen. Volgens een Peruaan zijn in de afgelopen week in Managua 15.000 mensen om het leven gekomen. Voedsel is er niet meer en alle winkels zijn gesloten en in brand gestoken. Volgens een andere Peruaan lagen er tussen zijn huis en de luchthaven van Las Mercedes tientallen lijken in plassen bloed en helemaal onder de vliegen. Tussen het puin en de barricaden speurden sommige guerrillastrijders nauwgezet naar de vijand. Voor een journalist die in Managua gewerkt heeft, is het de totale oorlog, waarvan de afloop ongewis is, die in Nicaragua woedt. "De mensen sterven van honger en wanhoop. Zij rennen naar alle kanten terwijl de kogels fluiten en de ontploffingen zich voordoen".

Croissant in hongerstaking

STUTTGART — Klaus Croissant, voormalig advocaat van de Baader-Meinhofbende, is in de gevangenis Stuttgart-Stamheim in hongerstaking gegaan, zo is vrijdag bekend geworden.

Hij voegt zich hiermee bij de overige extremisten die in verschillende Westduitse gevangenissen en in West-Berlijn hetzelfde doen.

Thorpe vrijgesproken van poging tot moord

Liberale leider als politicus afgedaan

LONDEN — Jeremy Thorpe, voormalig leider van de Britse Liberale Partij, is gisteren door een jury in de Old Bailey vrijgesproken van samenzwering tot moord op een man die zei dat zij eens een homoseksuele verhouding hadden.

Ook de drie andere verdachten — de 49-jarige David Holmes, een vriend van Thorpe, en twee zakenlieden, de 49-jarige John Le Mesurier en de 39-jarige George Deakin — werden niet schuldig bevonden aan samenzwering. De 50-jarige Thorpe werd ook vrijgesproken van de aanklacht dat hij Holmes ertoe zou hebben aangezet het gewezen model Norman Scott te vermoorden.

Thorpe reageerde slechts met een glimlach op de voor hem en zijn medeverdachten gunstige afloop van het proces dat 31 dagen heeft geduurd. Zijn vrouw, de voormalige concertpianiste Marion Stein, en zijn moeder Ursula Thorpe waren beiden in tranen. Nadat hij het gerechtsgebouw Old Bailey had verlaten zonder iets te zeggen tot de talrijke journalisten, liet Thorpe een verklaring uitgeven waarin hij zijn vrijspraak een volledige rehabilitatie noemde. "Ik heb altijd gesteld dat ik onschuldig was aan hetgeen mij ten laste was gelegd. De uitspraak waartoe de jury na een lang en zorgvuldig onderzoek is gekomen, acht ik volkomen eerlijk".

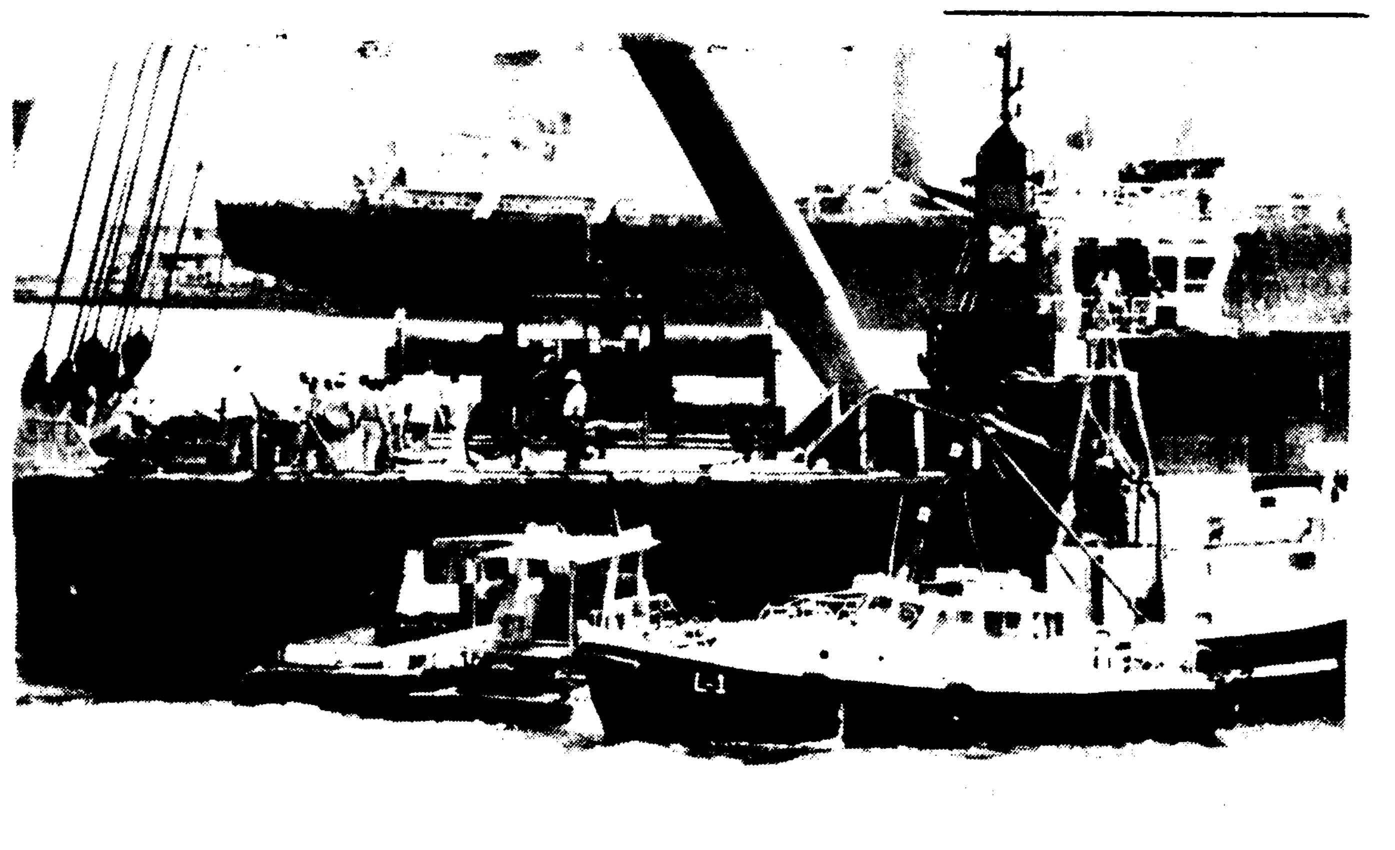
De aanklager was ervan uitgegaan dat Thorpe Norman Scott had willen laten vermoorden, omdat deze door het rondbazuinen van verhalen over een homoseksuele relatie die hij met de liberale politicus zou hebben gehad, diens politieke loopbaan in gevaar bracht. De vier verdachten hebben steeds verklaard onschuldig te zijn, terwijl Thorpe ook altijd heeft ontkend dat hij een seksuele verhouding met Scott heeft gehad. In 1961 had Scott de politicus opgezocht in het Lagerhuis om hem om hulp te vragen in een verzekeringszaak. Eerder hadden zij elkaar ontmoet op een landgoed van een vriend van Thorpe waar Scott in die tijd stalknecht was.

Toen Scott destijds naar het Lagerhuis kwam, had Thorpe de psychisch onevenwichtige 21-jarige Scott mee naar huis genomen. Scott vertelde later aan iedereen die het maar horen wilde, dat Thorpe hem had "verleid" Op 24 oktober 1975 schoot een ex-piloot, Andrew Newton, de hond van Scott dood toen hij met Scott in de omgeving van diens woning op de hei wandelde.

Toen Newton de gevangenisstraf waartoe hij daarvoor was veroordeeld, had uitgezeten, verklaarde hij dat George Dekin hem had aangeworven om Scott te doden en dat hij daarvoor van John le Mesurier 5.000 pond had ontvangen. Newton voegde hieraan toe dat hij Scotts leven echter niet in gevaar had willen brengen.

Jeremy Thorpe die intussen in 1974 de Liberale Partij tot haar grootste succes sinds de tweede wereldoorlog had geleid met 19 procent van de stemmen en 14 zetels, moest echter in 1976 als partijleider aftreden, nadat Scott in het begin van dat jaar voor een rechtbank in Devonshire voor het eerst in het openbaar het verhaal van zijn "relatie" met Thorpe had gedaan. Begeleid door een stroom van publiciteit ontwikkelde de zaak tegen Thorpe zich verder, totdat hij in november jl te Minehead officieel in staat van beschuldiging werd gesteld.

Onder deze omstandigheden was het niet verwonderlijk dat de gewezen Liberale leider bij de verkiezingen van 3 mei jl zijn zetel in het lagerhuis verloor.

Massa-moord in Syrie door moslem- fanatici

VS en Israel genoemd als opdrachtgevers

DAMASCUS — Moslemfanatici hebben 32 cadetten van een artillerieschool in de Noordsyrische stad Aleppo doodgeschoten, zo heeft de Syrische minister van Binnenlandse Zaken, Adnan Dabbagh meegedeeld. Volgens generaal Dabbagh zijn de cadetten omgekomen in een hevige beschieting met machinegeweren en een regen van handgranaten. De massamoord heeft zich vorige week zaterdag al afgespeeld.

Volgens de minister handelen de daders in opdracht van "het Amerikaans imperialisme en zionisme", en is deze "misdadige daad uitsluitend in het belang van Israël en de vijanden van de Arabische natie". Dabbagh zei dat een Syrische kapitein, Ibrahim Youssef, een spoedbijeenkomst van de cadetten had belegd in een schoolgebouw, nadat hij was omgekocht door leden van de moslem-broederschap. Toen de cadetten in de zaal waren verzameld, gaf hij zijn misdadige opdracht. Deze groep huurlingen zal geliquideerd worden, áldus minister Dabbagh, die nog meedeelde dat enkele daders zijn gearresteerd. Volgens welingelichte bronnen zouden elf mensen bij de massamoord betrokken zijn geweest. Kapitein Youssef zou nog voortvluchtig zijn.

Dabbagh onthulde ook dat er de afgelopen maanden een reeks moordaanslagen heeft plaatsgehad in verscheidene Syrische steden. De moslem-broederschap heeft haar aanvallen verhevigd sinds het bezoek van de Egyptische president Anwar Sadat aan Jeruzalem, in november 1977, en opnieuw na de ondertekening van het Egyptisch-Israëlisch vredesverdrag in maart van dit jaar, zo zei hij. "Zij ontkenden een reeks moorden in Aleppo, Hama, Damascus en andere steden". Uit goedingelichte kring in Beiroet is vernomen dat in de Noordsyrische stad Hama eerder deze maand drie officieren van de militaire inlichtingendienst zijn doodgeschoten. De moslem-broederschap is een verboden organisatie van -gedreven islamitische fundamentalisten.

WILLEMSTAD — Het trieste ongeval in de haven van Curacao is gisteren onderwerp van gesprek geweest op het hele eiland. De Haveninspectiedienst is bezig met een grondig onderzoek naar de oorzaak van dit tragische ongeval, waarbij vijf jongelui het leven lieten. Het waren: André de Groot (26), Luciano Sasso (32), de broers Compton (26) en Edmond (27) Sweetnam en Alberto van Putten.

Hun stoffelijke overschotten werden gistermiddag geborgen. Ze waren die morgen bezig geweest met onderhoudswerkzaamheden aan een grote drijvende kraan. Op een gegeven moment zijn ze in een smal gat op het dek van de lichter, waarop de kraan staat, afgedaald. Daarbinnen was onvoldoende zuurstof, waardoor alle vijf zijn gestikt.

Poedelliefde

PARIJS — Een rechter in Creteil, bij Parijs, heeft een man die van zijn vrouw wil scheiden, het recht verleend, ook na de scheiding de tot dusver gemeenschappelijke poedel op te zoeken. De vrouw behoudt het recht voor het dier te zorgen. Het echtpaar was het wel eens geworden over een scheiding, maar geen der echtelieden wenste van de hond af te zien. De rechter heeft thans besloten, dat de man de poedel twee weekeinden in de maand mag opzoeken en de hond zelfs een deel van de grote vakantie bij zich mag houden. De rechter zelf bezitter van een spaniel en kanaries, moet nu nog uitmaken in welke verhouding het onderhoud van de poedel voor rekening van de man en de vrouw komt. Deze kwestie zal later in behandeling komen.

Kissinger naar Midden-Oosten

CAIRO — Henry Kissinger, bekend om zijn pendeldiplomatie in het Midden-Oosten toen hij van Buitenlandse Zaken van de V.S. was, zal komende week naar het gebied terugkeren voor besprekingen met president Sadat in Cairo en bezoeken aan andere Arabische landen. Dit heeft het semi-officiële Egyptische dagblad Al-Achram gemeld.

Kissinger wordt donderdag in Egypte verwacht voor een verblijf van twee dagen aldaar. Verder zal hij naar Saoedi-Arabie, Jordanie en andere, niet met name genoemde, Arabische landen reizen.

Dr Kissinger was de architect van de troepenscheidingsakkoorden van Israel met Egypte en Syrië na de Oktoberoorlog van 1973.

Maleisie sleept boten met bootmensen weg

KUALA LUMPUR — Leden van de Maleisische veiligheidstroepen hebben twee Vietnamese schepen — met 900 vluchtelingen aan boord — naar de internationale wateren voor de kust bij Kuala Trangganu (haven aan de oostkust) gesleept. Dit is gisteren van officiële zijde in de Maleisische hoofdstad vernomen.

Een woordvoerder van de speciale eenheden die belast zijn met de kustcontrole, gaf te kennen dat de vluchtelingen in de nacht van donderdag op vrijdag waren teruggezonden voordat zij van boord hadden kunnen gaan. Hij sprak berichten tegen dat naar de schepen geschoten was om de vluchtelingen te weerhouden aan wal te gaan.

Het is niet bekend wat er met de schepen verder gebeurd is. Waarnemers zeiden te menen dat de overleveringskansen van de vluchtelingen bijna nihil zijn. Sedert zondag zond Maleisie 1035 vluchtelingen naar zee terug.

De Vietnamese ambassadeur in Jakarta, Tran My, heeft gisteren meegedeeld dat Vietnam een speciale afgezant naar Indonesie en Maleisie zendt om te bespreken hoe het kan helpen de problemen, die veroorzaakt zijn door Indochinese vluchtelingen, te verlichten.

De afgezant, Mai Van Bo, wordt zondag voor een bezoek van twee dagen in Jakarta verwacht.

Begin zet Weizman onder druk

TEL AVIV — De eerste minister van Israël heeft de minister van Defensie, Ezer Weizman, opgedragen zich duidelijk uit te spreken over zijn al dan niet aftreden in verband met het ontstaan van een nieuwe joodse nederzetting in bezet gebied. Dit heeft de avondkrant Ma'ariv vrijdag gemeld.

Als Weizman aftreedt, wordt Begin zelf minister van Defensie. Hiermee zou hij in de voetsporen treden van David Ben Goerion, die in de tweede helft van de veertiger en de eerste van de vijftiger jaren regelmatig het premierschap combineerde met het ministerschap van Defensie.

Kaper Kavaja veroordeeld

CHICAGO — De Servische nationalist Nikola Kavaja, die zich vrijdag in Ierland overgaf na daar met een gekaapt toestel uit de VS te zijn overgekomen en direct werd teruggevlogen naar de VS is nog dezelfde dag in Chicago veroordeeld tot een gevangenisstraf van 20 jaar met een proeftijd van vijf jaar, niet wegens de kaping, maar wegens een eerdere samenzwering voor een bomaanslag op Joegoslavische diplomaten. Bij zijn overgave bleek de kaper nepdynamiet bij zich te hebben gehad.

"Autoslang" van 250 km

MAINZ — In de bondsrepubliek Duitsland zijn in het afgelopen jaar circa 60.000 auto's gestolen.

Als alle gestolen auto's een rij zouden kunnen vormen, dan zou er een „autoslang" van meer dan 250 km zijn, aldus de politie.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n, Curaçao N.A.
Postbus 557
Giro 440.000
Bankrek. nr. 874.825-10
Maduro & Curiels Bank N.V.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen):
672000
Directrice: Mayra van der Dijs.
Redaktie-raad: Goretti Salsbach, Frans Heiligers en Mayra van der Dijs.
Overige leden Redaktie: Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Ken Wong (fotograaf).
Advertentie-afdeling: (acquisitie): Wil Steynis, Ingrid de Maayer.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 4333-4334-4335.
Directeur/Hoofdredacteur: Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot, Marieta Dijkhoff.

BONAIRE
Correspondent: Norwin (Nochi) Willem, Tera Corra, tel.: 8736
Advertentie: BOMADECO n.v., hoek Breedestraat/Kerkstraat, tel.: 8939 of 8773.
SINT MAARTEN
Advertentie: Vance James, tel.: 2283.
SABA
Correspondentie: Ray Hassell.
ST. EUSTATIUS
Correspondent: Jan Smid, tel.: 2321.
DEN HAAG
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Wingerd 540, Waddinxveen, tel.: 01828-7432.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen) Curaçao, Districo n.v., tel.: 36300, 37788, 37789.
Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 4333.
Bonaire, Entrejol 153A, tel.: 4222.
St. Maarten, Papergarden, tel.: 2283.
Losse nummers 40 cent.
Abonnementen op Antillen negen gulden per maand.
(Bovenwinden tien gulden per maand). Buiten Antillen (Nederland):
NAfl. 38,90 per maand (luchtpost) of NAfl. 13,80 per maand (zeepost), jaarlijks vooruit te betalen.

H. Toré breekt lans voor vakopleiding

KRALENDIJK — Tijdens de diploma-uitreiking op de LTS hield de heer H.Toré, algemeen directeur van de Scholengemeenschap Bonaire, een toespraak, welke wij hier in het kort willen weergeven.

Wij moeten geen enkele gelegenheid voorbij laten gaan — aldus de heer Toré — om op de belangrijkheid van vakmanschap te wijzen, vooral in onze gemeenschap, die nog aan het begin van haar opbouw staat. Hoe vaak zoeken de bedrijven niet naar een goede metselaar, timmerman of een andere vakman. Opmerkelijk is dat op de lijst van werklozen en werkzoekenden haast geen enkele vakman voorkomt. Dit bewijst nog meer de noodzaak en behoefte naar vakmensen. Wij weten allemaal wat voor waarde onze ambachtschool zo'n twintig à dertig jaar terug had. Onze economie was gebaseerd vooral op de handel en de ideale situatie voor elke ouder was wanneer hun kind een "white collar job" kon krijgen. Een kind op de ambachtsschool hebben was min of meer een schande voor de familie. Gelukkig heeft de tijd en de ontwikkeling ons geleerd hoe verkeerd deze opvatting wel was. Vakmanschap is tegenwoordig een paspoort voor je leven en is tevens een garantie in eigen levensonderhoud, aldus verklaarde de heer Toré verder.

Met deze visie voor ogen hebben en zullen wij alle pogingen ondernemen om de mogelijkheden voor onze jeugd om in de richting van de techniek verder te studeren, uit te breiden. Spoedig zal het nieuwe LTS-gebouw in gebruik genomen worden, waarbij de leerlingen zowel aan gebouw als aan leermiddelen een gezonder sfeer krijgen om zich verder te bekwamen.

Er is iets echter dat ons elk jaar bezorgd maakt, vervolgde de heer Toré en dat is het feit dat in vele gevallen de werkgevers vaak absurde eisen stellen aan de pas afgestudeerden. De vaak gehoorde klacht is dat de leerlingen niets weten en dat zij geen voldoende ervaring hebben. Dit laatste is een feit; het is bekend dat de technische school naast de zuiver technische vakken ook vrij veel aandacht besteedt aan de algemene vorming van de leerling. Naar mijn mening moet de werkgever nu de gelegenheid scheppen voor verdere bekwaming op het specifieke vakgebied. Een soort „on the job specializing". Met andere woorden de bedrijven moeten in de leerlingen die afstuderen gaan investeren om betere resultaten te krijgen. Het is irrealistisch om te beweren dat men alleen maar ervaren mensen in dienst wil nemen. Op de eerste plaats zullen de beginnelingen nooit aan bod komen en op de tweede plaats moet men niet vergeten dat men (de werkgever) ook als beginneling is begonnen.

Tot slot feliciteerde hij de geslaagden, de ouders en ook de leerkrachten voor het werk dat zij verzet hebben voor de aan hen toevertrouwde leerlingen.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST eilandsgeneeskundige van 23 juni 1979 van 08.00 uur — 25 juni 1979 om 07.00 uur:
Stads- en 2de distrikt Oost: dokter Wilsoe, Spreekkamer Scharlooweg 3, tel.: 12947, spoedgevallen bereikbaar op Generaalsweg 30, tel.: 43171.

22 juni 1979 van 18.00 uur — 25 juni 1979 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt West: dokter A.L.King, Spreekkamer Cas Chiquito, tel.: 23550; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; voor spoedgevallen tel.: 44188.
In het derde distrikt: dokter Vonhogen, tel.: 88058, spreekuren: 10.00-12.00/17.00-18.00 uur.

★ ★ ★

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria nr.17, tel.: 82947; kantoor geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00 t/m 16.00 uur; zat. gesloten; zuster Van Loo neemt waar van 06.00-07.00 uur op tel.: 53746; de wacht heeft zuster Ogenio, tel.: 81892; ook te bereiken op pageboy 027-149.

(maandag van 14.00-16.00 uur kleuterbureau volgens afspraak)

BOTICA BANDABAO: geopend maandag t/m vrijdag van 08.00-19.00 uur en zaterdag gesloten.
BOTICA'S (nachtdienst):
ZAT.: Otrabanda: Coromoto, tel.: 23241; Punda: Del Pueblo, tel.: 12444.
ZON.: Otrabanda: Centraal, tel.: 23281; Punda: Popular, tel.: 11269.

★ ★ ★

POMPSTATION
(openingstijden van 08.00-13.30 uur):
Winkel-Hendrikplein; Frederik-Salinja; Maduro-Biesheuvel; Libier-Cas Chiquito; Isa-Plantersrust; Scheidelaar-Mundo Nobo; Vanddis n.v.-Marie Pampoen; Nieuw-Sto. Domingoweg; Perry-Grand Central; Schotborgh-Cas Cora.

★ ★ ★

VERLOF BEGRAFENIS
23 juni: R.A.de Windt, Abrahamsz 113.
24 juni: E.F.Cannister, Schottegatweg Oost 25.

★ ★ ★

BIOSCOPEN
ROXY: 19.00 Arizona colt; 24.00 The food of the God.
WEST-END: 19.00-21.00 Out of the darkness; 24.00 Bare knuckles.
CINELANDIA: 19.15-21.15 The killers; 24.00 The evil.
DRIVE-IN: 19.15-21.15, 24.00 Beyond the door II.

★ ★ ★

CINE-TRUCK: Hedenavond te Koraal Specht, zondagavond te PMT Jeugdgebouw en maandagavond te Fleur de Marie.

★ ★ ★

DIVERSEN
CENTRO PRO ARTE: 20.30 optreden Henk van Ulsen.

TELECURACAO: 21.00 tv-debat (alle politieke partijen).

★ ★ ★

ZONDAG
BIOSCOPEN
ROXY: 19.00 Peter en de vliegende autobus; 21.00 Arizona colt.
WEST-END: 18.30 ABBA; 10.30-20.30 Out of the darkness.
CINELANDIA: 19.15 The bad news bad inbreaking trainer; 21.15 The killers.
DRIVE-IN: 19.15 Shipwrecked; 21.15 Beyond the door II.

★ ★ ★

TELECURACAO
ZATERDAG: 15.00 telefiesta; 16.00 cultuur en opvoeding; 17.30 cartoons show; 18.00 bulletin tele-8; 18.30 thirty minutes; 19.00 invitation to dance (Disco); 20.00 notisiero tele-8; 20.20 deporte tele-8; 20.30 Laverne & Shirley; 21.00 tv-debat politieke leiders; 22.00 estreno: Just me and you.

ZONDAG: 13.00 club PTL. 14.00 day of discovery; 14.30 this week in baseball; 15.00 game of the week; 17.00 studio sport; 18.00 ABC wide world of sports; 18.50 bulletin tele-8; 19.00 dept. di informashon di gobierno; 19.30 Sanford & son; 20.00 notisiero tele-8; 20.30 Mork and Mindy; 21.00 Dallas; 22.00 300 milliones; 21.00 sign off.

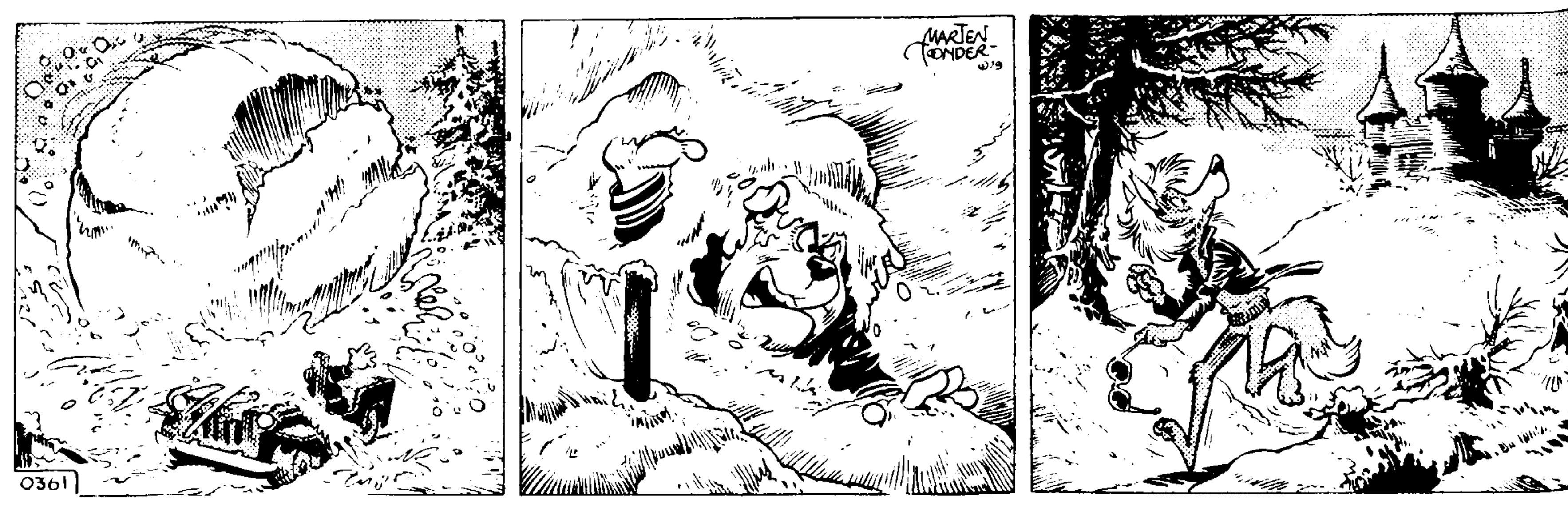
Jayceescongres op Curacao

WILLEMSTAD — Het 18e nationale congres van de Antilliaanse afdeling van de Jaycees wordt dit jaar op Curacao gehouden en de organisatie ervan is in handen van Jaycees Banda Bou. Het congres duurt van 18 tot en met 21 oktober. Het is nog niet bekend waar op Curacao het congres plaats zal vinden, maar er worden besprekingen gevoerd met de lokale hotels. Om de kosten van dit congres te kunnen dekken, heeft de Jaycees een programma op touw gezet waarin onder meer voorkomt een optreden van Harold Martina op 28 oktober in Centro Pro Arte. Men rekent op deelneming van ongeveer 250 leden uit de Nederlandse Antillen.

KRALENDIJK — Om een goede ontwikkeling van het toerisme te bewerkstelligen heeft de overheid van Bonaire enige maanden terug het Caribbean tourism research centre (CTRC) met als hoofdkantoor Barbados, de opdracht gegeven om een rapport te maken over de ontwikkeling van het toerisme op Bonaire. Een voorlopig rapport werd overhandigd aan de overheid van Bonaire en afgelopen dinsdag werd het rapport besproken met de instanties, die betrokken zijn bij het toerisme. Om die reden waren op Bonaire de heren Timothy Prime en Bernard Spinrad, beiden deskundigen van het CTRC. Deze heren hadden een discussie over het rapport met de autoriteiten van het Toeristenbureau, de overheid van Bonaire, Bonaire hotel association, ALM en het departement van Welvaartszorg. Een definitief rapport over deze studie zal eind juli overhandigd worden. Bij de foto: een momentopname tijdens de vergadering, die geleid werd door de heer Victor Winklaar, gedeputeerde van Toerisme en hoofd van het Toeristenbureau, de heer Ch.L.R.Ellis.

Heer Bommel en de toekomer

0361 — De sneeuwbal, die halverwege de heuvel al een kloek formaat had, was bij het terugrollen nog flink aangegroeid. Toen hij de weg bereikte was het dan ook een grote massa, die zich over de politie-auto van de commissaris heenstulpte en daar in stukken brak. Geruime tijd lag hij daar rustig als een slordige sneeuwval op de weg, maar toen kwam er beweging in de lawine, en tenslotte verscheen het verhitte gelaat van de politiechef er uit.

„Alsjeblief", sprak hij met rauwe stem. „Daar...... daar heb ik je! Bewijs is geleverd! Nu weet ik het zeker. D'r is een maffia aan het werk. Interpol inschakelen. Snuf aan het werk zetten. Het spoor voert naar Bommelstein. Altijd dezelfde".

Hij begon moeizaam zijn voertuig sneeuwvrij te maken, ter[...] aan de andere kant van de heuvel Quaatbloet zich uit de voe[...] maakte.

„Nu zijn wel de sporen uitgewist", setlde hij vast. „Maar nu mo[...] ik uit de buurt van mijn kleding-voorraad blijven – anders maak[...] weer nieuwe. Pas als het donker is kan ik mijn theater verhuiz[...] naar veiliger oorden. Wat een tegenslag, dat ik mijn zuur verdien[...] speurdersgeld in mijn detective-jas heb laten zitten. Ik heb hong[...] en de vlaai van dat moedertje ligt me nog steeds zwaar op de ma[...] Hoe diep kunnen de groten vallen! 'Noblesse miserere' klaagden [...] ouden reeds wanneer het een hooggeplaatste zuur opbrak".

Eerste lustrum van Harts Company show

KRALENDIJK — Vandaag heeft plaats in het Theater Carib de Harts Company Show, welke tevens haar eerste lustrum zal vieren. Deze show begon in 1970 bij de laatst gehouden Miss Teenage Antillen. Nu vijf jaar later wordt weer de Miss Teenage Antillen op Bonaire gehouden. Toentertijd bestond de show uit de bekende bands Black Sugar en African Blood en hieruit is men verder gegaan met een show van de kandidaten zelf, bestaande uit zang en dans. De show van vanavond wordt voorbereid door de Imborga en dient als fundraising, maar is tevens een training voor de kandidaten, zodat zij zich ten beste kunnen geven voor een groot publiek. De Imborga hoopt op een volle zaal en doet een beroep op iedereen om aanwezig te zijn. Entree is vier gulden per persoon.

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

★ ★ ★

WEEKEINDEDIENST GENEESKUNDIGE: t/m 25 juni 1979 om 07.30 uur dokter Cervantes, Entrejol, tel.: 4238.

★ ★ ★

MAANDAG
DIVERSEN
BIBLIOBUS: Te Beatrixschool.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks geopend van 08.00-12.00 15.00-18.00 uur; woensdag ook van 18.00-21.00 uur.

BON. MUSEUM (oud politiewacht) openingstijden: maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur en zaterdag van 09.00-13.00 uur.

LANDFILL te Lagoen geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur en zaterdag van 08.00-12.00 uur.

POSTSLUITING: 15.45 voor aangetekende stukken; 16.30 voor gewone stukken-postkantoor Kralendijk (elke dag van maandag t/m zaterdag).

E pida baranca een succes

WAS HET TWEE weken geleden dat ik schreef over het grote succes van Henk van Ulsen, zaterdag 16 juni was ik getuige van een toneelstuk, dat duidelijk bewees dat het Antilliaans theaterleven om zijn expressie niet hoeft onder te doen voor enig ander theaterleven van elders. De typische Antilliaanse ingredienten, zoals het ritme, de muziek, het natuurlijke, werden op voortreffelijke wijze gebracht door de groep van Pacheco Domacasse. De boodschap aan de gemeenschap, die ondanks haar historisch verleden, zich bewust moet worden van haar eigen kunnen, kwam goed over.

Ook de duidelijke en eewige strijd tussen het goede, (Luango) en het Kwaad (Ezze) kon men aanvoelen en kwam tot uiting dat het goede toch op het laatst de overhand krijgt, ondanks de manipulaties van de Ezzefiguur om de mensen in het verderf te storten.

De Nanzifiguur, een typisch Antilliaanse (Afrikaans) figuur die met allerlei listen alles gedaan wat te krijgen, bracht het hele publiek tot vele lachpartijen.

Wij geloven dat het stuk het doel bereikt heeft. Opvallend was dat doordat het hele lichaam gebruikt werd als expressievorm, vergezeld van goede muziek en ritme, als het ware een wereldtaal gesproken werd, die iedereen kon verstaan. Van hieruit willen wij Pacheco dan ook feliciteren.

Wij willen niet nalaten een kritische kanttekening te plaatsen. Nogmaals werd bewezen het gemis aan een goede theatermogelijkheid op Bonaire. Hoewel men zijn uiterste best deed, kwamen bepaalde scenes niet goed tot hun recht, op de eerste plaats door de verlichting, maar meer nog door de bouw van de zaal. Verder twee uren zitten op een harde houten stoel is ook niet de ideale manier om naar cultuur te zitten kijken.

Ook willen wij van hieruit de C.C.B. de suggestie doen om meer van dit soort toneel aan te trekken. De bevolking vindt hierdoor zeker de weg naar het theater.

Een rijbaan brug dicht

WILLEMSTAD — In verband met schilderwerkzaamheden op de zuidelijke rijbaan van de Koningin Julianabrug, zondag 24 juni van omstreeks 07.00 uur tot 15.00 zal deze rijbaan overdag afgesloten worden voor het (rij) verkeer. Dit impliceert dat er geen verkeer vanuit Otrabanda over deze brug in de richting van Punda toegelaten zal worden men dient om het Schottegat te rijden.

Het verkeer vanuit de richting Punda zal (normaal) via de Koningin Julianabrug in de richting van Otrabanda kunnen rijden. Van een ieder wordt verwacht zich strikt aan de in verband genomen verkeersmaatregelen te houden.

KRALENDIJK — Op vrijdag 15 en zaterdag 16 juni gaf het koor van Ars Cantate een welgeslaagd concert in de aula van het schoolgebouw van de Scholengemeenschap. Het publiek dat in groten getale was gekomen, vooral vrijdag, kon genieten van een welverzorgde concert. Op de foto het koor v[...] Ars Cantate tijdens het op[...] treden.

KERKDIENSTEN
ZONDAG
KLOOSTER ALVERN[...] (Gouv van Lansbergweg): zo[...] dag 10 uur hoogmis (Ned[...] BARBER (H.Joseph): zon[...] 05.30, 09.00; BRIEVENGAT[...] zat.: 18.30 (Ned), zon.: 10.00[...] 18.00; BUENA VISTA (Birg[...] Milagrosa): zat.: 19.00, zo[...] 09.00 en 19.00; CHAR[...] (O.L.Vrouw van Coromoto[...] zat.: 19.00, zon.: 06.00, 08.0[...] 17.00 en 19.00; GROOT KWARTIER (O.L.Vrouw v.d[...] Carmen): zat.: 19.30, zon. 09.00 en 18.00; JANDORE[...] (O.L.Vrouw van Goede Raad[...] zon.: 10 en 18 uur; hulpkerk Bo[...] ca San Michiel: zat.: 18.00[...] zon.: 08.00 uur; JANWE[...] (H.Hart van Jezus): zat.: 19.0[...] uur, zon.: 08.30, 12.00 en 19.0[...] uur (Ned); KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 18.3[...] zon.: 11 en 18 uur; MONTAG[...] NE (H.Dominicus): zon.: 05.15[...] 08.30 en 19.00 uur; hulpkerk Seru Grandi (Fuik): zon.: 17.0[...] uur; OTRABANDA (Sant[...] Ana): zat.: 19.30, zon.: 08.00[...] 19.00 uur; PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00, zon. 06.00, 09.00 (hoogmis) en 19.0[...] uur; SANTA MARIA: zat. 19.00 uur (Ned), zon.: 07.00[...] 09.00 en 19.00; SANTA FA[...] MIA: zat.: 19.00, zon.: 06.0[...] 09.00, 11.00 (Engels) en 19.0[...] SANTA ROSA: zat.: 18.3[...] zon.: 07.30, 09.00 en 18.3[...] SAN WILLIBRORDUS: zat. 19.00, zon.: 08.00; SOTO: zat. 19.00, zon.: 09.00; STEEN[...] RIJK (O.L.Vrouw van Altagra[...] cia): zat.: 19.00, zon.: 08.0[...] 10.00 en 18.00; SUFFISANT (O.L.Vrouw van Fatima): zat. 18.00, zon.: 09.00, 18.0[...] (Portugees); WESTPUNT (H.Petrus): zat.: 19.00 en zon. 08.30; hulpkerk Lagoen (H.Jo[...] hannes): zon.: 10.00; WISH[...] (H.Theresia): zat.: 19.00, zon. 08.00 en 18.00; ZUID BONAM (H.Judas Thadeus): zat.: 18.3[...] zon.: 08.30 en 17.30.

★ ★ ★

KAPEL Marinebasis Parera iedere zaterdagavond om 18.30 uur rk. misviering.

★ ★ ★

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
VERENIGDE PROT. GEMEENTE

FORTKERK: 09.00 ds Van Buiren (H.A.); 19.00 ds Smi[...] (Pap.).
Emmakerk: 09.30 ds Sarab[...] (Doop).
Ebenezer Church: 10.15 ds Smith.
Tamarijn: 19.30 ds Van Buiren.
Tijdens de ochtenddiensten [...] de Fortkerk en Emmakerk is [...] crèche.

Weer avonddienst[...] protestantse kerk

KRALENDIJK — Nadat [...] lange tijd geen avonddiensten gehouden werden in verband met de vacature van een predikant zal met ingang van 24 juni begonnen worden met een[...] per maand een avonddienst te houden in het protestantse kerkgebouw te Kralendijk om 19.00. De kerkdienst op Rincon zal op die dag om 8.[...] 's morgens plaatsvinden.

KANTOOR VERHUISD NAAR NIEUWESTRAAT

Directeur Empresa Chiki:

Boutique en snackbar verreweg favoriet

WILLEMSTAD. — Boutiques en snackbars zijn verreweg de meest favoriete zaakjes die mensen op Curaçao willen opzetten. Dat is de ervaring van de Fundashon Empresa Chiki (stichting kleinbedrijf) met sinds ruim een jaar de heer Elfried Capella aan het hoofd als directeur. In bijna alle gevallen waarin verzocht wordt om steun van de stichting voor de opzet van een boutique of snackbar wordt bij voorbaat al negatief gereageerd. Er zijn door de stichting sinds de oprichting eind 1976 ongeveer dertig leningen verstrekt voor een breed scala kleinbedrijven. Twintig verzoeken zijn in behandeling.

Het personeel van de stichting is bijna met de verhuizing van het luchthavengebouw naar de stad klaar. De komende week nog wordt officieel ingetrokken in het opgeknapte pand aan de Nieuwestraat 25 (boven).

In zijn korte tijd als directeur heeft de heer Capella — aldus vertelde hij in een gesprek met de Amigoe — ervaren dat de meeste mensen komen met een plan voor een boutique of snackbar, blijkbaar zaakjes waar veel brood (!) in gezien wordt. Een ander gewild bedrijfje is een kapsalon. De stichting is er erg sceptisch gaan staan tegen de opzet van dit soort bedrijven, omdat er al zoveel van zijn op het eiland. Toch wordt elk ingediend verzoek apart bekeken.

De heer Capella vertelde bijvoorbeeld dat op Seru Fortuna een dame is geholpen — die van onderstand leefde — met de opzet van een winkeltje, waar het allerbenodigde gekocht kan worden, en een kleine snackbar. De overweging daarbij was dat in de hele nieuwe volkswoningbuurt van Seroe Fortuna geen plaats is waar iets aan eetwaar gekocht kan worden. Daar vervult een sociale functie. Om nog maar niet te spreken van de omstandigheid dat de betrokkene geen beroep meer hoeft te doen op de onderstand en zichzelf onderhoudt. Op die manier wordt naast de aard van de projecten gelet op de wijk waarin een zaak gevestigd zou moeten worden.

Dikwijls worden projecten ingediend zonder dat daarvoor een goed "feasability"-studie is opgesteld. Er bestaat nog steeds de indruk dat de stichting één van de plaatsen is waar geld te verdelen valt. Als voorwaarden stelt de Empresa Chiki dan ook een project-stuk dat goed gedocumenteerd is en waaruit de nodige kennis van zaken blijkt. De zaak zal namelijk op een gezonde manier geleid moeten worden als hij eenmaal is opgezet. "En ik kan moeilijk zelf in alle projecten duiken, om dat soort voorbereidingen voor de indieners te doen. Dan begin ik liever een apart bureautje op me zelf, waar ik een goede boterham mee kan verdienen". Hij als directeur van de stichting spreekt de projecten door met de indieners en stuurt ze na de nodige voorbereidende procedures met advies door naar het stichting-bestuur, waar ze nog eens worden doorgelicht.

Veel plannenmakers laten, na de belofte een document op te stellen, verder verstek gaan. "Het is niet mijn bedoeling om ze af te schrikken. Integendeel, maar ze moeten wel goed voorbereid terugkomen. Meestal komen ze helemaal niet meer terug", aldus de heer Capella. Volgens hem is het moeilijk een goed project op te zetten van slechts 3000 à 4000 gulden zoals gebeurt. De stichting ziet meer in iets grotere projecten. Een voorwaarde is namelijk ook dat er mensen aan werk worden geholpen. Bij het (grote) project van Tom's Place bij Colon Supermarket hebben bijvoorbeeld 20 man werk gevonden.

BABY-CRECHE

De begeleiding van de stichting wil de heer Capella gaan opzetten in die zin, dat de geholpen mensen verplicht worden lezingen bij te wonen van deskundigen op bepaalde terreinen, die op een simpele wijze gerichte informatie geven over bedrijfsaangelegenheden. Tevens zal er een programma worden opgezet dat hij zelf als directeur regelmatig de ronde doet langs alle bedrijfjes die met stichtinghulp zijn opgezet.

Met de dertig reeds opgezet geholpen bedrijven is een bedrag uitgegeven aan leningen van ongeveer een half miljoen gulden. Geschat wordt dat daarmee ongeveer 60 mensen werk hebben gevonden. Er is een goede verstandhouding met de Banko Maduro die zich af en toe — vanwege de beperkte financiële mogelijkheden van de stichting — bereid heeft getoond met geld bij te springen waar dat goede perspectieven bood. Momenteel zijn er ongeveer 20 projecten in behandeling, waaronder een baby-creche op Montagne Rey, screen-printing, souvenir-handeltje, seafood-restaurant, constructie, metaal-bewerking (hekwerken), garages (in verband met de komst van de WA-wet), timmerwinkel, stoomerij en toch een enkele boutique of snackbar (bijvoorbeeld op Bandabao in een buurt waar nog helemaal geen is).

De vorige directeur, de heer Oswin "Chin" Behilia, heeft uiteindelijk ontslag genomen als zodanig, omdat volgens hem niet alle leden van het bestuur een zelfde stem in de besluitname hebben na een statuutwijziging waar hij het niet mee eens was. De heer Capella daarmee geconfronteerd zei: "Maar dat is logisch. De vakbonden en het bedrijfsleven leveren geen financiële bijdrage aan de stichting, zoals de overheid wel doet. Geen wonder dat de vijf vertegenwoordigers van het eilandgebied een doorslaggevende stem hebben". In feite hebben ze zelfs een veto-recht. De bonden en het bedrijfsleven hebben elk drie vertegenwoordigers in het bestuur; de centrale regering twee. "Het is best werkbaar onder die omstandigheden", zei de heer Capella. "In de praktijk valt het allemaal reuze mee".

Curacao vertraagt ontwikkelingsbank start

WILLEMSTAD — Een niet verschijnen van een vertegenwoordiger van het eilandgebied Curacao op een vergadering over de Ontwikkelingsbank, heeft ervoor gezorgd dat in de opzet ervan opnieuw vertraging is opgetreden.

Oorspronkelijk was verleden week vrijdag een vergadering gepland tussen de centrale regering en delegaties van de eilandgebieden Bovenwinden, Bonaire en Curacao over de opzet van de Antilliaanse Ontwikkelingsbank. Deze vergadering werd verschoven tot maandag. Toen de diverse delegaties in het Fort Amsterdam zaten te wachten kwam het BC Curacao niet opdagen. Naar verluidt had gedeputeerde Agustin Diaz van financiën moeten verschijnen, maar hij vertoefde op Bonaire. In plaats van hem zou gedeputeerde Gilbert de Paula van economische Ontwikkeling gaan, maar deze hoorde pas van de vergadering na het tijdstip van de vergadering. Omdat het grootste eiland dat wil participeren niet aanwezig was, moesten de delegaties onverrichterzake weer weggaan. Het heeft in kringen van de centrale regering ergernis verooorzaakt, ook al omdat Curacao, ondanks de wens mee te doen, nog niets heeft laten weten over de mate van deelname aan de ontwikkelingsbank.

Nederland heeft zich garant gesteld voor de financiele bijdragen van Bonaire en de Bovenwinden.

Beteugeling van excessief energie-gebruik

WILLEMSTAD — Vertegenwoordigers van de departementen Economische zaken en Financiën plus een vertegenwoordiger van het Bureau Oliezaken zitten in een commissie ingesteld door de centrale regering om te zien hoe de excessieve gebruik van brandstoffen tegen te gaan. Aldus vertelde vanmorgen premier Boy Rozendal.

De minister-president zei dat de bevolking van de Antillen gewend is geraakt aan een overmatig gebruik van brandstof. In de situatie dat evenwel de prijs van olie in de wereld stijgt en alles op de Antillen afhankelijk is van die energie-bron, is het een vereiste dat er bezuinigd wordt op het gebruik ervan. Vandaar de installing van de commissie.

WILLEMSTAD — Zoals te verwachten was, ondertekende een PWFC-vertegenwoordiging gisterenmiddag onder protest het principe-accoord dat bereikt is tussen de bond en de Shell, na een staking van 12 dagen. Op het laatste moment ontstond nog een verschil van mening over het accoord waarin volgens de bond de A-premie, de waarnemingspremie en de begrafenisuitkering met terug werkende kracht geldig diende te zijn tot 1 oktober van het vorig jaar.

Volgens de Shell zouden de genoemde premieverhogingen echter per 1 juli van kracht zijn terwijl de periode van oktober tot juli gecompenseerd zou zijn door de 45 procent lumpsum. De bond dreigde aanvankelijk het accoord niet te zullen ondertekenen maar ging daartoe toch over nadat de Shell-directie erop wees dat bij niet ondertekening er geen accoord zou bestaan dus ook de lumpsum niet zou worden uitbetaald. De bondsvertegenwoordiging tekende staande het accoord en verliet meteen daarop de vergaderzaal van het Shell-hoofdkantoor.

Luchtverkeersleider:

Geen offers van leiding luchtvaart

WILLEMSTAD — "Wij moeten altijd opofferingen doen om te kunnen vergaderen met de leiding van het departement van luchtvaart die zelf nooit bereid is buiten kantoortijden besprekingen te voeren". Dit verklaarde een woordvoerder van de luchtverkeersleiders naar aanleiding van de afgebroken besprekingen tussen de staf van het departement en een commissie van de luchtverkeersleiders. De zegsman vertelde dat de commissie in het verleden reeds gewezen had op de onrechtvaardige gang van zaken, gezien het feit dat de luchtverkeersleiders onregelmatige diensttijden hebben die niet samenvallen met kantoortijden.

"Als wij een vergaderdatum en -tijd moeten bepalen moeten wij van onze kant altijd blijven meten en passen vanwege onze wachtdiensten en moeten wij proberen de vergadering te beleggen in onze vrije uren. Van de andere kant weigert de staf te vergaderen buiten kantoortijden", aldus een woordvoerder van de luchtverkeersleiders die vertelde dat een bespreking wordt afgebroken om twaalf uur op verzoek van de stafleden om dan eventueel om half twee door te gaan. Op grond daarvan eiste de commissie van luchtverkeersleiders tijdens een bespreking de afgelopen dinsdag dat hetzij van beide zijden offers moeten worden gebracht en de vergadertijd bepaald moet worden ongeacht de kantooruren, hetzij de vrije uren die aan de besprekingen gewijd worden, uitbetaald moesten worden. Toen de leiding van het departement van luchtvaart weigerde hierop in te gaan, verliet de commissie de bespreking.

Dienst in De Tamarijn

WILLEMSTAD — In de Tamarijn wordt morgenavond om half acht een dienst gehouden. Voorganger is ds R. van Buiren, die preekt over "wie zwijgt, stemt toe". Muzikale medewerking wordt verleend door de heren Breur (orgel) en Paschier (trompet).

In casino Plaza Hotel:

Regeling getroffen voor 19 ontslagen werknemers

WILLEMSTAD — De directie van het casino van Curacao Plaza heeft er gisteren mee ingestemd dat 19 van de 22 casinowerknemers vanmorgen tussen 10 en 12 uur opnieuw kunnen solliciteren. Het ontslag aan drie van de werknemers die zich schuldig hadden gemaakt aan dienstweigering, blijft onverkort gehandhaafd. Deze beslissing van de directie volgde na een marathonbespreking gisteren met een vertegenwoordiging van de vakbond BEC, waarvan de voorzitter ook een van de ontslagenen is.

Zoals bekend gingen de 22 casinowerknemers in actie op dinsdagavond om een grotere protectie af te dwingen van de directie. Geëist werd dat aan elke casinotafel een floorman geplaatst zou worden, wat geweigerd werd door de directie.

De directie vond dit niet alleen een eigen prerogatief maar achtte tevens de protectie voor het personeel ruim voldoende.

Drie casinowerknemers weigerden daarop geld aan te nemen van de spelers, wat door de directie dienstweigering werd genoemd. De overige 19 werknemers verschenen uit protest in onvolledig casino-uniform. Nadat de directie alle 22 werknemers ontslag aanzegde, verzocht een BEC-delegatie om een bespreking met de directie.

Deze namen ruim twee dagen in beslag. De directie besloot de 19 ontslagenen die in onvolledig uniform hadden gewerkt wederom te zullen aannemen op grond van een nieuwe sollicitatie terwijl het ontslag van kracht blijft voor de drie casinowerknemers die geweigerd hadden geld aan te nemen. Naar de Amigoe vernam waren reeds een viertal werknemers komen solliciteren vanmorgen bij het casino van Curacao Plaza Hotel.

NABLP geeft toe in pamflet:

ALM-personeel gebruikt in boycot tegen LTU

WILLEMSTAD — In tegenstelling tot een categorische ontkenning het vorig jaar, geeft het bestuur van de NABLP in een circulaire dat gisteren aan het ALM-personeel werd uitgereikt, toe dat de bond zich heeft laten gebruiken voor een boycot-actie tegen de eerste LTU-vlucht.

Zoals bekend culmineerde het algemeen verzet tegen de ICT/LTU-plannen het vorig jaar om wekelijkse chartervluchten uit te voeren naar Curacao, in een boycot door het ALM-personeel tegen de eerste vlucht op 18 december van het vorig jaar. Tijdens een persconferentie een week daarna belegd door de ALM-organisaties NABLP, VALMS en VNVNA, verklaarden de vertegenwoordigers van genoemde organisaties dat de walk out-actie van het ALM-personeel bij aankomst van de eerste LTU-vlucht, een spontane actie was waarmee het ALM-personeel hun verontrusting wilde uiten over de werkgelegenheid bij de nationale luchtvaartmaatschappij, indien aan de ICT/LTU ongelimiteerde vergunningen zouden worden verstrekt.

Op vragen van de pers, ontkenden de vertegenwoordigers toen categorisch dat het personeel gebruikt zou zijn door de ALM-staf die zich toendertijd overduidelijk verzette tegen de ICT/LTU-plannen. "De belangen van de ALM-directie en de werknemers lopen bij toeval parallel in deze kwestie", aldus verklaarde een woordvoerder tijdens de persconferentie op 21 december.

Naar aanleiding van de vastgelopen cao-onderhandelingen tussen de NABLP en de ALM gaf de bond gisteren een circulaire uit waarin gewezen wordt op de winsten die de maatschappij heeft weten te boeken in de afgelopen jaren, dank zij de inzet van het personeel. Verder wordt gewezen op het illegaal werkrooster dat de ALM hanteert en het spel dat de ALM volgens de bond probeert te spelen om een tariefsverhoging af te dwingen. "Daarom zijn wij naar de landsbemiddelaar gestapt omdat daar geen spelletjes gespeeld kunnen worden", aldus de circulaire. Aan het slot van het communiqué merkt het bondsbestuur op: "toendertijd met de LTU hebben de groten ons misbruikt, terwijl zij ons vandaag misleiden. Maar wij vergeten niet en dit zal nooit meer kunnen gebeuren omdat wij nu weten hoe wij voor onze eigen standpunten kunnen opkomen. Zij hebben het ons zelf geleerd ...".

Kolonialisme en fascisme in H-70

WILLEMSTAD — De informatiecyclus over -ismen, georganiseerd door Hubentud '70, zal morgen (zondag) worden voortgezet in het gebouw van H-70 aan de Penstraat. Ronnie Pieters zal een inleiding verzorgen over kolonialisme terwijl Leo Mijland het zal hebben over fascisme. Als moderator treedt op Cyril Wallace. De informatiemiddag vangt aan om drie uur en zal tot ongeveer zeven uur duren.

GOLDEN TULIP VERGROOT OMZET IN NEDERLAND

WILLEMSTAD — De Nederlandse tak van de Golden tulip-hotel organisatie heeft verleden jaar zijn omzet met tien miljoen gulden (Ned. crt) zien stijgen tot 135 miljoen, hetgeen voorzitter G. van der Veen een opmerkelijke ontwikkeling noemde, omdat in de hotel-sector er over de gehele linie een stagnatie te constateren viel. Tot de Nederlandse organisatie behoren dertig hotels, welke vijfduizend bedden beschikbaar hebben. Er werden een miljoen nachten in deze hotels doorgebracht door bezoekers, over het algemeen waren het mensen die op dienstreizen waren.

De internationale Golden tulip-organisatie heeft een nieuw lid erbij gekregen in Singapore en wel het Marco Polo hotel. Dit hotel is zijn kamer capaciteit aan het verdubbelen tot ruim zeshonderd kamers, een project dat dertig miljoen dollar kost.

Jubilaris bij havendienst

WILLEMSTAD — Juan Dominico [illegible] herdacht de afgelopen woensdag het feit dat hij 25 jaar geleden in overheidsdienst trad, bij de dienst Haven en Loodswezen. Hij startte er zijn loopbaan als assistent bij de kustverlichting en klom in de loop der jaren op tot opzichter belast met het toezicht op het brugpersoneel en op de installatievoorzieningen van de brug. Tijdens een samenkomst werd aan de jubilaris namens het eilandelijk bestuur een aandenken overhandigd door havenmeester Elvio St. Jago.

[illegible] hoofdstad zijn de voorbereidingen begonnen voor de negende gewone jaarvergadering van de Organisatie van Amerikaanse staten (OAS), welke in oktober zal worden gehouden. President generaal David Padilla heeft een commissie daartoe ingesteld. Het is er La Paz kennelijk veel aan gelegen om de vergadering te mogen organiseren.

AGENDA ARUBA

[illegible]SE NUMMERS op Aruba [illegible] verkrijgbaar bij:

[ORA]NJESTAD: Zapp Wever, [illegible]d, La Fama, Popular en Sodafountain.

[SA]N NICOLAS: Nicolas Store, [illegible]it Stores in Aruba Carib- [illegible]- en Sheratonhotel, Van [illegible] in Americana en Holiday [D]rugstore.

[K]antooruren: 08.00-[12].00/14.00-17.30 uur; zaterdag [ge]sloten.

[Tele]foon: 4333, 4334, 4335, [illegible] spoedgevallen na [kan]toortijd: 1639; 2316 en 2950.

[Gi]rorek. nr.: 248-1 Barclays

[illegible]centrale: 24 uur per dag, [illegible]116 of 1604.

[POLI]TIE: 4555
[BRAND]CENTRALE: 4255

[B]IOSCOPEN
[ORAN]JESTAD: Boulevard: [illegible] Battlestar galactica (14 [jr.]); [illegible].00 Cindy and Donna (18 [jr.]); [Rial]to: 20.00 Crime busters [illegible].30 Erika (18 jr.).
[illegible]HI: Drive-in: 20.30 en [illegible] Mountain of the cannibal [God] (16 jr.).
[SAN] NICOLAS: Principal: [illegible] Capricorn one (14 jr.); [illegible] Point the finger of death

[WITT]E KRUIS: Oranje[stad]: [te]l.: 3168; Noord: tel.: [illegible]; [Sa]nta Cruz en Paradera: [illegible]; Savaneta en Brazil: [illegible]; San Nicolas: tel.: [illegible]. Tijdens kantooruren: [illegible] Patiastraat 27, tel.: [illegible]

[APOTHEEK]'S: Oranjestad: Odu[illegible] 1780; San Nicolas: San [illegible] tel.: 5119.

[WEEKEND]REGELING DOKTO[REN]: [illegible] [Oranje]stad, Sta Cruz, Paradera [en No]ord: spreekuren zat. en [zon]dag van 09.30-10.30/17.30-[18.30]uur: dokter J.C.Frede[illegible] [St]adionweg 27, tel.: 4484; [San N]icolas en Savaneta: dok[ter] Westrate, Spaans La[go]g 15, tel.: 7290.

★★★

[ZATERDAG]
[BEURZ]EN
[TOURIS]T INFORMATION [CENT]ER: dagelijks geopend [illegible]-20.00 uur; na 20.00 [infor]maties via verkeersto[ren].

[CENTR]O BARRIO NOORD: [illegible].00 dansfeest (mus.: [illegible] 74 en Sensashon del [illegible])

[illegible]: 19.30 wedstrijd- [illegible]-bar.

[VOETB]AL: 19.45 JSN vs SLD.

★★★

[ZONDAG]
[BIOSCO]PEN
[ORAN]JESTAD: Boulevard: [Aste]rix verovert Rome [illegible].30 Battlestar Galactica [illegible]. Rialto: 18.00 Maciste [illegible] hellemonsters (all); [Cri]me busters (all).
[illegible]SHI: Drive-in: 19.00 The [illegible] (all); 21.00 Moun[tain of the] cannibal God (16 jr.).
[SAN] NICOLAS: Principal: [illegible] fluit met zes smurgen [illegible].30 Capricorn (14 jr.).

★★★

[BEUR]SEN
[TOURIS]T INFORMATION [CENT]ER: dagelijks geopend [illegible].00-20.00 uur; na 20.00 [in]formaties via verkeersto[ren].

[illegible] minicarnaval.

[CENTR]O BARRIO NOORD: [illegible] San-Juan.

[illegible] TRAPPERS: 18.00-23.15 [illegible] 30-jarig bestaan-terrein [illegible] Santa Cruz.

[SPORT]
[illegible]EKBOND: open wed[strijden] [illegible] A/B jeugd en senioren [illegible]stadion.

[VOETB]ALL: 10.00 A-kl.: CBN [illegible]-terrein Noord; [illegible] vs Gal. Modern [illegible] Marlboro.

[illegible]AL: "Copa dr. Ramon [illegible]": 09.30 Aruba Jrs vs [illegible] win. D vs Estrella-terrein Estrella.

BASEBALL
10.30 AA-kl.: Amstel vs Richmond-LSP.
14.30 St Cruz Royals vs Kentucky Fr. Chicken-Wilhelmina-stadion.

VOETBAL: 16.00 Bubali vs Dakota-NSC.

BILJART: 14.30 wedstrijden-Lucky Strikebar.

★★★

TELEARUBA
ZATERDAG: 16.00 progr.: Ren je rot; 16.30 Jana of the jungle; 17.00 pink panther; 17.30 invitation to dance; 18.30 teleskeima; 18.45 Eng. nieuws; 19.00 in search of...; 19.30 actualidad; 20.00 telenoticias; 20.30 progr. RUBA; 21.00 Dallas; 22.00 Laverne & Shirley; 22.30 teleteatro: Valentino.

ZONDAG: 15.00 football: Barcelona vs Dusseldorff; 17.00 studio sport en vara visie sport; 18.45 Eng. nieuws; 19.00 Jaycees progr.; 19.15 progr. MEP; 19.30 instituto de cultura; 20.00 telenoticias; 20.30 progr. PPA; 21.00 wide world of sports; 22.00 Shaft.

★★★

KERKDIENSTEN
BRASIL: 09.00 en 19.00;
DAKOTA: (zat.: 19.00), 08.00 en 19.00;
EMMANUELKAPEL: 07.30;
NOORD: (zat.: 19.00); 07.30 en 18.00;
ORANJESTAD: (zat.: 19.00), 06.30, 10.00, 17.00 en 19.00;
PARADERA: (zat.: 19.00), 11.30 en 17.30;
POS CHIKITO: 08.00;
SAN NICOLAS: (zat.: 19.30), 09.00 en 19.00;
SANTA CRUZ: (zat.: 19.00), 06.30, 09.00 en 17.30;
SAVANETA: (zat.: 19.00), 17.30;
TANKI LEENDERT: 09.00.

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 br. R.Ho-Ten-Soeng mmv. The Methodist Youth Choir;
PIEDRA PLAT: 10.30 ds H.Hessen.
SAN NICOLAS: 09.00 ds H.Hessen.
In Oranjestad en San Nicolas is er zondagschool en crèche op dezelfde tijd.

Dr John Leo promoveert:

Erfelijkheid bij schildklierkanker

ORANJESTAD — Naderverneemt de Amigoe, dat dr. John Leo aanstaande dinsdag zal promoveren aan de Rijksuniversiteit van Utrecht op het proefschrift "The multiple endocrine neoplases-syndrome type 2 in a large family in the Netherlands" Dit gaat om een familie-onderzoek naar de erfelijkheid van een bepaalde vorm van schildklierkanker. Daarbij zijn nevenverschijnselen goedaardige gezwellen in de nieren en een vergroting van de functie van de schildklier. De chirurg John Leo heeft een uitgebreid stamboekonderzoek gedaan dat gaat tot het begin van de negentiende eeuw, dwz zeven generaties.

Doel van het onderzoek was via de familie-stamboom te kunnen vaststellen hoe het begin van kankervorming in de schildklier kan worden opgespoord. Met die kennis kan een speciale techniek worden toegepast om in een zeer vroeg stadium een patiënt(e) te helpen. Zelfs als die nog niets voelt of als er nog niets te zien is. Dr. Leo noemt het voorbeeld van een vijfjarig kind dat met succes is geopereerd aan de hand van het onderzoek. Het unieke van het onderzoek is, dat we nu in een vroeg stadium de kwaadaardige ziekte kunnen opsporen, zo vertelde hij in een gesprek.

Dr. Leo werkt in het Haagse Westeinde-ziekenhuis als bloedvaat- en longchirurg en is hoofd van de afdeling chirurgie. Tot zijn veertiende jaar woonde hij op Aruba. Op de vraag of hij nog eens naar Aruba terug gaat om daar te werken vertelt deze Arubaanse chirurg dat dit niet meer het geval zal zijn omdat hij op Aruba niet het werk kan verwachten dat hij nu heeft. Ik heb datgene bereikt wat mij voor ogen stond. Tien jaar geleden had hij nog even gedacht aan terugkeer naar Aruba, maar het feit dat hier al drie chirurgen waren weerhield hem ervan. In het gesprek wees dr. Leo er nog opdat het in zijn geval om een dubbele promotie gaat.

De internist C.J.M. Lips, die een vriend van hem is, behandelt het internistische aspect van het bovengenoemde syndroom. Deze arts is werkzaam in Utrecht aan het Academisch Ziekenhuis.

Dr. Leo stelde tenslotte nog dat dit onderzoek alleen in Nederland mogelijk was omdat alles over families al in de middeleeuwen nauwkeurig werd geregistreerd bij de burgerlijke stand en in de doopsarchieven.

BC aan FTA:

Aruven belast met Sheraton

ORANJESTAD — Naar aanleiding van het telegram dat de FTA gezonden heeft aan waarnemend gezaghebber Wernet, die ook voorzitter van het bestuurscollege is, over de onhoudbare toestand in Concord-casino en Sheraton, kreeg de FTA gisteren van het bestuurscollege het volgend telegram terug:

Naar aanleiding van uw telegram van 13 juni aan gezaghebber Wernet adviseren wij uw bestuur de kwestie van het Aruba Sheratonhotel op te nemen met de directie van de Aruven, welke de instantie is om de nodige beslissingen te nemen. Was getekend Bestuurscollege Aruba.

Doch reeds op 12juni geeft de FTA met Aruven gesproken en is op de hoogte dat welke beslissing de Aruven ook neemt deze de goedkeuring vereist van de raad van commissarissen (benoemd door het BC dat de grootste aandeelhouder van de [illegible] haar besluiten kan uitvoeren.

Aangezien de toestand in Sheratoncasino de nodige onrust en onzekerheid in andere casino's veroorzaakt zond de FTA opnieuw een telegram aan gezaghebber Wernet en de algemene adviseur van het BC Betico Croes. In dit telegram stelt de FTA dat reeds op twaalf juni de kwestie Sheraton — welke het gehele hotel raakt — met de Aruven besproken werd. De FTA gelooft, aldus het telegram dat arbeidsrust en vrede in het algemeen en in de hotels in het bijzonder ook het bestuurscollege moet interesseren.

Nachtkastje

WILLEMSTAD/DEN HAAG — In Nederland is een rechtszaak bezig tegen de op Aruba ook bekende bankier Hendrik O. In diens woning in Baarle-Nassau (Belgische enclave in Nederland) werd op 22 november 1977 een vuurwapen aangetroffen met 51 stuks munitie. Deze lagen in het nachtkastje. Voor Nederland is hij strafbaar ingevolge de vuurwapenwet, maar hij houdt vol dat het nachtkastje op Belgisch grondgebied staat. De grens van Nederland en Belgie zou over zijn huis (slaapkamer) lopen.

Daarover wordt nu gedebatteerd voor de rechter. De advocaat van O. vertelde bijvoorbeeld dat er niets is gedaan met een automatische karabijn die in een andere kamer stond. Die stond op "Belgisch grondgebied" en volgens de daar geldende wetten is hij niet vervolgbaar. Alsof dit allemaal nog niet genoeg is wordt zelfs gesproken over twee grenzen die door het land zouden lopen. O's naam wordt vaak genoemd in verband met wapenleveringen aan enkele Zuid-Molukse groeperingen (ondermeer voor de treinkapingen), maar zelf houdt hij vol al jaren geleden met de Zuid-Molukse activisten te hebben gebroken vanwege onenigheid.

Ruth Geerman geslaagd

TANKI LEENDERT — De familie Jacobo Geerman van Tanki Leendert ontving bericht dat dochter Ruth Geerman geslaagd is voor bibliothecaresse openbare bibliotheek. Zij studeerde aan de bibliotheek en documentatie academie in Tilburg. Zij is de eerste Arubaan die deze studie in drie jaar behaalde. Volgende week komt Ruth met vacantie naar Aruba en heeft daarna plannen om aan de universiteit verder te gaan studeren.

Happening van pro-MEP-juventud

ORANJESTAD — Ook de juventud pro-MEP is actief. Gisteravond werd een wandelmars gehouden van Tanki Leendert naar Hoffie Seroe Jantchi waar een informatieve avond plaats vond en daarna Cryptus Confession voor de muzikale omlijsting zorgde.

Nabij waar vroeger de National-supermarket in San Nicolas was gevestigd vindt vandaag een happening plaats met Cryptus Confession en Dynamic Sounds. Voorts zullen de Chocolate City-dansers optreden. Begonnen wordt om half vier. Morgen vindt voor Concord Hotel een MEP-juventud happening plaats van tien tot twee uur. Er zullen diverse wedstrijden worden gehouden terwijl Cryptus Confession ook hier voor de nodige muziek zal zorgen.

Na afloop hiervan wordt deelgenomen aan het mini-carnaval in Oranjestad.

Schaaktweekamp Brunk-Croes

ORANJESTAD — Op 26, 27, 28 en 29 juni aanstaande zal er een schaakmatch worden gehouden tussen de heren Carlos Brunk, kampioen 1978, en Octavio Croes kampioen 1979. De schaakvereniging Aruba heeft besloten om deze strijd te houden om Octavio Croes een kans te geven zich te meten met Carlos Brunk, die dit jaar vanwege studieredenen niet mee heeft kunnen doen aan de kompetitie. Voor deze strijd heeft de Venezolaanse consul-generaal, dr Mancilla, zijn medewerking verleend door ruimte in het consulaat beschikbaar te stellen voor het spelen van de wedstrijden. De trofee voor de winnaar wordt gesponsord [illegible] partijen zullen [illegible] middags [illegible] zal w[illegible] uur [illegible] zijn [illegible].

Morgen mini-carnaval op Aruba

ORANJESTAD — "Natuurlijk gaat de mini-carnaval morgen door", aldus SAC-voorzitter Milo Croes gistermiddag desgevraagd aan de Amigoe. Er hebben zich reeds verschillende groepen en bands gemeld. De stoet zal om drie uur bij het Wilhelminapark vertrekken en eindigt bij het Irausquinplein. Indien er niet voldoende groepen zijn -- er is overal op Aruba San Juan-feest terwijl politieke partijen de nodige activiteiten hebben -- zal het gewoon een jump-up worden.

Nieuwe keurmeester

ORANJESTAD — De afdeling Hygiene van de Gezondheidsdienst telt momenteel drie keurmeesters na de recente benoeming van de heer Joseph Wilfrido Maduro tot keurmeester in de Warenwet. De heer Maduro vertrok in maart 1976 naar Nederland en keerde onlangs na voltooiing van zijn studie weer op Aruba terug.

Kantonsysteem in Antillen?

ORANJESTAD — MEP-leider Betico Croes heeft gisteren zijn besprekingen met het bestuur van de Kamer van Koophandel voortgezet. Zoals bekend berichtte de Amigoe enige dagen geleden reeds over de eerste ronde van deze besprekingen, die op verzoek van Betico Croes plaats vinden om met de Kamer in vertrouwelijke sfeer van gedachten te wisselen over ondermeer de vorming van de toekomstige regering.

Naar aanleiding van publicaties in een Papiamentstalig blad dat Betico Croes met het voorstel bij de hand zou zijn gekomen dat hij niet direct onafhankelijkheid wenst, doch denkt aan een overgangsperiode van tien tot vijftien jaar met het kantonsysteem zoals in Zwitserland, deelde hedenmorgen de [illegible] Arends mede, dat hij het betreurde dat deze vertrouwelijke besprekingen zijn uitgelekt, terwijl afgesproken was hierover niets te publiceren. Hij wilde alleen aan de Amigoe kwijt dat Betico niet met het voorstel was gekomen over het kantonsysteem en overgangsperiode van tien tot vijftien jaren, doch dit alleen als een mogelijkheid heeft genoemd.

MTS-geslaagden

ORANJESTAD — Dit jaar hebben 52 leerlingen hun examen afgelegd waarvan 17 voor bouwkunde, 23 voor elektrotechniek en 12 voor werktuigbouwkunde. Eenendertig zijn met goede resultaten geslaagd terwijl 7 nog een herexamen moest afleggen (13%) en 14 candidaten zijn afgewezen (27%). De geslaagden zijn:

Afdeling Bouwkunde: Guillermo Ballantin; Edwin Donata; Antonio Wilson; Vicente Figaroa; Cheffrey Gomez; Alberto Habibe; Rosindo Helliger; Rosemary Nisbet; Stella de Palm; en Raul Wouters.

De best geslaagden hierbij zijn Guillermo Ballantin en Raul Wouters met 44 punten.

Afdeling Werktuigbouwkunde: Lupo Cicilia; Angel Flanegin; Orlando Gil; August Brinkman; Laurens Courtar; Robert Croes; en David Geerman. Lupo Cicilia was de beste geslaagde.

Afdeling Elektrotechniek: Andres Brion; Antonio Brooks; Carlos Brown; Reynaldo Daal; Timotheo Figaroa; Pedro Geerman; Woeste Gesterdam; Romelio Maduro; Dominico Martes; Luis Peterson; Johan Engelhart; Valentino Koolman en tevens de best geslaagden Oswald Figaroa en Leonardo Maduro.

ZAKENVARIA

DE HEER Rubencito Irausquin van Carib Motors ontving telegrafisch bericht dat in verband met de benzineschaarste in Australie een contest is gehouden om na te gaan welke auto's het goedkoopste in benzineverbruik zijn. Uit de 25 merken die aan dit contest deelnamen kwam Daihatsu Charade G met 5.51 liter per eenhonderd kilometer als de zuinigste wagen uit de bus.

Handel werkt mee aan onafhankelijkheid

ORANJESTAD — Bij eindsbesluit van 21 juni zijn vertegenwoordigers van de Arubaanse Kamer van Koophandel en de Vereniging van Handel en Industrie benoemd in de diverse subcommissies voor de onafhankelijkheid.

In de subcommissie voor juridische aangelegenheden zijn benoemd de heren Michael Kuiperi (KvK) en mr. J. Stenfert Kroeze (ATIA), in de financiele/ sociaal-economische subcommissie de heren Ebby Arends, Don Mansur (Kvk) en Robert Chemaly (ATIA), terwijl in de functionele subcommissie benoemd werden de heren Emile de Cuba (ATIA) en Eduardo de Veer (KvK).

Kwalijk

DE BEHANDELING VAN de mishandelingszaak in de politiewacht heeft de image van onze politie geen goed gedaan. Wij betreuren dit met velen, vooral omdat het overgrote deel van de politie, ongetwijfeld zelf het gebeuren betreurt en afkeurt.

Op de zaak willen wij thans nog niet dieper ingaan omdat de rechter in deze nog geen vonnis heeft gewezen. Wel willen wij opnieuw stellen het een kwalijke zaak te vinden dat een dergelijke zaak eerst een jaar en vier maanden later voor de rechter komt. Immers hier is duidelijk sprake van aantasting van de rechten van de mens, waarover men zo graag [illegible]. Een arrestant — wat voor verdachte of misdadiger ook — moet in de politiewacht waar hij opgesloten wordt, veilig zijn. En dat komt pas een jaar en vier maanden later uit de doeken, terwijl een jongeman die op zondag op Simon Antonio een politieman een klap verkocht reeds vier dagen later voor de rechter stond. Wie hiervan de schuld heeft, doet niet ter zake, de indruk wordt hier gewekt dat met twee maten wordt gemeten.

Bijzonder kwalijk is het ook te noemen dat destijds de politieleiding niet krachtiger is opgetreden. Toen de leiding kennis kreeg van dit kwalijke gebeuren, [illegible] de eventuele schuldigen — tijdens het onderzoek — moeten schorsen. [illegible] het niet bijna anderhalf jaar geduurd hebben voordat de zaak voorkwam.

Commentaar

Casino-beleid

OPNIEUW BRACHT het personeelsbeleid in een van onze casino's de nodige onrust onder het casino-personeel te weeg. We zijn nu al zover, dat wanneer een werknemer -- die dit werk nog nooit gedaan heeft - te hard met het "dollarrad" draait, naar huis wordt gestuurd. Nu horen we weer van een geval in een ander casino, dat een werknemer, die daar al jaar gewerkt heeft, ineens niet meer kan werken omdat zijn werkgever -- in casu de directie van het casino - weigert een aanvraag voor een werkvergunning te tekenen. Het is namelijk zo, dat deze jongeman op Aruba geboren is, een Britse vader en Arubaanse moeder heeft en onder de nog steeds bestaande discriminerende bepaling valt, dat hij een werkvergunning moet hebben. Hij heeft een werkboek, drie jaar voor het casino gewerkt en het niet ondertekenen van de aanvraag voor werkvergunning is de "dank" van de directie voor drie jaren werken.

En zo zijn er dagelijks nog meer van die gevallen, die onrust veroorzaken onder het casino-personeel. Immers wat vandaag met een collega gebeurt kan hen zelf morgen overkomen. Wij willen hierbij wel voorop stellen, dat de casino-boys ook geen "lieve jongens" zijn, maar ze hebben - - meestal met een gezin -- toch wel recht op werkzekerheid. En het is echt niet nodig dat bepaalde figuren uit de casino-directie de Arubanen eens even komen vertellen "hoe het moet en niet anders". Dit komt de werksfeer niet ten goede. Met overleg kan men veel meer bereiken.

Wij geloven dat de overheid -- we hebben dit reeds vele malen gesteld -- niet voldoende aandacht besteedt aan het beleid van de casino-directies, zeker ten [illegible] het personeel, [illegible] overheid [illegible] uit het verleden overduidelijk is gebleken. Welke overheid dit toezicht moet uitvoeren -- de gezaghebber als plaatselijk hoofd van politie of het bestuurscollege of de Aruven - maakt ons niets uit. Het gebeurt niet en dat is erger. De FTA telegrammen hebben dit nog eens benadrukt: ook in vakbondskringen is men de mening toegedaan dat de overheid wat dit toezicht betreft de boel maar laat waaien.

Althans die indruk wordt sterk gewekt. Doch niet alleen de overheid heeft hier een taak, ook de Aruba hotel and tourist association kan hier de helpende hand bieden. In plaats van dat men eenzijdig de bierverkoop boycot en hierdoor de toeristen dwingt te drinken wat de hotels wensen te verkopen, zou men zich onder meer ook wel eens bezig kunnen houden met de motivatie van de directies van casino's, die immers nauwe bindingen met de hoteldirecties hebben. Ee[n] motivatie in personeelsbeleid en vooral" hoe met mensen om te gaan", is zeker op zijn plaats. Daarnaast zouden overheid, hoteldirecties, casino-directies en FTA gezamenlijk kunnen trachten door overleg maar vooral door elkaars positie te respecteren, kunnen trachten een einde te maken aan de steeds weer terugkerende onrust in onze casino's, die bijzonder schadelijk is voor het toerisme, maar die vooral onzekerheid schept voor de velen die in de casino's bereid zijn zich in te zetten, doch ieder ogenblik de kans lopen zonder meer op straat te komen staan om een of andere futiliteit.

San Juan met doden van haan bij Sportboys

SANTA CRUZ — De Sportvereniging Sportboys viert zondag het feest van San Juan in zijn club vanaf half zes. Het programma voor deze folkloristische avond is als volgt:

-het kiezen van de beste San Juan-danser voor kinderen tot 15 jaar.
-het kiezen van de beste danser voor de ouderen.
-het zoeken naar de San Juan-vlag met gesloten ogen en op het laatst het doden van de haan.

[illegible] feest door tot 11 uur [illegible]. De muzikale begeleiding [illegible] handen van Grupo Folklorico Los Genios van Piedra Plat zijn.

Vrij van zwart Curacao

WILLEMSTAD — De Arubaan houdt van Betico Croes zoals de Hollanders van Wilhelmina hielden op het uur van de bevrijding. Zo'n man kan doen en zeggen wat hij wil, het is bij voorbaat goed, want hij geniet een onbeperkt vertrouwen. Zo schrijft predikant Harmen Geurs in een beschouwing over de recente eilandsraadsverkiezingen op Aruba in het weekblad Hervormd Nederland. Deze beschouwing heeft de kop meegekregen; Verkiezingen op Aruba. We willen vrij zijn van zwart Curacao.

Dit is dan wel een citaat van de begrafenisondernemer en snack barhouder Zepp Wever. Deze verduidelijkt: Wij zijn niet tegen Holland, maar wij zijn wel tegen Curacao. Curacao is zwart en Aruba is blank, daar zit het hem in. Wij willen vrij zijn van Curacao, maar met Holland willen wij samenwerken een soort Hollands gemenebest, dat was de oplossing". Dominee Geurs gelooft wel, dat de heer Wever de mening verkondigt van de gemiddelde Arubaan ten aanzien van Holland en Curacao en "dat hij (Wever red) door het streven naar independencia een raciale achtergrond te geven, precies in de roos heeft geschoten".

WAARSCHUWING

De commandant van de marinierskazerne Savaneta, Aruba, maakt bekend dat op dinsdag 26 juni 1979 vanaf 07.00 uur 's morgens tot 23.00 uur 's avonds en woensdag 27 juni 1979 vanaf 09.00 uur 's morgens tot 11.00 uur 's morgens gevechtsschietoefeningen zullen worden gehouden op California (Aruba). Maximum verheffing bedraagt 2000 meter. Het gevaarlijke gebied aan de landzijde zal worden afgezet met rode vlaggen en waarschuwingsborden. (Na zonsondergang met rode lichten). Het gevaarlijke zeegebied bedraagt 1000 meter uit de kust.

Gevecht gestaakt in twaalfde ronde

Holmes behoudt wereldtitel

NEW YORK. — De Amerikaan Larry Holmes heeft gisteravond met de nodige moeite de wereldtitel boksen in het zwaargewicht (WBC-versie) behouden. Holmes triomfeerde over zijn landgenoot en uitdager Mike Weaver door interventie van de scheidsrechter in de twaalfde ronde van het gevecht.

De overwinning van Holmes, in dertig partijen ongeslagen [illegible] kwam geenszins [illegible]lijk tot stand. Weaver, [illegible] de meeste insiders geen [illegible] hoed op hadden, speelde [illegible] rol als uitdager zelfs voor[illegible] en was in het geheel [illegible] onder de indruk van de [illegible]tatie van de wereld[illegible]pioen. Weaver trok zich [illegible] aan van de langere [illegible] van zijn tegenstander [illegible] compenseerde hij [illegible] geringere gewicht (91,600 [illegible] tegen Holmes 97.500) [illegible] superieure techniek, [illegible] de titelverdediger erg [illegible] moeite had. Tot het [illegible] dat arbiter Harold [illegible] de ontmoeting inter[illegible]eerde, in de 44e seconde van [illegible] twaalfde ronde, had Weaver [illegible] een lichte puntenvoor[illegible] opgebouwd.

[illegible] werkelijkheid was het einde [illegible] de elfde ronde de ommekeer [illegible] partij. Holmes produceer[illegible] een goed geplaatste opstoot [illegible] kaak van zijn uitdager, [illegible] gen het canvas ging. [illegible] krabbelde over eind en [illegible] voor het einde van de ronde stelde het verlies [illegible].

[illegible]at Holmes in de eerste [illegible] ronden niets liet zien, nam [illegible] in de derde ronde het [illegible]. Met linkse en rechtse [illegible] bracht Weaver zijn [illegible] veelvuldig in [illegible]ijkheden. Tot aan de [illegible] ronde bouwde Weaver [illegible] puntenvoorsprong [illegible] Holmes was in die fase [illegible] verdedigen. [illegible] begon Weaver tekenen [illegible] vermoeidheid te tonen. [illegible] trok het initiatief meer [illegible] naar zich toe, maar was niet beweeglijk genoeg om zijn tegenstander reeds voor grote problemen te stellen. In de tiende ronde, Weaver had nog nooit een gevecht geleverd dat over meer ronden ging, begon de wereldkampioen te jagen.

Hij liet zijn uitdager alle hoeken van de ring zien en in de 44e seconde van de twaalfde ronde, na een verschrikkelijk harde rechtse directe naar het gezicht, staakte de scheidsrechter de op dat moment niet meer gelijke strijd.

Holmes bleef dus ook in zijn 31e seconde ongeslagen. Vorig jaar veroverde hij de wereldtitel (WBC-versie) in een gevecht tegen Ken Norton. In september van dit jaar moet hij zijn titel voor de derde keer verdedigen. Ditmaal tegen zijn landgenoot Ernie Shavers.

Mohammed Ali is nog steeds wereldkampioen van de World Boxing Association (WBA), maar de afgelopen week deed The Greatest afstand van die titel.

Basketbòl

Olympic a pasa pa buelta final

WILLEMSTAD — Olympic a pasa pa buelta final di basketbòl, derotando Dragons 63-59 despues di a hunga sinku minut ekstra ya ku despues di e etapa reglamentario e partido tabata empata 52 pa banda. Tabata Willem de Jong kende ku un basket dja leu a logra di empatá e partido pa Olympic. Ku e viktoria aki Olympic lo bai disidi e kampeonato kontra di Sithoc ku te ainda ta invikto. E hungadornan kende a destaka mas den e partido tabata pa Olympic Willem de Jongh ku 19 punto i pa Dragons Renauld Snijder ku 17 punto, prome ku sosiegu e partido tabata 32-20 na fabor di Olympic.

Den kategoria femenina Dragons lo enfrenta Divi Divi pa disidi ta ken lo bira kampeon. Tur e enkuentronan lo ta pa miho di sinku i nan lo kuminsa for di mayan anochi pa mitar di ocho ku e prome partido ku lo bai entre Dragons i Divi Divi e di dos enkuentro entre Sithoc i Olympic ta programa pa 9'or. E sobra dianan di wega lo ta djarason i djabierne. Tur hende ta bon bini na St. Thomas College pa presensia algun partido ku ta priminti di bira sumamente [illegible]

Kudo behoudt wereldtitel

YOKKAICHI — De Japanse bokser Masashi Kudo heeft woensdag in Yokkaichi de wereldtitel [illegible] behouden. Hij sloeg in de twaalfde ronde de Argentijnse uitdager Manuel Gonzales knock-out.

SPORT AGENDA

[illegible]BOL AA: 20.00 Amalie vs [illegible] stadion di Rif.

[illegible]MINGU [illegible]
[illegible]BOL AA: 14.30 Some[illegible] Special vs Blue Hawks [illegible] di Rif.

[illegible]L KLASE A:
[illegible]nda Sharks vs Amistad [illegible] Jandoret;
Banda Abao vs Kantereno di Jandoret;
[illegible]ucar vs Plaza Casino [illegible] di Rif; Montegrat vs [illegible] del Pueblo-Nrd Zapateer;
[illegible]per 8 vs Nrd Janthiel [illegible] di Nrd Zapateer;
[illegible]ua vs Hofi Agustin [illegible]stin;
[illegible]gle Liverpool vs Habaterreno di Agustin.

[illegible]TISMO: karedanan di [illegible] Lagoen.

[illegible]L HUBENIL:
[illegible]tica 68 vs Planters;
Radio Shack vs Coco [illegible]
Road Runner vs Robert [illegible] tereno di [illegible]

[illegible]L CONCACAF: 18.00 [illegible] Colombia vs [illegible] stadion di SUBT.

[illegible]ÒL
[illegible] Manta vs Trampling [illegible]
[illegible] vs Sait [illegible]
Olympic vs Hurricane; Socks vs Destroyers [illegible] di klub Douane;
[illegible] kampeonato di Korsou [illegible] vs dobel-Rust & [illegible]

[illegible] LL 18.00 [illegible] vs [illegible] Pariba [illegible] Joris Ball Park.

[illegible] 10.30 Atlas vs [illegible] 12.30 Cadbury vs [illegible] Ball Park.

Deporte Merikano

Yu di Korsou ta destaka

WILLEMSTAD — Max Rodriguez, yu di Korsou aktualmente estudiante na Marka ta hasiendo un bon papel den deporte, tantu den enkuentronan oficial valido pa kampeonato na Merikano. E ta [illegible] deporte den [illegible] Rodriguez ta destakando mas ta: atletismo, beisbòl, futbòl i basketbòl. Den e ultimo enkuentronan di atletismo valido pa kampeonato di [illegible] [illegible] [illegible] di 22min. 03sek. riba [illegible] di 46 gol. Aktualmente [illegible] ta ku vakashon [illegible] Korsou augustus a ta bolbe [illegible] di administrashon na e universidad Center na Orlando Florida, [illegible] akademia Monteverde. Max Rodriguez tabata un eks alumno di Triniteit College.

Papia un, papia dos

Rekònosimiento

SIN MUCHU BUYA manera tabatin pa e binimentu aki di "mediador espesial" profesor De Galan, esun di gobiernu, Sixto De Windt, a logra hiba na un final (felis?) e konflikto entre SHELL y PWFC. Ta inkwestionable ku e mediador yu di Korsow, tabatin muchu más interes pa a logra un solushon ku tabata e kaso ku e profesor ulandes, ku a bini dos biaha y a buta bai bék sin a sinti y sin tabatin nada di hasi ku e efektonan di e welga di e trahadornan di e empresa petrolero.

Pa tur kredito ku mester duna na e disposishon di e dos bandanan pa a hasi konseshon, lo ta inhustu keda sin rekonosé es esfuersonan korona ku exito di Sixto de Windt. Si ta 'sina berde ku "ni'n hende no ta profeta den su (mes) tera, é ta sigur un bon Mediador aki na Korsow, y no ta promé biaha kè el a demostrá esei.

Ku e rekonosimiento ku nos ta solisitando p'e awe, nos kier a hasié extensivo tambe na hopi yunan di tera kapas ku ta apareciendo den hopi terreno di aktividat. Loke nan mester ta e respet di nos tur y no laga nan trabownan bon pasa manera 'n ta nada partikular.

Por lo tantu ta bon pa nos detené un ratu y tira un bista ront y konstatá kwantu yunan di terra nos tin awor den ramo di abogacia, medicina, ingenieria, etc. etc. ku a bini ta remplasá extrangeronan (den hopi kaso ulandesnan europeo) ku anteriormente tabata na e puestonan ei. I tambe esnan ku a bai traha riba nan mes den konstrukshon, komersio, etc.

Si nos tira un bista asina, nos lo haya motibu pa satisfakshon, aunke den sierto ramo, manera esun di botikario, ainda nos no tá kaminda nos mester yega, y ainda tin di "importá" e profesionalnan den e ramo.

Lo ta interesante kón lew autoridadnan tá, den traha un lista di inventario ku lo mester demostrá estadistikamente kwá ta e ramonan ku nos mester di homber y muhénan preparí den e próximo diez anjanan.

Lo ta interesante pa sá ku si nós nesesidat pa abogado lo no keda saturá más promé ku tur otro mientras ku nos lo keda di[illegible] ekonomia, medicina (tantu dokter komo botikario) y ku pa medio di un inventario asina no por yega na mustra hobennan ku ta bai studia, kwal ta e ramonan profesional ku tin más mester di dje, y ku por lo tantu lo láge más posibilidat pa nan den futuro.

Departamento di Asuntunan Ekonomiko, ni ku "importado", no tin e kantidat di ekonomistanan ku e mester, y tin di e yunan di terra ku kaba nan estudio den e direkshon ei, pa diverso motibu ta keda Ulanda.

Un di e motibunan tá ku e salario ku gobiernu ta paga, no ta atraktivo pa nan, a lo mehor den komparashon ku loke nan por haya na Ulanda. Otro ku bini aki, ta bai for di gobiernu despues di algun anja, pasó den e sektor partikular nan por haya kasi dobbel di loke nan ta gana na gobiernu.

Mester duna atenshon na e situashon ei, y tambe na esun di eskases di kas pa esnan ku kaba di studia y bini bék ku kasá y yu.

Si nos no pone tinu nesei, nos lo sigi tin di manda buska di Ulanda y pa loke ta boticaná di Surnam, profesionalnan ku ta bini, traha sierto tempu di un kontrakt, y regresá nan pais kaminda e experiensia gané aki, lo sirbi nan pa sigi progresá, y yuda nan pais.

Nos mester haya nos afrecemento na nos "afgestudeerden" mustra más mihó, y esei ta kuminsa door di rekonosé, ya den pago, e importansia di un grado akademiko. Y despues ta bini e rekonosimiento ku nos tur mester duna nos hombernan kapas den nan ramo, manera nos a kumisa na referi awe na e Mediador di gobierno, Sixto de Windt.

Te otro simana,
AMIGAR

Futbòl di bon kaliber

Empate V. Boys-Sithoc

WILLEMSTAD — Otro empate mas a ser registra den e promé divishon di futbòl semiprofeshonal. Victory Boys/KTBA i Sithoc/Ennia ayeranochi, a keda sin skor kontra di otro i di e manera ei a parti e puntonan. Pa e kolegialnan ku den nan ultimo enkuentronan no por a komplaka [illegible] sufriendo tres derota tras di otro, entre otro kontra di Vesta — un prestashon [illegible] [illegible] tabla — kos [illegible] maske ta un stap for di e sotanonan [illegible] Nos a [illegible] un partido ku [illegible] konos [illegible] bon i esaki sin duda lo por sirbi nan komo inspirashon pa e komprominsonan ku tin di bini ainda.

E defensanan tabatin e kontsol riba e wega. Ku bon markashon i enfrentando e situashonnan más difisil ku e determinashon nesesario nan a sabi di kontrola e aksh[illegible] dje delanteronan. Esaki ta valido pa tur dos banda: na banda di Victory Boys Chursey Hoyer i su kompañeronan tabata kumpli ku e bon trabou aki, mientras ku e defensa di Sithoc tabata enkabesa pa Miriam [illegible]. Sobresaliente tabata prinsipalmente Ronald Braafheid. Tabata sin embargo un [illegible] atraktivo pa e públiko. Na luga di golnan e fanatikada por a gosa di un wega rapido y bon koordiná.

Den e promé periodo Victory Boys a krea mas situashonnan di peliger dilanti dje arko di Sithoc. Esaki ta ser ilustra den e kantidat di kornernan: Victory Boys 6 kontra Sithoc 1. Komo ku dor di e bon trabou di defensanan e delanteronan no tabata logra penetra hopi i komo ku den e poko biahanan ku nan pasa bai aden nan punteria tabata hopi malu e dos porteronan no tabatin loke bo ta yama un anochi pisá.

E intervenshon mas sensashonal dje anochi tabata esun di Papito Nivilac riba un tiru di Humphrey Koots. Den prinsipio di e di dos mitar Victory Boys a konsigui atakenan mas frekuentemente, pero despues esaki a bolbe kompleta mente. Tabata despues Sithoc ku pa restu di e partido a pone preshon riba nan kontrinkante.

E mihó oportunidat pa e kolegialnan a presenta den e fase final ku Glen Kwidama sin [illegible] so dilanti di portero Johnny Windster. Su tiru, sin embargo, a pasa bai haltu riba gol. E promé partido di ayeranochi tambe a termina den un partishon di punto. Veendam ku Vasco da Gama, kual ekiponan ta bringando pa e di dos puesto den e di dos divishon, a empata ku skor di 2-2. Mañan anochi lo no tin partido di promé divishon en konekshon ku e bishita ku Jong Colombia ta risibi di Santos, sub-kampeon di Guyana, pa nan di dos konfrontashon den e torneo di Concacaf. Manera ta konosi Jong Colombia a gana e promé i e speransa ta grandi ku e ekipo di Boca tambe lo klasifika pa e di dos ronda di e torneo.

Voetbal in weekeinde

ORANJESTAD — De hoofdklasse voetbalcompetitie wordt dit weekeinde voortgezet met [illegible] wedstrijden [illegible]. Zondagmiddag [illegible] 4 uur komen Dakota en Bubali in het Noord-sportstadium tegen elkaar uit. Dakota heeft 3 punten uit vier gespeelde wedstrijden en Bubali 2 punten uit evenveel wedstrijden.

Om half zeven volgt in het Wilhelminastadion de ontmoeting Atlantico Deportivo-SCA. Laatstgenoemde behaalde tot nu toe 3 punten, terwijl Atlantico alle tot nu toe gespeelde wedstrijden verloor.

Torneo "Entre Nos"

WILLEMSTAD — Mayan lo tin e enkuentronan final di e torneo di softbòl organisa pa SV Kroonvlag riba terreno di Quick'60 na Semi Kock. E prome wega ta programa pa dies'or di mainta i lo bai entre Forti i Quick'60, e di dos un seleksh[illegible] ta un enkuentro entre un selekshon di VLC huntu ku Sito kontra di e selekshon di Kroonvlag, Shop Singers i Sigi Gosa. Pa 1'or ta e di tres wega final entre Forti i Quick'60 y e sert ta un mihó di tres. Di dos'or pa seis'or lo tin musika di "Tipico Criyollo", e entrega di premio ta programa pa 4'or. Tur hende ta bon bini for di 10'or riba tereno di Quick'60 na Semi Kock pa wak e finalnan di e torneo "Entre Nos".

Vóli na nivel apsetá

Birds a laga viktoria bai

WILLEMSTAD — Maduro Volley Stars a logra un viktoria perta i importante kontra The Birds (Sanseui) di 3-2, den partido valido pa e kampeonato lokal, ku a tuma luga ayera nochi riba kancha di klub Douane na Mortiersweg. Despues di ku nan tabata perdi 2-1, Volleystars a bin dja tras gana e di kuater set 15-13 pa despues poderá di e ultimo ku skor di 15-9.

The Birds a demostra un atake barbaro pasando e bloknan di Volleystars ku relativo fasilidat den e prome i prinsipalmente den e di tres set ku nan a gana 15-4 pa bai dilanti 2-1. The Birds su atakenan tabata ser forma mas parti na e bandanan afó di net ku balanan haltu, ku e ekipo di Volleystars no por a bini kla kune, pa motibu ku nan bloknan no tabata funkshona. Pero den e di kuater set ku tabata parse ku lo a bai bira tur kos pa Volleystars, nan a rekupera, sera nan defensa i [illegible] bon di e [illegible] The Birds a komete [illegible] e set 15-13 i forsa un empate na dos.

For di den inisio di e di sinku i ultimo set The Birds a kuminsa demostra algun falta di kontrol ku a duna e kontrinkante oportunidad pa krese i tuma e delantero. Volleystars a sera nan bloknan mas hermetiko posibel pa mantene e atakenan di The Birds ku ya no tabata wordu ehekuta ku e rapides manera den e setnan anterior. Volleystars tabata akumula su puntonan unu tras di otro i na dado momento tabata dilanti 12-6, The Birds a menasa hasiendo e partido 9-13 pero Volleystars a logra di yega dieskuater pa despues finalisa e set pa medio di un blok hermetiko. Lamentabel den e partido tabata ku un hungador di Volleystars mester a risibi un karchi hel pa motibu di mal proseder. Den e prome partido di damas klase superior Xaverianen a triunfá riba e ekipo di Flying Six Atlas ku skor di 3-0. E parsialnan tabata 17-15; 15-4 i 15-9. E kampeona, to ta kontinua mayan kuminsando for di seis'or riba kancha di klub Douane.

Den partido bou di protesta:

Indju a empata

WILLEMSTAD — Indju Country Club a empata e serie di promeshon i degradashon kontra di Harlem Power despues di ku nan tabata perdi 2-0, nan a sabi di gana un partido pa hasi e skor 2-1 i ayera nochi nan a gana e di dos wega 8-6. Si t'asina ku e partido ta bou di protesta, pa kus dos hungado di Indju kendenan a [illegible] ultimo Alvin Fleming i De la Paz a wordu alinea den e partido di ayera nochi. Artikulo 11 di e reglamentunan di softbòl ta bisa ku un hungador ku wordu ekspulsa, automatikamente ta wordu suspendé for di un partido. Awor ki desishon lo bai kai tokante e protesta aki no ta konosi ainda ya ku direktiva di softbòl mester bai studia e asuntu aki pa despues pase den man di e komishon di protesta.

Harlem Power a tuma inisiativa den e di dos entrada anotando dos kareda, pero Indju a "rally" den di tres i krusa home-plate na sinku okashon pa bai dilanti 5-2. Harlem a empata e wega den di sinku despues di a trese tres kareda kas. Pero den di seis nan a kai atras [illegible] ku tres, [illegible] 8-5. Harlem a logra di [illegible] un mas [illegible] un ultima oportunidat, pero [illegible] no tabata suficiente i nan a perde e partido 8-6. Pitcher ganador a resulta Ronald Schoop, perdedor Wendell Lijfting.

E box-score di e partido ta lo siguiente:

		R	H	E
Har.P.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	4
Indju	[illegible]	[illegible]	[illegible]	2

E [illegible] partido ta programa pa djarason awor pero un desishon mester [illegible] prome tokante di e protesta ku a ser entama pa Harlem Power.

Populariteit van Tories snel gedaald

LONDEN — De populariteit van de nieuwe Britse regering is ongekend snel gedaald n.a.v. haar economische beleid. Dit blijkt uit een vrijdag gepubliceerde peiling van een opinie-onderzoek.

Het onderzoek van het instituut Gallup toonde dat het conservatieve bewind, dat na de verkiezingsnederlaag van de Labourpartij op 3 mei aan de macht kwam met een meerderheid van zeven procent, thans met 1,5 procent bij Labour achterligt.

De begrotingsvoorstellen van 12 juni, waarin het economische beleid voor het komende jaar uiteengezet werd, waren volgens 49 procent van de ondervraagden onbillijk. Vierenveertig procent steunde deze en zeven procent had geen mening.

De voorstellen hielden verlaging van de inkomstenbelasting voor alle Britten, vooral voor de hoge inkomens, in, maar verhoogden de prijzen van de meeste consumptiegoederen door bijna verdubbeling van de btw.

V[illegible] de ondervraagden zei 43,5 [illegible] voor Labour te zullen stemmen als morgen verkiezingen zouden worden gehouden. 42 procent zei de Conservatieven opnieuw te zullen steunen. De overigen [illegible] partijen.

Timman winnaar in Portoroz

PORTOROZ — De Nederlandse grootmeester Jan Timman is winnaar geworden van het internationale schaaktoernooi in Portoroz. In de vijftiende en laatste ronde bereikte hij remise tegen de Deep Best Larsen, de enige speler die nog gelijk in punten met de Nederlander kon komen. Timman vergaarde 11 punten. Larsen, die tweede plaats in de eindrangschikking deelt met de Hongaar Ribli, 10.

De stand aan de kop is: 1. Timman (Ned) 11 pnt; 2. Larsen (Den) en Ribli (Hon) 10 pnt; 3. Tajeskovski (Sov) 9 1/2 pnt.

Ski-show voor Surfside

ORANJESTAD — Voor de jeugd van Aruba organiseert de AVP jeugd/kaderteam [illegible] Paasl morgen van tien tot één uur voor Surfside een ski-show. Belangstellenden kunnen ook zelf skiën of het [illegible]

Cruijff weer in Nederlandse handen?

LOS ANGELES-NEW YORK — Een aantal Nederlandse bedrijven, waaronder Philips en de gebroeders Molenaar (eigenaren van AZ'67) hebben grote belangstelling voor de Los Angeles Aztecs, de nieuwe club van Johan Cruijff.

In voetbalkringen in Los Angeles en New York heet het dat de groep Nederlandse bedrijven de vereniging in Los Angeles zou willen kopen. Namens deze bedrijven zouden al enkele oriënterende besprekingen zijn gevoerd. Zowel bij de Aztecs als bij Philips en Molenaar worden deze berichten ontkend of zegt men „er niets van te weten".

Al sedert The Los Angeles Aztecs Cruijff wisten te strikken, officieel op 22 mei j.l., circuleren er berichten in de Amerikaanse voetbalwereld dat de club snel zal worden verkocht. De club in Los Angeles is eigendom van drie zakenlieden, die weliswaar zeer geraffineerd zijn, maar die volgens ingewijden onmogelijk salarissen van sterren als Cruijff en Suurbier en van trainer Michels voor langere tijd kunnen opbrengen. De Aztecs hebben nooit meer dan gemiddeld 10.000 bezoekers getrokken. De laatste twee wedstrijden met Cruijff trokken respectievelijk 17.000 en 18.000 bezoekers, maar er is een gemiddelde van zeker 30.000 nodig om de kosten te kunnen dekken. De club heeft Cruijff in een eerder stadium altijd „veel en veel te duur" genoemd en wees onlangs nog Willem van Hanegem af, omdat hij ook te duur zou zijn.

De gezaghebbende New York Times schreef dat de Aztecs waarschijnlijk Cruijff hebben gekocht om de club voor veel meer te kunnen verkopen. In de Newyorkse krant werd ondermeer gesuggereerd dat de filmmaatschappij 20th Century Fox, kennelijk geïnspireerd door het succes van de Warner Brothers met de New York Cosmos, belangstelling voor de Los Angeles Aztecs hebben.

Volgens bronnen in Los Angeles zijn op dit moment de Nederlandse bedrijven echter de belangrijkste kandidaten.

Het Nederlandse consortium zou thans uit drie bedrijven bestaan, Philips, Molenaar en een bedrijf, waarvan men in Los Angeles de naam niet zegt te weten. De mogelijkheid zou bestaan dat het consortium later nog wordt uitgebreid. De eventuele verkoopsom wordt geschat op tussen de 6 en 10 miljoen dollar.

Met diep leedwezen maken wij het tragisch overlijden bekend van onze lieve man, vader, zoon en broer

VAN PUTTEN, Alberto

Echtgenote: Yvonne van Putten-Johns
Moeder: Louise van Putten
Dochter: Kemy van Putten
en verdere familieleden.

Met diep leedwezen maken wij het tragisch overlijden bekend van onze lieve man, vader, zoon en broer

SASSO, Luciano F.

Echtgenote: Hilda Sasso
Ouders: Augustin en Petronia Sasso
Kinderen: Humphrey
Errol
Hensley
Arelis
en verdere familieleden.

Met diep leedwezen maken wij hierbij het overlijden bekend door een zeer tragisch ongeval van drie werknemers van Smit Tak Antillen tijdens werkzaamheden uitgevoerd door Beton Antillen N.V.

A. DE GROOT
EN DE
Gebrs. C. en E. SWEETNAM

Direktie en Personeel
BETON ANTILLEN N.V.

Wij betuigen hierbij onze innige deelneming aan de families met dit zo smartelijk en onverwacht verlies.

Hiermede maken wij met diep leedwezen bekend het plotseling overlijden bekend van onze zeer gewaardeerde werknemers:

VAN PUTTEN, Alberto
SASSO, Luciano

Direktie en Personeel
BETON ANTILLEN N.V.

Wij betuigen onze innige deelneming met dit voor de beide families zo smartelijk en onverwacht verlies.

Datum en uur van de ter aarde bestelling zullen nader worden bekend gemaakt.

Uitgeloofd door Iraanse rechter

DODEN SJAH LEVERT 131.000 DOLLAR OP

TEHERAN — Sjeik Sadeq Chalchali, rechter van het Iraanse revolutionaire hof, heeft donderdag bekendgemaakt, dat hij een beloning van 131.000 dollar uitgeloofd heeft voor eenieder, die zijn bevel uitvoert, de verdreven sjah, Mohammed Reza Pahlevi, terecht te stellen.

De 54-jarige Chalchali verklaarde tegenover de Iraanse pers, dat de vrouw van de sjah [illegible] terugkeren indien zij zelf de executie zou uitvoeren of mee zou werken aan de arrestatie van haar echtgenoot.

Volgens Chalchali is de oudste zoon van de sjah vrijgesteld van straf, daar hij geen rol had gespeeld bij moorden waarvoor de sjah verantwoordelijk [illegible].

In een [illegible] met het blad Kaichan [illegible] heeft Chalchali gezegd, dat een groep van mannen, die de sjah om het leven moeten brengen, goed op de hoogte is met het leven in Mexico, waar de sjah op het ogenblik verblijf houdt.

Overigens heeft de nieuwe Iraanse minister van Justitie, Achmad Sadr Hadj Seyed Javadi, donderdag bekendgemaakt, dat hij een wetsontwerp tot het verlenen van algemene amnestie erdoor zal drukken. Op grond van deze wet zouden duizenden gewezen functionarissen van de verdreven sjah amnestie krijgen. Premier Bazargan had onlangs verklaard dat deze amnestie nodig was voor het doen opleven van de economie in Iran en om een eind te maken aan de [illegible] van het oude bewind door gewapende revolutionairen.

WASHINGTON — Grenada het zuidelijkste Bovenwindse eiland in West-Indië, in 1967 als onderdeel van het Britse [illegible] worden, heeft vrijdag, als tweede land in de wereld na Panama donderdag, de voorlopige regering van nationale wederopbouw van Nicaragua erkend. Dit is bekendgemaakt door de vertegenwoordiger van Grenada op de bijeenkomst van de organisatie van Amerikaanse staten in Washington.

Met diepe verslagenheid geven wij kennis van het overlijden van

EDMUND I. SWEETNAM
COMPTON A. SWEETNAM
ANDRE L. de GROOT

in leven duikers bij ons bedrijf.

De begrafenis zal voor de gebroeders Sweetnam op 25 Juni te Aruba plaatsvinden;
voor de heer de Groot zal de begrafenis op 25 Juni op Morada Santa, Barbier, 16.30 uur plaatsvinden.

Ons medeleven gaat uit naar de echtgenoten, kinderen en familieleden.

Directie en Personeel.
SMITTAK
(Antilles) N.V.

[H]aize over casinoproblematiek:

[T]ijdelijke werkvergunning [v]an minister Leo Chance?

[W]ILLEM[STA]D/PHILIPS[BURG] — Twee rechtszaken [zullen] maandag op St. [Maar]ten worden behandeld [door] de vakbond UFA is [bekend]. De rechter in kort [geding] zal dan uitspraak doen [in het] kort geding dat de UFA [heeft] tegen de directie [van het casino] die 23 personeelsleden [heeft ontslagen] na een staking bij [de Scheepvaartmaatschappij].

[Er] zal de behandeling [worden] voortgezet van het kort [geding] dat dezelfde bond [heeft aangespannen] tegen de directie [van het] Casino van het Concord [Hotel, dat] 13 casinowerknemers [ontsloeg] na een actie in het [casino]. UFA-voorzitter Willy [Haize] verklaarde aan de [Amigoe dat] het casinoconflict [begon toen] een Italiaan die er [werkte en die na een] [klacht] op van Sociale Zaken [en] gezaghebber pandt, [ontslagen] werd. Tijdens de [behandeling] van de zaak bracht [het] raat van Concord [en de] rechter naar voren dat [de Italiaan] een tijdelijk [werkvergunning] gekregen had [van de] minister van Justitie [Leo Chance]. Beide partijen [moeten dit] bewijzen moeten [op] maandag.

[Volgens] de UFA-voorzitter [is de heer] Winair individuele [contracten] getekend met [de personee]lsleden waarbij 85 [procent van] zo de lonen voor 85 [procent] zouden worden [uitbetaald] aan de gestegen [kosten] van levensonderhoud. [Volgens de bond heeft] de directie zich niet [aan de afspraken] gehouden en één [werknemer] minder hebben [gekregen]. Over de periode [van] 1974 tot november [19..] hadden het contract [met de] directie maatschappij [en] daarna voor ... 100 [procent] ... voor 85 procent ... [niet] houden ... bepalingen ... minimumloon. Dese ... per maand terwijl de [maatsch]appij aan twee werknemers 250 gulden betaalt en aan een derde slechts 325 gulden. Alle drie werknemers zijn boven de 21 jaar en vallen dus onder de minimumloonwetgeving.

Het personeel ging aan het eind van de vorige maand in staking waarop de maatschappij 23 van de 35 werknemers op staande voet ontslag aanzegde. De vakbond spande daarop een kort geding aan tegen de maatschappij. Tijdens de behandeling van het geding, geslaste de rechter onmiddellijke intrekking van het ontslag van een dame die tijdens de staking met doktersverlof was. De bond eist een terugtrekking van de ontslagen en naleving van der individuele contracten die gesloten zijn met de personeelsleden. "Aan de rechter hebben wij bewijzen overhandigd dat wij de meerderheid van het personeel vertegenwoordigen en bovendien een referendum hebben gewonnen. Wij zijn de enige vertegenwoordiging van het personeel zolang er geen andere referendum het tegendeel kan bewijzen", aldus de heer Haize. Maandag zal de rechter vonnis uitspreken in dit kort geding.

Voor wat betreft de problemen bij het casino van het Concord Hotel vertelde de heer Haize dat de directie alle casinowerknemers ontslag heeft aangezegd omdat de werknemers gestaakt zouden hebben. De bond vecht deze stelling aan en beweert dat er slechts een slow down actie was. "De problemen draaiden om de aanstelling van een Italiaan als supervisor die geen verblijfs- noch werkvergunning had", aldus de heer Haize. Hij vertelde dat de bond een klacht hierover had ingediend bij gezaghebber Pandt die een onderzoek gelaste door de dienst Sociale Zaken. "Hierbij kwam aan het licht dat de buitenlander inderdaad illegaal werkte en hij werd dan ook gedragen St. Maarten te verlaten, wat ook is gebeurd", aldus de heer Haize. Hij zei dat de slow down actie van het personeel in eerste instantie bedoeld was tegen het illegaal werk van de Italiaan en in tweede instantie tegen het feit dat vreemdelingen de Antilliaanse wetten niet respecteren op St. Maarten. "Groot was onze verbazing toen tijdens de behandeling van het kort geding de advokaat van het Concord Casino. R. Dunken, verklaarde dat de Italiaan over een tijdelijk werkvergunning beschikte dat hem verstrekt was door de minister van Justitie Leo Chance", aldus de heer Haize.

"Waar kan tijdens een conflict plotseling een werkvergunning vandaan komen," zo vroeg de heer Haize zich af, en zei dat de bond nu wil weten of de advokaat leugens aan het verkondigen was of dat er inderdaad iets onder de tafel is geregeld waarbij de gezaghebber die hiervan niet op de hoogte was, gepasseerd werd door de minister van justitie. De advokaat van de bond, Moenirslam, zal daarom zowel gezaghebber Pandt als de UFA-voorzitter Haize maandag oproepen om te getuigen in deze kwestie, zei hij.

[Ref]endum [C]PC [Ma]arten

[WILL]EMSTAD[/PHILIPS]BURG — Na een ... Japanse ... [maatscha]ppij op St. Maarten vorige week, zal de ... uitschrijven bij de ... Volgens de [UFA-voorzi]tter Willy Haize, [heeft] de meerderheid ... tijdens het ... Hij vertelde dat de ... malen heeft ... bij de maat[schappij] ... om de lonen ... uit te betalen ... door de CPC ... Volgens de heer ... de CPC de ... van het personeel ... zijn er 14 ... 40 werknemers ... zijn zitten ... zitter. Op ... illegaal ...

Over geldigheidsduur cao

Onderhandelingen UFA en Gebe wederom vastgelopen

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — De onderhandelingen tussen de Gebe op St. Maarten en de vakbond UFA zijn vastgelopen. Dit vertelde de UFA-voorzitter Willie Haize in een gesprek met de Amigoe. De werknemers van het electriciteitsbedrijf zijn sedert donderdag een slow down actie begonnen nadat de ... landsbeambtenbond Petroma te kennen gaf dat beide partijen hun standpunt ... verdere ... mogelijk is.

Willie Haize vertelde dat de Gebe een kort geding aanspande tegen de UFA die volgens Gebe ... onderhandeld ... terwijl er reeds een accoord getekend zou zijn tussen de maatschappij en de heer W. (Papa) Godett en UFA. Omdat de Gebe dit accoord niet kon overleggen omdat dat gewoon niet bestaat, besloot de maatschappij de rechtszaak in te trekken zo vertelde hij. Voor de rechter kwamen de partijen tot een overeenstemming. ... procent ... 25 ... worden uitbetaald. Het sociale pakket van de cao zou in tripartite overleg afgerond worden waarbij de bond, de Gebe en de ... 23 ... verwachten dat ... zich ... 24 ... cao ... de ... "Wij hebben onze ..." aldus de heer Haize. De onderhandelingen zijn nu dus vastgelopen op het punt van de geldigheidsduur van de cao. Desgevraagd zei de heer Haize dat de werknemers hun slow down actie zullen voortzetten totdat er een oplossing komt voor het cao-probleem.

De bond heeft inmiddels telegrafisch de Gebe laten weten dat de actie van het personeel zal worden stopgezet indien de Gebe akkoord gaat met de uitbetaling van 15 procent loonsverhoging per 1 augustus van het vorig jaar, 5 procent per 1 januari van dit jaar en 5 procent per 1 januari 1980. De cao moet voor twee jaar gelden, ...

Indiaans skelet terug op Bonaire

KRALENDIJK — Onlangs is teruggekeerd in het Bonaireaanse museum een indiaans skelet, dat voor archeologisch onderzoek in Nederland was. Het skelet werd naar Bonaire gebracht door de heren Luis Daal en Eddy Ayubi en is officieel overhandigd aan de gezaghebber, de heer A.R.W. St. Jago.

Uit de zeer interessante onderzoekingen is gebleken dat het hier ging om een mannelijk persoon van ongeveer 50 jaar oud en van het indiaanse ras. De heer J. Tacoma die de leiding van het onderzoek had, sprak veel lof over de professionele aanpak van de heer Ayubi, welke hij gebruikt had bij het zorgvuldig inpakken van de verschillende delen van het geraamte bij de uitzending naar Nederland. Uit het onderzoek bleek dat deze indiaan een lengte had van plus minus 1.75 meter. Met de zogenaamde "carbon 14-test" is men nog steeds bezig te achterhalen in welk tijdvak deze indiaan geleefd moet hebben.

Daar Bonaire nog niet beschikt over een geschikt museum heeft de gezaghebber besloten om dit skelet te bewaren bij het bureau van cultuur en opvoeding onder leiding van Frans Booi. Deze beloofde samen met de heer Ayubi een glazen kast te maken waarin het skelet bewaard kon worden.

Op de foto de heren Luis Daal, Frans Booi, gezaghebber A.R.W. St. Jago en Eddy Ayubi. Op de tafel de indiaan.

Morgen viering van vierde AJMG-lustrum

WILLEMSTAD — Het vierde lustrum van het Antilliaanse jongens en meisjes gilde (ALMG) wordt zondag op Curacao gevierd met een Eucharistieviering om acht uur in de Steenrijk-kerk. Na de kerkelijke plechtigheid is er vlaggehulde waarna men naar Hoffie Dell gaat voor de verdere viering. Aan enige oudgedienden en anderen die veel voor deze jeugdbeweging hebben betekend wordt een certificaat uitgereikt.

Tot twee jaar geleden was de naam AMG, maar in 1977 werden voor het eerst jongens toegelaten. Tot heden toe is het AJMG een katholieke organisatie, hoewel ook niet-katholieken er lid van kunnen worden. Eind verleden jaar had men afdelingen in dertien Curacaose parochies met in totaal een ledenbestand van 576, van wie 66 kaderleden. De beweging kent drie categorieën: de blenchies van zeven tot tien jaar, het Gilde van tien tot 15 jaar en de hobby-afdeling van vijftien jaar en ouder. Zo blijkt uit het verslag over de jaren 1977 en 1978.

Naast de activiteiten welke de groepen zelf organiseerden, waren er ook zaken, wel door het bestuur werden georganiseerd zoals een dag van de leidsters maar ook zwemlessen, een macramecursus, een enquette onder het eigen kader, een hobby-dag en een wedstrijd versieren, en een koffieochtend.

Nagenoeg geen enkel clubgebouw verkeert in uitstekende staat. Het gebouw van Janwé was het mikpunt van vernieling en het Montagne-centrum verkeert in slechte staat. Bonam krijgt een nieuw clubgebouw. De financiële situatie van het AJMG is precair. Er waren veel uitgaven en slechts geringe inkomsten. Men heeft behoefte aan een penningmeester. Tot zover enige gegevens uit het verslag.

VBC en KvK:

Cesantia niet onttrekken aan bedrijfsleven

WILLEMSTAD — De VBC en KvK kunnen zich niet verenigen met de voorstellen om de cesantia-gelden gedeeltelijk te onttrekken aan de ondernemingen. Dit laten de twee werkgeversorganisaties weten aan de Sociaal-Economische Raad ... toelichting.

Ze tonen begrip voor het voorstel voor overmaking van dit geld naar een fonds dat gebeel aan het bedrijfsleven wordt onttrokken. Het gaat namelijk om een bedrag van naar schatting vele tientallen miljoenen guldens. "Onttrekking van dit kapitaal aan het bedrijfsleven zal niet alleen een drastische vermindering betekenen van het werkkapitaal, tevens dient er rekening mee gehouden te worden dat een dergelijke maatregel bestaat, maar ook uitbreiding van het aantal arbeidsplaatsen drastisch in gevaar zal brengen", schrijven de opstellers van de nota.

Russische zang en dans morgen in CPA

WILLEMSTAD — Het is de impresarios van ITAPRO (International Top Artists Promotion) gelukt een Russisch gezelschap, bestaande uit 22 dansers, dansereseen, pantomimekunstenaars en musici gedurende twee voorstellingen in Centro Pro Arte te presenteren. Aangezien de groep vanmiddag doorvliegt naar Panamá, zijn er slechts twee voorstellingen en wel morgen, zondag 24 juni 's middags om drie uur en 's avonds om half negen. Gezien de successen elders behoren deze uitvoeringen iets bijzonders te worden. Kaartjes ad fl.15,— zijn uitsluitend verkrijgbaar aan de kassa van Centro Pro Arte, die morgen de gehele dag vanaf 10 uur ... van de voorstelling ...

Nederlands overschot handel met Antillen

WILLEMSTAD — Het overschot op de Nederlandse handelsbalans met de Nederlandse Antillen is verleden jaar in vergelijking met de jaren 1976 en 1977 een heel stuk minder geworden. Verleden jaar was het overschot voor Nederland ruim 103 miljoen gulden, maar in 1977 was het nog 186 miljoen en in 1976 bedroeg het overschot 190 miljoen. In 1975 echter deed zich een in zeventiger jaren ongekende situatie voor, wat dit handelsoverschot voor Nederland betrof: het was toen voor Nederland nadelig en een voor de Antillen voordelig overschot van dertig miljoen gulden. In 1970 was het een voor Nederland gunstig overschot van 238 miljoen gulden, in 1971: 125 miljoen, in 72: 116 miljoen, in 73: 229 miljoen gulden en in 74 weer 151 miljoen gulden. Deze cijfers werden verstrekt in een uitvoerige beschouwing in het mei-nummer van Wereldmarkt over de invoerregeling op de Antillen. Wat de Antilliaanse uitvoer naar Nederland betreft, zal het geen verwondering wekken, dat die van brandstoffen de belangrijkste was met een waarde van ruim 43 miljoen op de totale uitvoer van zestig miljoen gulden. Twee jaar eerder echter bedroeg dit onderdeel van de Antilliaanse uitvoer ruim 147 miljoen gulden, in 1977 was het ruim 29 miljoen gulden. De Nederlandse uitvoer naar de Antillen heeft betrekking op voedingsmiddelen (in de jaren 76, 77 en 78 respectievelijk voor 42, 48, en 44 miljoen gulden), grondstoffen: in genoemde jaren respectievelijk voor 09, 1,2 en 1,2 miljoen gulden, chemische producten (15, 14 en 11 miljoen gulden), fabrikaten (53, 55 en 54 miljoen gulden) en machines en vervoermiddelen (244, 97 en 52 miljoen gulden). In 1976 was het Nederlandse aandeel op de Antilliaanse uitvoer 3,3 procent; van de Antilliaanse invoer kwam 2 procent uit Nederland.

Bij verkoop kopers de dupe

Beslag gelegd op huizen en trucks van Romar nv

WILLEMSTAD — De deurwaarder heeft gistermiddag om drie uur beslag gelegd op de huizen van Romar nv te Mahuma. Ook werden drie grote trucks aan de ketting gelegd en alle bankrekeningen geblokkeerd. Dat impliceerde dat Romar gistermiddag niet kon uitbetalen. Het beslag op de huizen betekent dat als de Curacaose maatschappij Romar nv een bedrag van $ 201.000,- vermeerderd met ongeveer $ 5000 interest, dat door de ... betaalt het complex verkocht zal worden. De eiser in deze zaak, die al enkele maanden loopt, zo zei woordvoerder Walter Helm vanmorgen in een gesprek met de Amigoe, zal alleen genoegen nemen met een zekerheidsstelling van een lokale bank. Mocht tot verkoop moeten worden overgegaan dan zullen ettelijke kopers van de huizen gedupeerd worden. Ongeveer 50 gezinnen hebben de woningen al betrokken van wie ca. 28 geen recht kunnen laten gelden op het terrein dat, volgens de woordvoerder, nog steeds aan het eilandgebied toebehoort.

Eiser in deze zaak is het Amerikaanse bedrijf, Romar Inc., gevestigd te New Jersey. Volgens de woordvoerder wordt er bij Romar nv Curacao een zeer slecht beleid gevoerd.

Romar nv begon met het bouwen van enkele proefwoningen in november 1976. Er werd veel reclame gemaakt. Belangstellenden ... recht met geld op ... bij de inschrijving. De onderneming was toen van de heren Howard Goodman en Donald Nunziato. In maart 1977 participeerde Goodman en Nunziato nog samen voor 70%. De resterende 30 procent kwam in handen van de First Curacao International Bank, die naar onze zegsman vertelde: "Off-shore is, maar toch "on-shore" opereert". In mei 1977 trok de heer Goodman zich terug en kwam 70 procent in handen van eerdervermelde bank.

Al van het begin af aan werd door experts in de bouwwereld zeer sceptisch gestaan tegen het project, dat volgens hen nooit voor de prijs van rond vijftigduizend gulden per woning kon worden uitgevoerd.

Politieke informatie in Nederlands

WILLEMSTAD — In de laatste week van juni zendt Radio Hoyer II een serie programma's uit met informatie in de Nederlandse taal over de politieke partijen, die deelnemen aan de Statenverkiezingen van 1 juli. De uitzendingen gaan na 't journaal op Curacaose tijd ... Curacaose partijen geven in een kwartier tijd informatie over de beginselverklaring van hun partij en lichten hun drie belangrijkste programmapunten toe, zodat de luisteraars wat meer te horen over de verschillende ideeën van de politieke partijen. In de week van 24 tot en met 29 juni wordt dit informatie-programma dagelijks uitgezonden om 17.15 en 19.15 uur.

Maandag 25 juni: Akshon met Juancho Evertsz

Dinsdag 26 juni NVPU met Gilbert de Paula

Woensdag 27 juni MAN met Don Martina

Donderdag 28 juni DP met Boy Rozendaal

Vrijdag 29 juni PSD met Ephraim Cijntje

Preekstoel vrij over bidden

WILLEMSTAD — In het programma Preekstoel vrij van radio Korsou FM zondagmorgen negen uur spreekt dominee J.J. Schreuder van de Gereformeerde kerk (vrijgemaakt) aan de Arowakkenweg over het gebed. Het is de laatste preek over dit onderwerp uit een serie van tien. De titel is De laatste woorden van je gebed. Men kan op het programma reageren of de tekst en/of vragen door te schrijven naar ... of 79658 op te bellen.

Nieuw bestuur ARV

WILLEMSTAD — Op de algemene ledenvergadering van de Antilliaanse Reisvereniging afdeling Curacao, werd donderdag 7 juni 1979, een nieuw bestuur gekozen dat als volgt is samengesteld. voorzitter W.J. Lemmers, onder voorzitter mevr. G. Christiaan, 1e secretaris mej G.Martina, 2e secretaris mej G.Imperator, 1e penningmeester mevr. D. Maduro; 2e penningmeester mej. I. Hato; Commissarissen, mej. B. Falbru; mej. I.Martiena; mej. C.Rosina; mevr. F. Suriel en mej. A. de Windt.

Op donderdag 28 juni om acht uur 's avonds wordt in het SWRC te Suffisant een contactavond gehouden voor deelnemers aan alle juli-reizen.

Schrijvers prenten-boek van Suriname

WILLEMSTAD — Als uitgave van de Stichting en het Nederlands letterkundig centrum is verschenen Schrijvers prentenboek van Suriname. Het werd in de handel gebracht door De Bezige Bij. Zoals de titel aangeeft gaat het om een publicatie met veel fotomateriaal. Zo komt men er foto's tegen van Eddy Johan Bruma op de foto maar ook bij een toespraak, ... de ... De laatste foto in het boek is er een van het verplaatsen van het standbeeld van koningin Wilhelmina. De omslag is Benoit's Verkoop van een slavin. Zoals te verwachten was, is het prentenboek goed verzorgd.

TEHERAN — De Iraanse minister van Buitenlandse Zaken, Ibrahim Yazdi, heeft gezegd dat de lang ... het ... niet van de ... de andere ... kunnen worden.

English Companion

Relief work initiated in flood-torn Jamaica

LONDON — Three of Britain's most important charity organisations, War on Want Oxfam, and Christian Aid, have been warned that they will lose their charitable status if they dont de-politicise their activities.

The charity commission administers the countries Dickesian charity laws has just published its report for the year and in it they accuse the charities of venturing into politics in their work relieving poverty.

War on Want comes in for some particularly strong criticism. The commissioners say that War on Want had been doing „research" into International trade unionism, investigating tobacco companies and defence expenditure. It also says that the charities campaigns against the trading of drug companies, the arms trade and powdered milk to developing countries appear to be propaganda as defined by the courts.

War on Want, said the commissioners, published a magazine Poverty and Power and took part in research and campaigns which „lay outside the legitimate scope of the charitable field".

They also rap the charity for gifts to certain overseas organisations without any requirement on what the money should be used for.

All three charities rebutted the criticisms. They called on the government to implement proposals made two years ago to update Britain's 400 year-old charity laws.

Oxfam incurred the commission's wrath on land reform through an article the charity published in its magazine. It was said to be „one-sided and political propaganda".

Cristian Aid were advised not to give grants to the World Council of Churches commission on churches participation in development - as its aims included financing political action and effecting changes in society.

The charities have hit back. War on Want general secretary Terry Lack said: „We have changed our publication and attempted to deal with those projects they have questioned. However our main approach to dealing with poverty has not changed. Economic and social questions do enter into our campaign against poverty and we cannot avoid discussing questions that are broadly political.

War on Want was created as a campaigning organisation committed to the fight against poverty and the causes of poverty.

We are aware that our work has a political character. If your are helping poor farmers in India you may be running against the interests of richer farmers in the country who may have different political interest in the condition of the poor farmers.

He added: „There's no such thing as a non-political charity".

Jamaica receives Dutch loan

KINGSTON/JAMAICA — The Dutch government has announced a loan of five million U.S. dollars to Jamaica. The money is intended to finance essential imports, which will benefit farming, industry and transport.

Earlier this year, the Dutch government had given a 7.5 million U.S. dollar loan. This week's loan was part of the sixty-three million U.S. dollar aid package to six countries facing serious balance of payments problems.

Homes of opposition leaders searched

CASTRIES/ST. LUCIA — In St. Lucia, the homes of two leading members of the official opposition were searched by police this week. Sources in Castries said the homes of deputy political leader of the opposition and a parliamentarian were ransacked. The search was said to have been conducted by forty armed policemen. The police had been searching for arms. The act came twelve days before general elections. The police commissioner said the search was „a routine police exercise".

The world in a nutshell

WASHINGTON — Rebel Sandinist guerrillas, battling President Anastasio Somoza's army in the bloody Nicaraguan civil war, say they want no part of a US plan for an outside force to end the fighting. Their spokesman at an emergency meeting of the Organisation of American States (OAS), Miguel de Escoto, spurned the US idea of an OAS peacekeeping force being sent into the war-torn Central American nation. Some OAS delegates said it appeared to be only a matter of time before President Somoza's government fell and that the Sandinists thus had nothing to gain by cooperating with an OAS-directed solution to the conflict.

MANAGUA — Sandinist guerrillas said they had shot six men by firing squad following a trial in a revolutionary court. In a communiqué, the guerrillas said the six were accused of being enemies of the people and government collaborators. Fierce fighting lasting at least four hours was reported in the slum districts of northwest Managua last night. The government used aircraft, artillery and mortar fire to clear the area.

CHICAGO — A Serbian, brought back from Ireland at the end of a 22-hour hijack drama, was jailed for 20 years on charges of plotting to kill Yugoslav diplomats in the US. Nikola Kavaja, 45, discribed himself in court as a fiercely anti-communist patriot and soldier. The priest, whose freedom he demanded when he hijacked an American Airlines Boeing 727 with 136 people on Thursday, received 12 years for his part in the conspiracy. Kavaja still has to face charges of air piracy and jumping bail.

DAMASCUS — Syria has launched a vast hunt for the men it says massacred 32 military cadets and wounded 54 after luring them into the assembly hall of an artillery school in the northern city of Aleppo. Interior Minister, Adnan Dabbagh, said the men were led by a captain Ibrahim Youssef who, he said, had been bribed by the Moslem Brotherhood, a group devoted to fighting western influence on Islam.

ALGIERS — At least eight people were reported killed and about 150 injured when the Algiers-Oran express train went off the rails at Bourarik, about 30 kilometres from Algiers.

PEKING — China and Vietnam carried out their fifth and final exchange of prisoners of war, but Vietnam retained one Chinese when one of its own men refused to be repatriated and asked for asylum in China, the New China news agency reported.

EAST BERLIN — Communist Party leader, Erich Honecker, accused dissident writers of dragging East Germany's name through the mud in interviews with western media. He said certain autors had fuelled western propaganda against East Germany with their negative remarks.

KAMPALA — Uganda's new President, Godfrey Binaisa, said that his predecessor Yusufe Lule had flown to Britain because there was nowhere for him to live in Kampala. The streets of the Ugandan capital were quiet after 12 hours of demonstrations in support of professor Lule on Thursday.

KUANTAN/MALAYSIA — Vietnamese refugees living in a beach camp at the resort of Kuantan said they would rather die fighting than be pushed back to sea by Malaysia.

SALISBURY — Zimbabwe Rhodesian Premier Abel Muzorewa sought to expel from parliament eight members who defected from his United African National Council (UANC) party, but legal experts said no electoral law forced the resignation of a MP who left the party for which he was elected.

HELSINKI — Saudi Arabia's Oil Minister, Sheik Ahmed Zaki Yamani, said that a reasonable price for crude oil would be 18 dollars a barrel — more than 20 per cent more than his country's present selling price.

WASHINGTON — The US government said it will divert some scarce diesel fuel from farmers to the open market, a move which should make more fuel available to striking truck drivers. Drivers are staging a nationwide strike to protest against shortages and the high cost of diesel fuel.

DAMASCUS — Libyan leader Muammar Gaddafi holds talks today with Syrian President Hafez Al-Assad on strengthening Arab opposition to the Egyptian-Israeli peace treaty.

NEW YORK — Actress Elizabeth Taylor sold a diamond given to her by ex-husband Richard Burton for almost three million dollars. It cost him 1.2 million dollars in 1969.

LONDON — British politician Jeremy Thorpe celebrated with champagne after being cleared of plotting to murder a former male model who claimed they were once homosexual lovers. Mr Thorpe, 50, former leader of the Liberal Party, and three other men were all acquitted after a 31-day trial. He described the verdicts as „totally fair, just and a complete vindication".

DUBLIN — The Irish Republic formally announced its decision to establish diplomatic relations with China.

LONDON — Thousands of passengers at London's Heathrow and Gatwick airports were delayed or stranded because of a 24-hour strike by air traffic controllers and weather forecasters.

NEW YORK — Larry Holmes retained his world boxing council heavyweight championship last night when the referee stopped the fight against challenger Mike Weaver in the 12th round.

LENZBURG/SWITZERLAND — Belgium's Wilfried Wesemael coasted to victory in the Tour de Suisse cycle race yesterday extending a lead he had held for four stages to 4.43 minutes in a final individual time trial. The 29-year-old Belgian finished the 1,582 km nine-day swing around Switzerland in an aggregate time of 42 hours 56 minutes 59 seconds.

MOSCOW — Former European footballer of the year, Oleg Blokhin, scored three goals for Dinamo Kiev in their 4-1 win over Wings of the Soviets (Kuibyshev) in the Soviet Championship yesterday.

Venezuela and Cuba extend air and sea piracy agreement

CARACAS — Cuba and Venezuela have extended for another five years their agreement on air and sea piracy.

Acting Venezuelan Foreign Minister Rafael Leon Morales and Cuban ambassador Norberto Hernandez exchanged the corresponding documents during a ceremony at the Foreign Ministry.

The agreement was signed in Caracas and Havana in July 1973 and ratified for the first time on June 19, 1974, five years ago.

A Foreign Ministry press release here states that the document has "effectively met the purpose of both governments to prevent the illegal seizure of air and sea vessels and other crimes jeopardizing air and sea navigation.

Venezuelan acting Foreign Minister Leon Morales told Prensa Latina that relations between the two countries are normal and are tending to grow better and broader.

The Cuban ambassador for his part said that bilateral relations are proceeding normally.

Jamaica aiming at 3% GDP growth in 1980

KINGSTON JAMAICA — The Jamaica government is aiming for a three per cent growth in the gross domestic product (GDP) and increases in savings and investment in its 1979—80 budget, Finance Minister Eric Bell said here. Mr Bell, opening the budget debate in parliament said the overall tax burden would not be increased, but income from taxation was expected to increase due to the projected growth in the economy. In presenting the government estimates for the coming financial year last month, Mr Bell said there had been a negative growth of about 12 per cent in GDP last year and the hope was to reduce this to around 8.7 per cent in the coming year. A taxation reform programme would bring tax benefits to some, adjust and broaden the spread of income tax rates and improve tax collection, the Minister said.

Most of the areas of tax reform are to come into operation as of January 1980, and the Minister noted that the tax benefits included under the programme would cost some 20 million dollars (11.2 million dollars US) in a fiscal year. Mr Bell noted that 19 percent of the Gross Domestic Product had gone into taxes last year and that the ratio would not be increased this year. "Our aim," he said, is to maintain a ratio of tax re[...] to output at a level whi[...] not stifle or impede grow[...] the economy, but [...] enhance growth by allow[...] public sector to carry [...] function efficiently." [...] revenue this from taxatio[...] be 819 million dollars [...] million dollars US) [...] comparison to a 1978 [...] of 802 million dollars [...] million dollars US), the [...] amount collected last ye[...] 750 million dollars (365 [...] dollars US). Mr Bell sa[...] represented an actual redu[...] in texas.

Journalist hits out at government

BRIDGETOWN/BARBADOS — A leading journalist in Barbados has hit out at some regional governments that treat media practitioners as „shadows". Making the criticism was Carl Moore, former news editor of one of the radio stations in Jamaica and also former editor of the Nation newspaper in Barbados. The call for better treatment of newsmen was also the topic at a final discussion on „the role of the media in the event of a disaster in the region". The panel comprising radio, television and newspaper personnel from Barbados, Montserrat and St Lucia, was of the view that the foreign press receives priority treatment in major national occasions and events at the expense of the local media.

Mr. Moore in explaining his point said the media in the region are treated like a nuisance, but he blamed the media for their lack of aggression and ability to perform.

MEDICAL CORNER

by Dr. A.J. Samander

"Schottegat loop"

"Life consists of people who participate while other anticipate..."

TWENTY FIVE HUNDRED years ago a young courier, Pheidippides, ran 22 miles from the battle at Marathon to Athens to bring news of the Greek victory over the Persians. It is said that he gasped out the glad tidings and then dropped dead. To commemorate the hero and the event, the MARATHON race was begun. It was first included in the Olympics in 1896 with a distance of about 25 miles or about 40 kilometers. In 1908, the Marathon was standardized at 26 miles and 385 yards. The extra distance was added by the British Olympic Committee so that the event could start at Windsor Castle and finish in front of the Royal Box at the Olympic Stadium in London.

The "Miracle Mile" or the mile under four minutes was achieved by Dr. Roger Bannister in 1954 while he was a medical student. His time was 3:594 minutes.

Running was an essential skill for primitive man, and for some, a means of livelihood. Persian couriers able to run 220 miles in two days were employed by Turkish Sultans in the Middle Ages. They carried the mail to remote areas of India and Africa where railroads were non-existent.

The world's most remarkable runners are the Tara humara Indians in northern Mexico who run 150 mile races just for fun.

While running is not an essential skill for modern man; it is certainly essential for his health. In a world of air conditioned cars and offices, with the air filled with smoke, and the environment charged with tension, running is the cure-all for most symptoms. In America, psychiatrists are telling their patients to run several miles a day with excellent results. People who run somehow quit smoking, reduce their alcoholic intake and have a better outlook on Life. Physiologically, running causes weight loss, reduces the fat content of the blood stream and strengthens the heart muscle.

In a age where the most scientific equipments and medical care is available to humanity, the best advice and most economic one still is: "Run for your Life!"

Britain: Third Wor[...] charities too politic[...]

KINGSTON JAMAI[...] Thirty-five British [...] specialists arrived in Jam[...] take part in a massive m[...] operation following the [...] floods in the island's hi[...] The floods, which have ki[...] least 32 people and af[...] 160,000 others, smashed [...] bridges and railway line[...] destroyed crops. The [...] drawn from the first ba[...] of the black watch, the [...] engineers and the royal medical corps flew in [...] Belize with equipment [...] disaster relief supplies. [...] will liaise with the Ja[...] army in the battle to [...] temporary bridges, clear [...] and help the 35,000 [...] destitute people in the [...] quarter of the island. [...] Minister Michael Manl[...] told parliament t[...] preliminary estimat[...] damage have reached cl[...] 20 million dollars. This [...] which related mainly to the [...] of repairing roads, bridges [...] sea defences, is certain to [...]

Mr Manley said there [...] still no figures for the [...] affected areas and no est[...] of damage to crops and ho[...] had yet been made. Uno[...] estimates expect the tota[...] to rise to over 56 mi[...] dollars. He said the Fi[...] Ministry was already ta[...] with the Internatio[...] Monetary Fund (IMF) [...] the effect the floods would [...] on Jamaica's ability to [...] the standards attached to [...] million dollar loan. [...] Ministry was also establis[...] rehabilitation programme [...] outside funding, he said.

EEG develop[...] aid to Guyan[...]

GEORGETOWN/GU[...] — The European eco[...] community is to fin[...] scheme under which [...] water supply will be [...] available to residents [...] north-western Pom[...] districts in Guyana.

This will be the second [...] of a programme involvi[...] two areas, according to [...] in Georgetown. Under a [...] facility scheme, a total of [...] over six million dollars [...] released to the Agricu[...] Bank of Guyana, and [...] another sum of 1.5 mi[...] dollars.

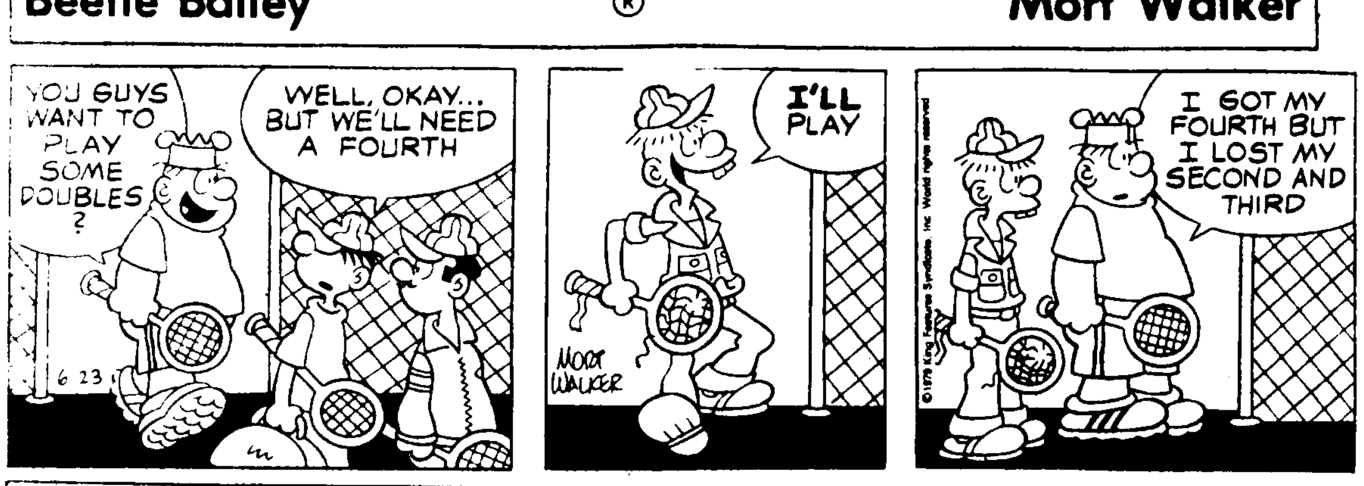
Baseball resu[...]

NEW YORK — Re[...] Major League baseball [...] played on Friday:

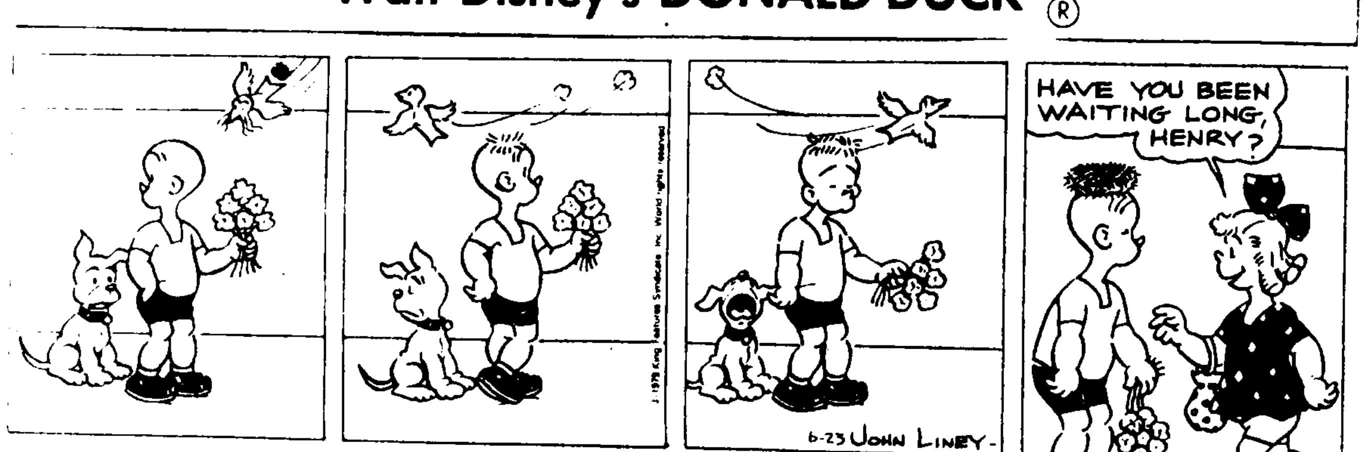
AMERICAN LEAGUE
Boston Red Sox 12 To[...] Blue Jays 1; Baltimore Or[...] Detroit Tigers 5; New [...] Yankees 3 Cleveland Ind[...] Minnesota Twins 5 Chi[...] White Sox 3; Milwaukee [...] wers 15 Seattle Marine[...] Oakland Athletics 6 Texas [...] gers 5; Kansas City Roy[...] California Angels 5.

NATIONAL LEAGUE
Atlanta Braves 3 Los A[...] Dodgers 2; Montreal Ex[...] Philadelphia Phillies 5; [...] burgh Pirates 7 Chicago C[...] St Louis Cardinals 4 New [...] Mets 2; Houston Astros [...] Diego Padres 1; San Fr[...] Giants 3 Cincinnati Reds [...]

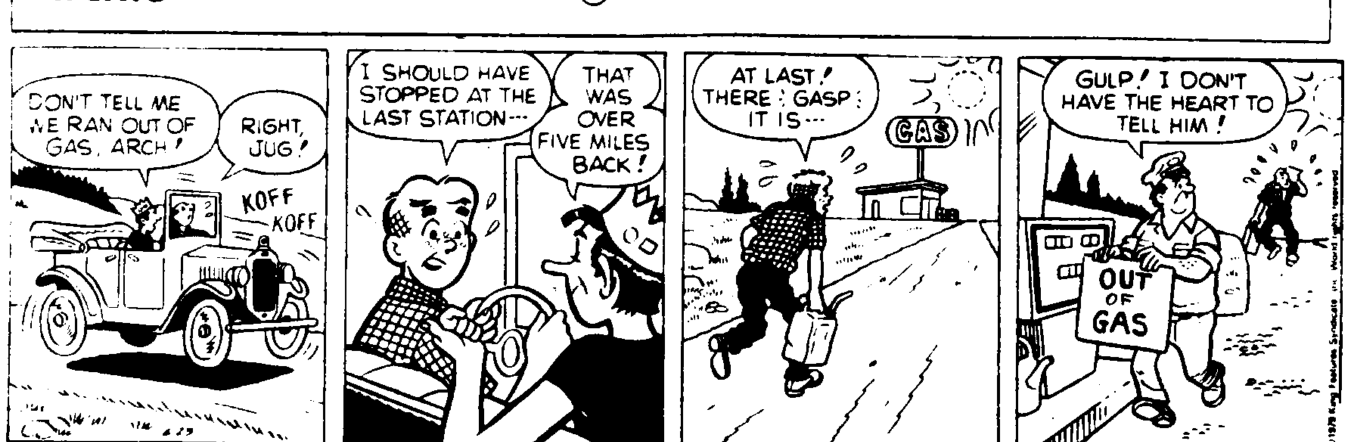
Beetle Bailey ® **Mort Walker**

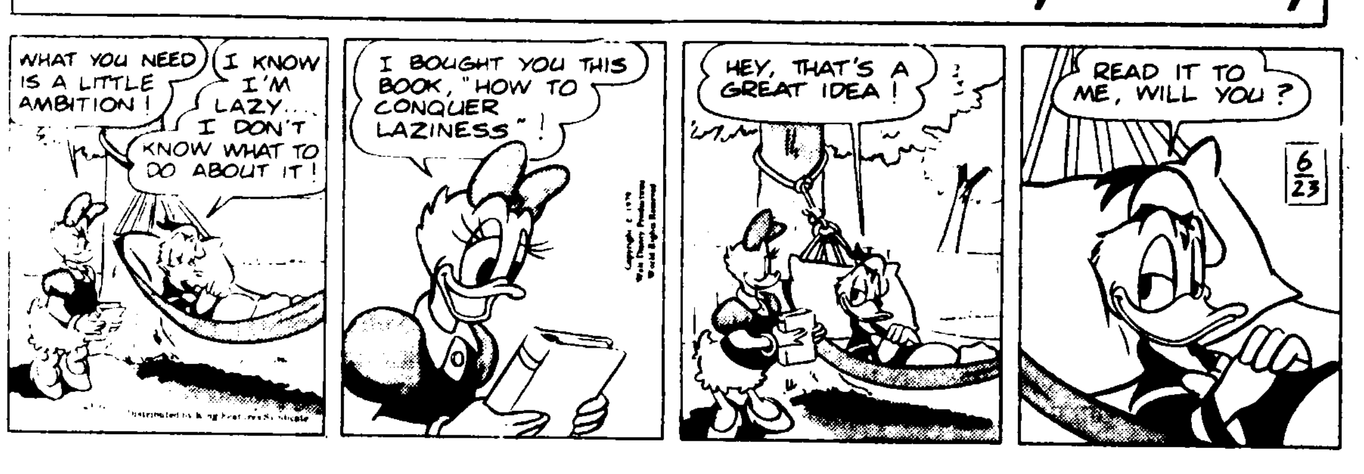

Walt Disney's DONALD DUCK ®

Archie ®

HENRY ® **By John Liney**

VRIJDAG 22 JUNI 1979
ÑAPA
AMIGOE WEEKEND-BIJLAGE

ONDERWIJSPROBLEMATIEK GROTER DAN CIJFERS SUGGEREREN

B. Jos de Roo over ervaringen:

Gebrek aan taalvaardigheid beinvloedt denkdiscipline

WILLEMSTAD — Het onderwijsniveau op Curacao is harder aan het dalen dan cijfers doen vermoeden. Dit heeft volgens Jos de Roo alles te maken met taalvaardigheid; het weten weergeven van gedachten in een taal. Hij is dan ook een uitgesproken voorstander van de invoering van het Papiamentu op de basisscholen maar dan met het accent op de taaldiscipline.

"Taaldiscipline is denkdiscipline", vindt hij en hij noemt de orthografie hierbij volslagen onbelangrijk. De jarenlange discussie daaromheen vindt hij dan ook een blunder van de eerste orde. In zijn 6-jarige ervaring als Neerlandicus op Curacao kwam hij twee, elkaar niet aanvullende, stromingen tegen bij zijn leerlingen: een aversie tegen het vak Nederlands en de verwerping van de eigen literatuur die als een soort folkloristisch tijdverdrijf wordt beschouwd. In een post-koloniaal land zou het volgens hem een normale ontwikkeling zijn als "de typisch koloniaal erin geheide miskenning van het eigene, zou omzwaaien in een verheerlijking daarvan."

Het ontbreken daarvan bij zijn leerlingen vergeeft hij hun graag: "als je in Havo-4 nog het verschil moet uitleggen tussen enkel- en meervoud dan verdwijnt de belangstelling snel". Het probleem van de gebrekkige taalvaardigheid wreekt zich meer en meer op alle terreinen binnen het onderwijs, de normen dalen met het niveau mee en als leerkracht moet je wel "frauderen" in de pogingen er nog iets van te maken. Jos de Roo heeft de strijd opgegeven en repatrieert binnenkort naar Nederland.

door Goretti Salsbach

Jos de Roo is duidelijk zwaar pessimistisch over de onderwijsresultaten op Curacao. Volgens hem zijn wij nu al in de fase beland waarvoor de drie directeuren van de middelbare scholen lang terug waarschuwden: dat een steeds kleinere en gepreviligieerde groep de middelbare school zal kunnen afmaken of dat de toelatingsnormen moeten dalen. Het niveau van de basisscholen is hard aan het dalen dat weer zijn weerslag heeft op het niveau van het voortgezet onderwijs. Als tenslotte ook de kwaliteit van de afgestudeerde leerkrachten achteruit gaat, is de vicieuse cirkel helemaal kompleet.

De Roo kan zich niet onttrekken van de indruk dat er geen absoluut toelatingssysteem bestaat voor het voortgezet onderwijs: bij de Havo wordt gewoon een bepaald percentage aangenomen waardoor de bezetting is gegarandeerd. Stemmen zijn opgegaan om de toelatingsnormen voor de brugklas weer op te schroeven om het niveau op de middelbare scholen te kunnen handhaven. Dit zou echter onmiddellijk de toevloed van leerlingen doen dalen.

"Het hele systeem wankelt en kreunt, het werkt hier gewoon niet". Waarom wordt het probleem dan zo goed en zo kwaad als het kan verdoezeld?

"Het eerste argument dat naar voren wordt gebracht als een leerkracht erover begint, is dat hij gewoon slecht les geeft. Bovendien beweren andere scholen vaak dat het er bij hen niet zo slecht aan toe is, terwijl er tenslotte inderdaad leerkrachten rondlopen die gewoon niet werken". De belangrijkste oorzaak zoekt hij echter in de problemen rond de taal: de leerling wordt niet geleerd zich naar behoren uit te drukken in welke taal dan ook. "Walter Palm wees aan de hand van een onderzoek in de brugklas al op de relatie tussen het vak Nederlands en de wiskunde-resultaten, maar er zijn wiskundeleraren die dit ontkennen en de ogen sluiten voor de werkelijkheid", aldus Jos de Roo die erbij blijft dat falen op taalgebied enorme repercussies heeft op alle andere gebieden. Hij noemt het VWO-examen-economie, waarbij het op z'n minst bij 1 opdracht van belang was, dat de opdracht goed begrepen moest worden.

RAAR VAK

Het vak Nederlands noemt hij voor de Antillen toch wel een raar vak. "Vaak hoor je collega's zeggen dat neerlandici hun vak het belangrijkste vinden. Dat is ook zo. In het huidig schoolsysteem moet tijdens de Nederlandse les de taalvaardigheid worden bijgebracht". Dit brengt de nodige wrijvingen teweeg. Niet alleen wordt de betreffende leerkracht op het matje geroepen als er teveel onvoldoendes vallen, maar ook de collega-docenten vinden vaak dat de neerlandicus te streng optreedt in de huidige situatie. "Soms zijn er heftige scènes hierover op school", vertelt Jos, die zich afzet tegen het systeem om toch een goed cijfer te geven als er niet precies staat wat er moet staan maar als het wel bedoeld wordt. "In hoeverre weet iemand iets als hij zijn weten niet kan formuleren", zo vraagt hij zich af. Zijn ervaring op de middelbare scholen en op de lerarenopleiding, heeft uitgewezen dat de leerlingen hun gedachten niet kunnen weergeven, ook niet in het Papiamentu. "Ik heb het wel eens geprobeerd als een leerling bleef steken tijdens een spreekbeurt. Dan mocht hij het verder afmaken in het Papiamentu, maar ook dat lukte bijna nooit".

Het cijfers geven vindt hij op zich een probleem. "Gezien de situatie ga je wel vanzelf andere normen hanteren dan je bijvoorbeeld in Nederland zou doen. Je moet wel "frauderen" hier, bijvoorbeeld als mens ga je een leerling toch wel honoreren als je ziet dat hij zich inspant. "De" en "het"-verwisselingen worden hier al lang niet meer als fouten gerekend en een opstel dat je in Nederland een 4 zou geven, honoreer je hier met een 6". Voor wat betreft zijn vak vindt hij dat een normaal verschijnsel. In Nederland wordt de leerling immers omringd met de taal en mag een hogere algemene kennis worden verwacht. Wel stuit het hem tegen de borst dat dit verschijnsel zich uitstrekt naar andere vakgebieden: de resultaten van bijvoorbeeld de vakken aardrijkskunde en biologie liegen er niet om.

Volgens hem kan het diploma van een Curacaose school niet langer dienen als brevet voor een Nederlandse universiteit. De cijfers geven de realiteit niet weer. De Roo gelooft daarom ook niet in het argument dat zoveel Antillianen aan Nederlandse universiteiten falen, alleen maar vanwege aanpassingsmoeilijkheden. Volgens hem zijn er problemen bij de aansluiting van de diverse opleidingen. "Als in Nederland bijvoorbeeld vreemdelingen binnen enkele maanden via een spoedcursus het Nederlands onder de knie kunnen hebben en daarna een universitaire opleiding kunnen volgen, dan zou dat voor Antil-

"In hoeverre weet iemand iets, als hij zijn weten niet kan formuleren"

lianen ook moeten kunnen". In dit kader vraagt hij zich af hoe groot het aantal Antilliaanse drop-outs zijn aan de lokale HTS, vergeleken met het aantal Antilliaanse mislukkingen aan een Nederlandse HTS. Indien zou worden aangetoond dat dit aantal even groot of groter is, dan zou zijn stelling bevestigd kunnen worden.

TAALDISCIPLINE

Het probleem is dus niet een gebrekkige kennis van het Nederlands, maar het niet domineren van welke taal dan ook, wat zich wreekt in alle vakken en daardoor het hele onderwijsniveau. "De doorsnee-Curacaoenaar wordt geen taal aangeleerd, geen taaldiscipline bijgebracht, niet in zijn eigen taal en dus niet in vreemde talen. Taaldiscipline moet je leren, want taal is denken. In andere talen hanteer je ook hetzelfde denkpatroon. Dan kan je wel taalfouten maken, maar geen fouten in het denkproces".

Jos de Roo wil hierbij duidelijk stellen dat hij zich niet als kenner van het Papiamentu wil opwerpen. Maar op grond van gesprekken met taalkundigen die wel van het Papiamentu weten, heeft hij kunnen opmaken dat in alle lagen van de bevolking het Papiamentu verkeerd wordt gebruikt. Dat klopt dus, de Antilliaan leert het Papiamentu thuis en niet op school waar een gedisciplineerde taal zou moeten worden aangeleerd dat een eind zou moeten maken aan de schrijnende taalarmoede en het gebruik van kreten. Hij onderstreept hierbij de conclusies van Nelly Winkel-Prins (Kabes Duru) en is dan ook een fervente voorstander van de invoering van het Papiamentu op de basisscholen. "Niet om verbetering van het Nederlands, maar om de individuele waarde van de Antilliaan te ontplooien", zegt hij met klem.

Het is verbazingwekkend dat er nu nog mensen zijn die zich verzetten tegen de invoering van het Papiamentu op de scholen en daarbij het argument aanvoeren dat zij het vroeger ook hebben moeten stellen zonder Papiamentu op school. Maar wij leven niet in vroeger. Het zou toch volkomen absurd zijn om nu bijvoorbeeld van een radiostation te gaan eisen dat het slechts in het Nederlands mag uitzenden. Of straffen uit te delen als op de speelplaats Papiamentu wordt gesproken?" De veranderde houding ten opzichte van de voertaal vindt hij een volkomen natuurlijke ontwikkeling in een post-koloniaal tijdperk. "Het gebruik van het Nederlands in een eilandsraadsvergadering zou nu ondenkbaar zijn, terwijl het nog een paar jaar geleden niet anders was".

BLUNDER

De discussie rond de spelling van het Papiamentu, waarvan de invoering op de basisscholen volkomen afhankelijk is gesteld, noemt hij een blunder van de eerste orde. "Elke leerkracht weet dat elke spelling beter is dan geen spelling". De houding van de vakbond van leerkrachten, VLC, is voor hem onbegrijpelijk: het vasthouden aan een fonologische spelling betekent vanwege politieke moeilijkheden, tussen Curacao en Aruba, het blokkeren van de invoering van het Papiamentu. Hij is het wel eens met de keuze van een fonologische spelling, zoals aangenomen door het eilandelijk bestuur van Curacao. "Het is wetenschappelijk verantwoordelijker, maar als het standpunt "gelijk goed doen" in de praktijk neerkomt op "niets doen" dan ben ik er tegen". De negatieve gevolgen die bijvoorbeeld een etymologische spelling met zich zou meebrengen, vindt hij het riskeren waard. Ook in andere talen is de spelling zonder problemen naderhand veranderd, bijvoorbeeld het Nederlands.

"Hier is dus niet de spelling het knelpunt, maar de invoering zelf van het Papiamentu". De Roo doelt dan weer op de denkdiscipline die moet worden aangeleerd via een taaldiscipline, op de eerste plaats in de moedertaal.

De taak van de neerlandicus in de huidige situatie is frustrerend, vindt hij zelf. "Je moet nu telkens weer de basis blijven geven waardoor de belangstelling bij andere leerlingen vanzelf wel weer verslapt. Zo zou de literatuur veel meer een discussie moeten zijn, bijvoorbeeld over goed en slecht. Maar je komt daaraan niet toe, waardoor de leerlingen het saai gaan vinden en je als leerkracht ook geen plezier in je werk kan hebben". De algemene vorming van de leerlingen laat veel te wensen over. Er worden geen kranten gelezen, zij zijn niet op de hoogte van de gebeurtenissen om zich heen en vormen zich daarover geen oordeel. Het dwingen van de leerlingen om een krantenartikel mondeling weer te geven, levert schrikbarende resultaten op. Zijn belangrijkste bezwaar tegen de mammoetwet hier is dan ook dat de zogenaamde nation building-vakken — aardrijkskunde en geschiedenis — keuzevakken zijn.

ANTILLIAANSE AUTEURS

Jos de Roo vertelt dat hij belangstelling wilde opwekken voor de eigen cultuur door het werk van Antilliaanse auteurs te behandelen. "Meneer, wanneer beginnen we aan de echte boeken?" zei een leerling na een poosje. "Deze houding is typisch koloniaal erin geheid: het eigene kan niet waardig zijn om je ermee bezig te houden. De Antilliaanse literatuur wordt niet serieus genomen".

In het begin moesten de neerlandici dan ook een gevecht leveren met de leerlingen om Antilliaanse auteurs op de lijst te plaatsen. Pas nadat dit verplicht werd gesteld, kwam hierin enigszins verandering, maar nu wordt het minimum nauwelijks overschreden.

Omdat hij ervan overtuigd was dat de belangstelling van de leerlingen gewekt kon worden, door steeds Antilliaanse voorbeelden aan te halen van bijvoorbeeld de literaire terminologie, vroeg Jos de Roo een studie-opdracht aan. Hij wilde niet alleen de Antilliaanse literatuur verder uitdiepen, maar ook een leerlingenboek samenstellen over de Antillen in het kader van de Caribische literatuur, waarvan hij de overeenkomsten frappant noemt. De gedeputeerde in kwestie vond het terrein beperkt en wees de aanvraag af. "Men is hier duidelijk bang voor veranderingen binnen het vak literatuur, want er is geen kader waarin het geplaatst kan worden. Men wil nog niet eens weten dat er overeenkomsten zijn in de regio", zegt hij en raakt duidelijk geirriteerd over de uitspraak van de gedeputeerde. "Dit is koloniaal als je blijft denken in termen van binding met het moederland".

OVERHEID

Over de houding van de overheid in de onderwijsproblematiek, is hij niet te spreken. Een behoorlijk controle van een inspecteur van onderwijs heeft hij in de afgelopen 6 jaar niet gehad. "Over de invoering van het Papiamentu op de basisscholen wordt er al jarenlang gediscussieerd. Maar geen enkele minister heeft daarover een duidelijk standpunt laten horen. Het BC heeft wel een standpunt ingenomen, maar daar bleef het ook bij. Er zijn rapporten uitgebracht over de problematiek van de taalvaardigheid, maar daaruit is verder niets gerold.

"Er gebeurt niets op politiek niveau waaruit blijkt dat men werkelijk de problemen op onderwijsgebied wil aanpakken. Zolang de politici geen duidelijke uitspraken doen en naar veranderingen toe werken, valt er niet te werken binnen het onderwijs. En dit geldt ook voor de Antilliaanse neerlandici.

Jos de Roo vertelt dat de docenten verbonden aan de lerarenopleiding sectie Engels-Nederlands onlangs tot de conclusie zijn gekomen dat de vereiste vooropleiding voor genoemde sectie van de opleiding dermate slecht is, dat een tweede graads-opleiding van de twee talen niet haalbaar is. Hoewel wordt toegegeven dat ook de samenstelling van de 4 jaar durende opleiding daaraan debet is, wordt op de eerste plaats het Havo-onderwijsniveau verantwoordelijk gesteld. Voorgesteld is om voor wat betreft het vak Engels wel de 2de graadsopleiding voorlopig te handhaven, maar de opleiding Nederlands terug te brengen naar een 3de graads bevoegdheid. De studenten die reeds 2 jaar de opleiding volgen, zullen dus over twee jaar minder bevoegd zijn dan hen in het vooruitzicht was gesteld aan het begin van de opleiding....

"De doorsnee Curacaoenaar wordt geen taal aangeleerd"

"Elke spelling is beter dan geen spelling"

In tegenstelling tot zijn Suriname-periode, die hij als enorm teleurstellend heeft ervaren, verlaat Jos de Roo Curacao met veel meer positieve dan negatieve indrukken. Zijn negatieve ervaringen op de Antillen regarderen het onderwijs waar de wil schijnt te ontbreken om daadwerkelijk het onderwijssysteem te veranderen ten behoeve van de gemeenschap. Van de menselijke benadering van de Curacaoenaar heeft hij veel geleerd, zegt hij, bijvoorbeeld het gedwongen samenwerken.

"Er zijn hier genoeg redenen aanwezig om tegen de makamba te zijn. Toch heb ik nooit het gevoel gehad allereerst met haat te zijn begroet". Volgens hem kan men Nederland daar ook van leren: discriminatie op grond van huidskleur, komt er volgens hem te regelmatig voor. Hij heeft nooit geprobeerd zich als Antilliaan op te stellen, dat zou irreeel zijn. Dat betekende wel dat hij steeds meer ging beseffen anders te zijn dan het volk waarvoor hij werkte. Hij heeft dit niet als knellend ervaren, is er zelf door veranderd.

De kerstviering bijvoorbeeld zal door het gezin De Roo nooit meer op typisch Nederlandse wijze gevierd kunnen worden. "Je komt in feite in een tussencultuur te zitten". Over de tijd dat hij als receusist bij de Amigoe werkte, zegt hij gniffelend, met een steelse blik naar zijn vrouw Elly, "Ik wilde aanvankelijk alleen maar materiaal produceren voor mijn schoolwerk maar het werd op den duur zo leuk en boeiend dat het uit de hand is gelopen". Curacao is voor hem geen afgesloten periode. Hij heeft zich gespecialiseerd in de Caribische literatuur, en zal daarom ook in Nederland zich blijven bezighouden met de ontwikkelingen op het gebied van de Antilliaanse literatuur.

Kampeonato di beisbòl AA ta kanando bon

WILLEMSTAD — E klupnan di doble A a yega na mitar kaminda den e kampeonato 1979. Djamars último mester a tuma lugá e último partido di e di dos buelta. Aparte di e relato akostumbra ku ta ser saká despues di kada buelta i ku ta kontene informashon dje desaroyo tékniko dje kampeonato — ilustrá pa sifranan dje prestashonnan individual y kolektivo — ta interesante tambe pa despues di algun luna di kompetensia tira un bista riba e aspektonan administrativo. Aspektonan relashona ku e.o. direkshon dje kampeonato i asistensia na weganan.

E ritmo ku kual e kampeonato ta progresando te awor ta bon. A kai algu atrás wel ku e programashon di weganan komo ku mester a duna e asosiashon di softball disposishon dje stadion pa su partidonan di play-off ku tabata pendiente ainda di nan último kampeonato, pero e interupshon a keda limita na 10 dia. Por sierto e play-off di softball difisilmente lo por a tuma luga simultaneamente konsiderando e kantidat di peloteronan ku ta aktivo den softball tambe i ku tabatin kompromisonan pa ku nan ekipo di softball den e play-off aki. Aparte di e interupshon aki, afortunadamente, ta dos partido só mester a ser suspendé (pa motibu di mal estado di tereno komo konsekuensia di yobida).

NO MAS INTERUPSHON

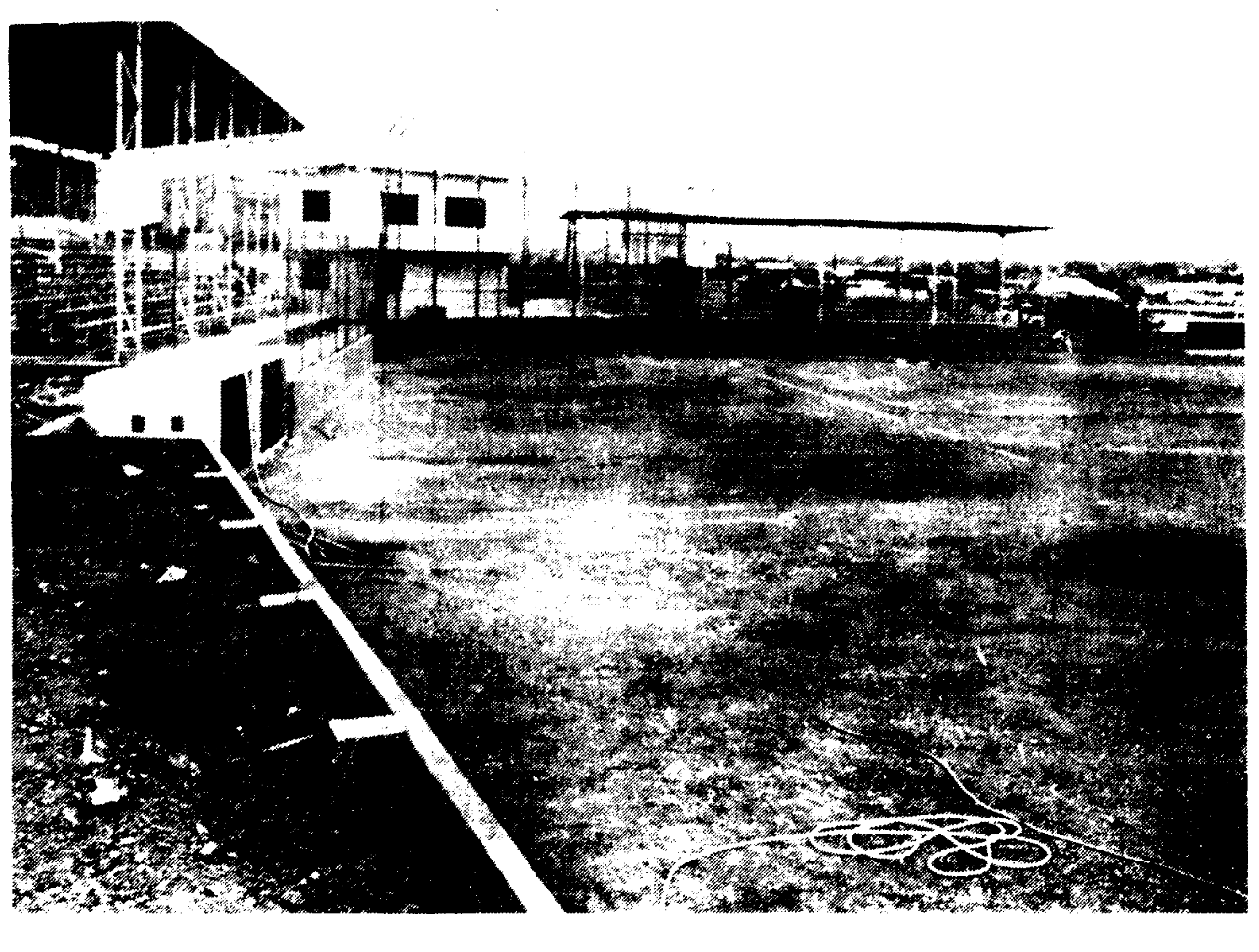
Entre di dos i di tres buelta no tin pausa. Mañan kaba e kampeonato ta ser kontinua ku inisio dje penúltimo buelta. En bista ku Febeko mester "entrega" e stadion na softball mei-mei di luna di augustus, e federashon (ni e propio ekiponan) no por a permiti nan mes e luho di para e kampeonato pa di dos biaha durante estadia den ekstranheria di e selekshon di softbòl. Den konsulta ku e ekiponan a disidi na "schedule" pa e dos ekiponan afekta, esta Sta. Rosa Indians y Wild Cats, menos wega posibel durante e periodo ku e sofbòlistanan ta na Puerto Rico pa e Weganan Panamerikano. Esaki ta ensera antó ku tantu Indians komo Wild Cats tin ku hunga un par di wega ekstra promé y un par wega despues di e biahe dje sofbòlistanan. Esaki naturalmente por resulta un handicap pero nan a aksepta e sistema aki.

Entre parentesis: algu ku nos ta haña ku ta di apresia den e asuntu di baimentu di e peloteronan ku e selekshon di softbòl ta e aktitud di e dirigentenan di e ekiponan den kuestion. Asina leu ku nos a tende no tabatin ningun akshon di parti dje direktivanan pa trata na stroba baimentu di nan hungadónan, no obstante ku nan ta den un bataya difisil pa klasifikashon p'e play-off.

Siendo ku komo hungadónan amateur nan úniko rekompensa y insentivo pa hasi esfuersonan pa logra mihó prestashonnan, ta di hasi - ora e okashon presenta- un biahe pa eksterior ku e selekshon nashonal, e chens aki, na nos pareser bou di ningun sirkunstansha mester ser kitá di nan.

TORNEO INTERNASHONAL

Bayendo bèk riba e kampeonato di beisbol, lo por resulta nesesario den di kuater buelta pa programa algun double-header den weekend pa di e manera aki termina e temporada regular y despues e play-offnan na tempu. Mester reserva tempu tambe pa organisashon di un torneo internashonal ku lo sirbi komo klausura dje temporada 1979. E torneo lo ta probablemente entre 4 ekipo, inkluyendo e selekshon di Korsou. Invitashonnan ofisial no a ser hasi ainda pero ta praktikamente sigur ku Puerto Rico i Republika Dominikana lo ta entre e paisnan-partisipante. Ademas tin pendiente ainda e wega di estreya entre e selekshonnan di p'Abao i di p'Ariba. E intenshon ta pa "schedule" e klásiko aki entre e di tres i di kuater buelta of na prinsipio dje di kuater buelta.

Little league ballpark kaminda proksimamente lo tuma luga e kampeonato Latino Amerikano di liganan chiki.....

Door Elbert Marquez

Un desaroyo nobo pa beisbol ta e posibilidat ku a ser krea pa organisa weganan den e kompleho deportivo nobo na Brievengat. E komishon finansiero (ampliá ku algun miembro di direktiva) a ser enkarga ku hasimentu di un estudio di e posibilidatnan y di hiba tambe deliberashonnan ku e direkshon dje kompleho. Si beisbol muda pa Brievengat - sea ku ta parsialmente of kompletamente - di tur manera esaki lo no sosode promé ku e play-offnan. Aparte ku mester haña lus bèrdè dje komishon finansiero i ku e ekiponan di doble A mester haña e oportunidat pa inspekshona i eventualmente aproba e fasilidatnan na Brievengat, mester skohe un momentu apropiá pa kuminsa programa wega na Brievengat. Ta obvio ku e mudansa no ta kos ku por tuma lugá dj'awe pa mañan.

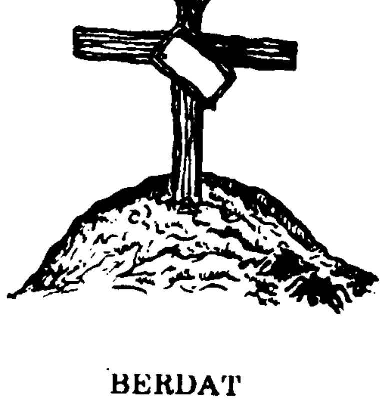
SATISFECHO

E direktiva di Febeko ta satisfecho ku e asistensia te awor di e fanatikada n'e weganan i por konklui for di esei ku finansieramente tambe e kampeonato ta kanando bon. Un ke otro tumando na konsiderashon ku e kampeonato ta di kuater buelta e temporada aki i ku e reakshon dje publiko riba esaki por tabata di warda te ora e kampeonato drenta su fase kulminante. E aumento di e prijs di entrada ku 50 sen tampoko tabatin influensha (a lo menos no riparabel) riba e asistensia dje publiko.

Manera ta konosi e 50 sen ekstra ku ta ser pidi e temporada aki ta destina pa e organisashon di Little League ku lo usa e rekaudashon aki pa yuda kubri e kostonan di organisashon di e kampeonato Latino Amerikano di liganan chiki proksimamente na Korsow. Ku esaki e público a demostra su mes berdadero fanatiko di pelota i tambe di ta dispuesto di koopera ku un proyekto deportivo importante manera ta selebrashon di e kampeonato Latino Amerikano na nos isla.

E asistensia naturalmente ta varia di wega pa wega: di menos ku 100 hende pa un partido di Alpha riba un djadomingu mainta te un kas yen-yen pa un partido manera esun di djamars último entre Royal Scorpions i Wild Cats. Aparte di ekponan haladó-di-públiko tradishonal manera Scorpions i Wild Cats, Sta. Maria Pirates ta birando un revelashon den e sentido aki. E Piratanan tambe, por ehempel, huntu ku e mesun Scorpions a perkura pa praktikamente un "full house" den nan partico di di dos buelta. E ekipo ku ta hasiendo mas mal papel ta Alpha; algu ku no ta straño konsiderando e posishon ku e ekipo aki ta okupando y e mal presentashon ku nan a duna den algun di nan weganan.

BERDAT

Tempu mi tabata na bida
m'a keremi mashá kos.
M'a sintimi poderoso
kasi igualá k'un dios.

M'a pone mundu adorami
M'a trapa riba tur kabes.
M'a pone hende lastra pami
ku mi ley di un dos tres.

Awe mi t'un yu karpachi
den skochi' mama eternidat.
Sementerio, skol pa morto
siña bibu su berdat.

OPI (Juni '79)
Organisashon
Planificashon
Independensia

PEON *

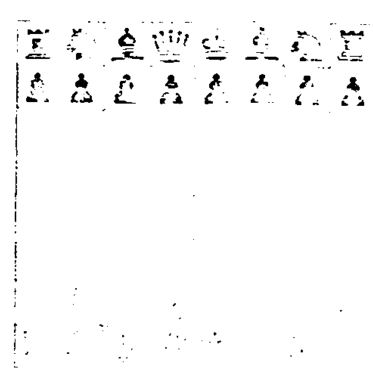
Kurso di ajedres

Pa: OMALIO MERIEN

Kapitulo 1

Tablero i piesanan

Promé ku nos ban siña kon ta hunga ajedres, nos mester sa kiko tin mester pa hunga e wega. E dos atributonan prinsipal ta un tablero, of borchi di ajedres, ku e piesanan Blanku i esnan Pretu. Tambe un oloshi di ajedres i un formulario pa nota tur e movidanan. Laga nos ban wak promé kon un tablero mester ta.

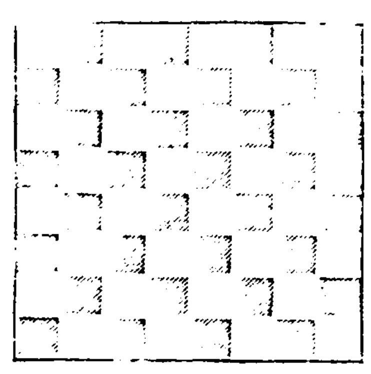

diagrama nr 1

Den e diagrama nr.1 ku ta pinta aki, nos por mira un kwádra ku tin hokinan blanku i hokinan pretu. Si nos konta tur e hokinan nos lo haña 64. Tin 32 hoki blanku i 32 hoki pretu. Tin tablero ku na lugá di hoki pretu, ta pintá di un kolo korá, bèrdè of bruin.

Esunan koló blanku si ta keda semper blanku. Korda ku un tablero di ajedres no ta meskos ku esun di dam.

Pa un hende hungá ajedres bon, e mester konosé e tablero hoki pa hoki. Ta pesey nos ta bai studia e tablero bon bon. Nos ta kuminsa soru pa e tablero ta poni nos dilanti, ku e hoki pretu na man robes. Otro manera ta fout!

Awor nos ta bai wak bon kon e hokinan ta kore. Tin hoki ta kore bai ariba of bertikal, i tin hoki ta kore bai pariba of horisontal. Nos ta mustra esaki den e diagrama nr.2.

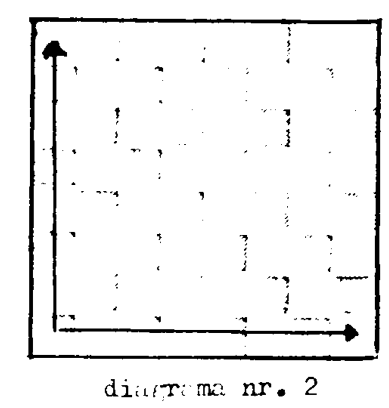

diagrama nr. 2

E hokinan ku ta kore bertikal nos ta jama "fila". Ta meskos por ehempel ku un "fila di auto". E hokinan ku ta kore horisontal nos ta jama "kareda". Esaki ta meskos ku "kareda di banki den klas". Si nos konta kwantu "kareda" tin riba e tablero nos ta yega na 8, i si konta e "filanan" tambe nos ta yega na 8. Pwes kada kareda ta konsisti di 8 hoki. 4 blanku i 4 pretu. Na tur e hokinan ta sali 8 biaha 8 hoki ta 64 hoki. Bo por konté tambe na e kantidat di filanan, pasobra kada fila tambe tin 8 hoki blanku i 8 hoki pretu, wak bo mes i konté. Fasil no!!

Nos ta sigi studia e tablero i nos ta bai buska un manera pa korda tur e tablero hoki pa hoki for di kabes. Mi ta tende kaba ku bo ta pensa "no, èsey ta masha difisil". Pero no ta berdat. Ban weta! Nos ta kuminsa marka e "karedanan" djabou bai ariba ku nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8. Wak pa nan ta bon marká. Ta 8 kareda tin pwes ta te na 8 bo por yega.

Despues nos ta bai marka e filanan, kuminsando na esun na man robes pa pariba, ku e leternan: a, b, c, d, e, f, g, h. Aki tambe nos ta yega te na e di ocho leter di alfabet pasobra ta 8 fila so tin. Dos minut mas di pensa i ya bo por mira ku kada hoki a haña un "nomber". E hoki den prome kareda dje promé fila jama "a1".

Esun den di dos kareda dje prome fila yama "a2". E hoki den di tres kareda dje prome fila yama "a3". Asina bo por duna kada hoki su nomber, segun su lèter di fila kombina ku su number di kareda.

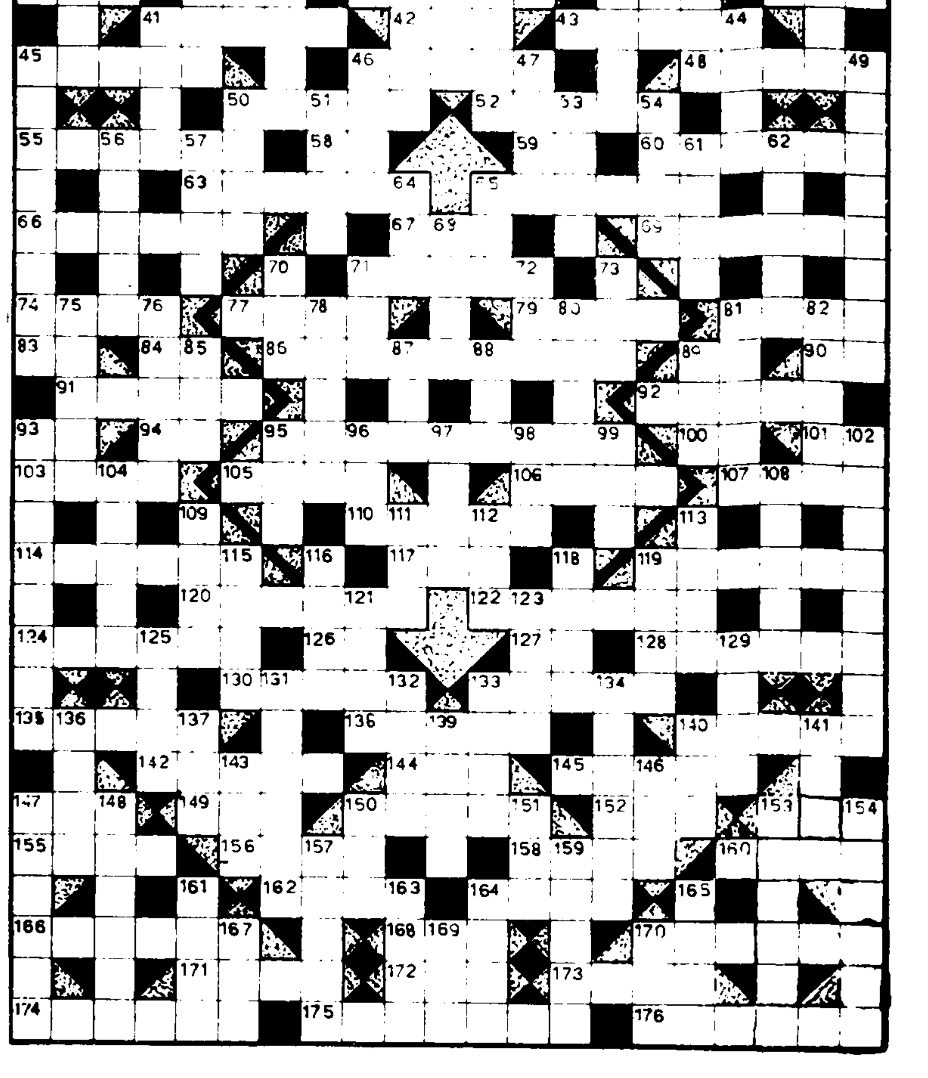
Bo mester purba bo mes awor! Hasié bon i manda bo tablero pintá ku kada hoki ku nan nomber aden. Entre esunan bon lo rifa un boekenbon di Boekhandel Salas.
Te aki dos siman 6 di juli.

Amigoe kruiswoord puzzel

HORIZONTAAL: 1.opgezet plan, richtlijn; 5.gering aantal beschikbaar; 10.voetbekleding; 14.mestvocht; 15.zangstem; 16.rekening; 17.bergplaats v. vliegtuigen; 18.Jap. parelduikster; 19.naar; 20.lichte bedwelming; 22.plezier; 25.smalle opening; 27.Russisch geestelijke; 29.pl. in Rusland; 31.zak; 33.koel; 34.vr. munt; 35.niet mooi; 38.stremsel; 40.vlakgommetje; 41.toegang; 42.oude lap; 43.niets uitgezonderd; 45.schoonmaakart.; 46.kookgerei; 48.soort glad v.h. maken van imitatie edelstenen; 50.kaartspel; 52.voetbekleding; 55.afsluiting; 58.voertuig; 59.ten bedrage van; 60.opstand; 63.bep. tijd v.h. verrichten v. werkzaamheden; 65.aantekenboek; 66.bloedarmoede; 67.grondsoort; 69.sportbeoefenaar; 71.innig; 74.pl. in Gelderland; 77.gewicht; 79.gast; 81.voorkeur, voorrang (Lat.); 83.deel v.d. mast; 84.godsdienst; 86.afbeelding in het klein; 89.reeds; 90.gewicht; 91.koninklijk hoofdsieraad; 92.vogel; 93.dat is (Lat. afk.); 94.deel v.d. bijbel; 95.halssieraad, soms met inwendig een portretje of e. toefje haar; 100.familielid; 101.maanstand (afk.); 103.telwoord; 105.vr. munt; 106.liefdesgod; 107.koord; 110.biet; 114.deel v.e. woord; 117.bouwland; 119.aanspreektitel; 120.vertrekzaal; 122.wederk. voornaamwoord; 124.opeens, plotseling plaatshebbend; 126.de onbekende; 127.water in Friesland; 128.rijstmesje (mal.); 130.soort stof; 133.vent; 135.deel v.d. vinger; 138.pl. in Frankrijk; 140.klopwerktuig; 142.terug (Lat.); 144.jaartelling; 145.kleur; 147.hemellichaam; 149.steen; 150.roofvogel; 152.zwaardwalvis; 153.ik; 155.vuur; 156.eikeschiller; 158.soort geraspte snuiftabak; 160.gebogen; 162.slotwoord; 164.hofkledij; 166.terstond; 168.gravin v. Holland; 170.schelpdier; 171.ver (in samenst.); 172.houding; 173.heldendicht; 174.rijgsnoer; 175.mohammedaanse vastenmaand; 176.touw waarmee een paard voor een wagen wordt gespannen.

VERTICAAL: 1.bedrieger, schavuit; 2.nering, negotie; 3.inwendig orgaan; 4.bloeiwijze; 5.tegenslag; 6.knaagdier; 7.bergweide; 8.Ind. dakbedekking; 9.koord; 10.bevel; 11.soort gebak; 12.naar beneden; 13.weerklank, echo; 20.soort meelpap; 21.edel; 23.kledingstuk; 24.deel v.e. breuk; 26.Ierland; 27.voorkeur; 28.kasteel; 30.deel v.h. oor; 32.gehoorzaal; 34.familielid; 36.gast; 37.tevergeefs; 39.vruchtje; 41.behaarde dierenhuid; 44.hemellichaam; 45.deel v.e. woning; 46.vrucht; 47.gemeen; 49.krijgskundige; 50.vette vloeistof; 51.angstig; 53.stand der edelen; 54.schoonmaakart.; 56.rijtuig; 57.azijn; 61.klets; 62.reukwater; 64.gesloten; 65.vlaktemaat; 68.oud IJslandse literatuur; 70.horizon; 71.vat; 72.mann. dier; 73.Europeaan; 75.livreibediende; 76.zitplaats; 78.inhoudsmaat; 80.gezwel; 81.prent; 82.groet; 85.varkenshok; 87.berg op Kreta; 88.moment; 89.behoeftig; 93.Europeaan; 95.soort brood; 96.scheepsvloer; 97.heiligenbeeld; 98.Europeaan; 99.bovenste deel v.e. huis; 102.deel v.e. uur; 104.eenjarig dier; 108.Griekse letter; 109.jong dier; 111.opstootje; 112.in orde; 113.pit, binnenste, oorsprong; 115.ruwe, samenhangende steenmassa; 116.zijvlakte van iets; 118.kleurstof; 119.keer; 121.geurige specerij; 123.in tijdelijk gebruik, ten gebruike; 125.melkklier; 129.Perzie; 131.werelddeel; 132.draaikolk; 133.uitgebakken stukjes spek; 134.werelddeel; 136.koraaleiland; 137.vocht doorlatend; 139.werpanker; 140.krampachtige samentrekking v.h. middenrif; 141.aldus; 143.afslagplaats bij golf; 146.deel v.d. dag; 147.varensgezel; 148.pl. in Frankrijk; 150.vlaktemaat; 151.spoedig; 153.uitslijting door water; 154.map; 157.vat met hengsel; 159.Europ. gebergte; 161.voortdurende vijandschap; 163.titel; 164.roe; 165.ongegist druivensap; 167.troefkaart; 169.lantaarnplaatje; 170.bosplantje.

WINNAARS van de Kruiswoordpuzzel dd. 16 maart 1979 zijn:

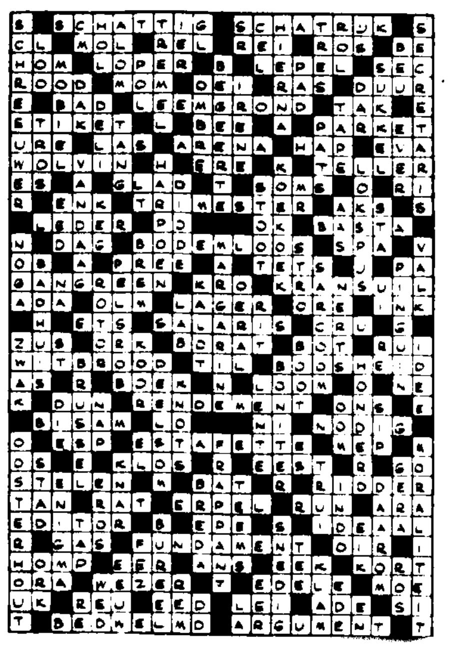
Eerste prijs: mevr. T. Brinkman, P.O.B. 179, Seroe Colorado, Aruba (fl. 10,--

Tweede prijs: Mevr. L. Broesterhuizen, p/a St. Elisabethhospitaal, Curacao (fl. 7.50,-)

Derde prijs: Mina Willems, Warawara 40 St. Cruz, Aruba. (fl. 5,-)

De winnaars kunnen hun prijs afhalven bij de kantoren van de Amigoe, Curacao-Scherpenheuvel v/n, Aruba-Nassaustraat 110 en Bonaire-bij Nochi Willem, Tera Corra, tel.: 8736.

De oplossing van deze week dient vóór 28 juni 1979 in het bezit te zijn van de Redactie. Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór woensdag 27 juni 1979 in te dienen en op de enveloppe duidelijk vermelden: KRUISWOORDPUZZEL:

Tres chens pèrdí

Den mondi di Santa Barbara tabata kana un hòmber ta piki palu. Su kara tabata tur fada. Bida no tabata bai manera e ke. ...nka e no tabata gana lo sufisiente pe por hasi lo ke ta di su gustu. Ta pesei ...gun e ta kana, e ta ...lmura su destinu tristu.

Den esei el a topa ku un ...uhe bieu, lomba dobla-...bla. E muhe ku a weta ...n halá su kara ta, a ...ntre: Mi shon, ta ki ...tabo? Ta di kon e kara ta ...stu asina? Ta hende malu ...shon tin?

E hòmber a keda para, ...k e machi ku un mirada ...sha lastimoso i e di: Mi ...r laga di ta fada? Mi tin ...aña na mundu i for di dia ... mi tin tinu te awor, ...nka ningun deseo di mi ... a wòrdu kumpli! Ta ki ... la pena biba i traha ...na?

... machi bieu a haña ...sha duele di e hòmber i e ... Mi shon, mi ta rekonose ... bida no a tratabu bon. ...o di awe en padilanti ... kambia. Mi ta bai ...labu. Mi ta regalabu ...chèns! Bai bo kas i ...ón, bo ... a kiko boso lo usanan. Si ...o hasi bon usu di e ...rtunidat aki ta sigur ku ...o bida lo kambia ...tikamente.

...ntentu e hòmber a ... pa kas pe bai konta ... ku parse tabata bai ...un di bon pa nan. E ... a bira loko di su ka... El a bisa su kasa ku ...o mester bai ku hopi koutela pa nan por saka mayor probecho for di e tres chènsnan.

Henter mainta nan dos a traha plan, kibrá plan i te ora ku nan a bai sinta na mesa pa nan kome, ainda nan no tabatin nada konkreto.

Pero, ora e señora a saka e kasa su sòpi bonchi kòra largu pe kome i e hòmber a weta kon bashi e sòpi tabata, el a suspira: Hesus lo mi tabata tin gana di un bon wes'i spèki den e bonchi aki!

Ai, apenas el a kaba di papia ku - flutup - asina un wes'i spèki grandi i gordo a kai riba su tayo. El a spanta masha i su señora a rabia te ke por a haña un atake di nèrvio.

Hòmber bubè! Bo ta kere bo por a haña plaka...oro...tur rikesa di mundu, anto abo ta pidi un wes'i spèki?!

E hòmber a keda tur bèrgonsà i e di: Bo tin rason! Bo tin tur klase di rason. Bobo di mi parti! Of miho dicho: Goloso di mi parti!

Pero mi ta primintibu di mi ... chensnan lo no bai despersia asina. Bin, laga nos ban sinta kome, despues nos lo studia e dos otro chensnan mas miho.

Pero e muher desepshona no por a stòp di kik. Kada bes e tabata bolbe kuminsa storia e hòmber su burda di nobo. Na sierto momentu e hòmber su pasenshi a kaba i el a grita: Ta basta! Ta basta! Ta duel mi! Ta duel mi! Ta duel mi masha! Pordonami!

Pero su kasa a sigui ras i e ora ei e hòmber a grita fada: Pa mi parti... pa mi parti....e wes'i spèki ei por ... wes'i spèki a sali for di tayo i bai pega den boka di e muhe.

E muher a spanta..bula lanta.. hisa su mannan na laria i balia tur sorto di balia pe purba kita e wes'i spèki for di den su boka, pero nada! E muher a bira hansha pasobra e no por a papia ni sikiera hala rosea na drechi.

E hòmber a purba na tur manera di sakele pe.. pero nada!

Kaminda el a pega, ei el a keda pega! Kiko pa hasi awor? Nan tur dos a pensa ku nostalgia riba tur rikesa ku nan lo por a haña! Pero ki bale la pena biba den un palasio òf tin monton di oro i biba den un situashon lastimoso asina?

Ta pesei no a keda e hòmber ningun otro solushon ku usa su di tres chèns pa saka e wes'i spèki for di boka di su kasa.

Katu nan tur dos a kai sinta na mesa i kome nan sòpi bonchi kòra blo bashi!

I e dia ku a kuminsa asina ... tristu ... òtro!

Nos mes ta traha

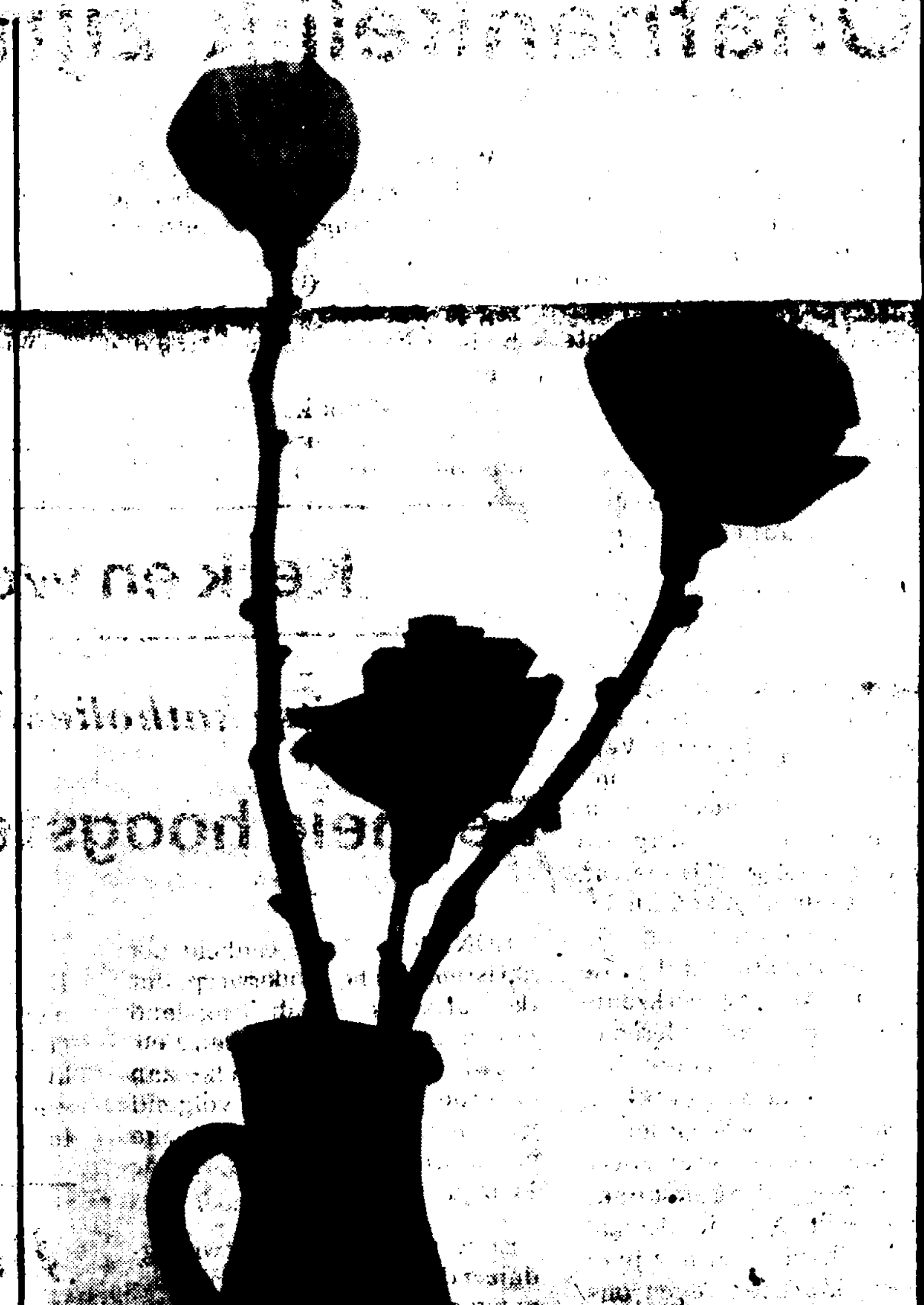
Bia pasa nos a traha nos taki di mondinan, dòrna ku su flornan di papel. Ma bisa boso kumpra un kaha di ... ora warda pe siman aki.

Wèl awe nos ta ban siña un sistema di konserva flor di papel. Ta un sistema bieu di Kòrsou. No hasie bo ... pero laga bo mama òf un ruman grandi yuda bo.

Usa un wea bieu òf usa un bleki, pa bo smèlt aden ... pone un otro wea yen di awa tambe kla.

Bo por was'e flornan di bia pasa òf bo por traha un areglo nobo di tres flor no mes grandi, manera bo ta mira riba e pórtrét.

Pone e wea ku e belanan riba stof i oranan dirti bo ta saka e mechanan afo ku un pida palu òf un forki bieu. Baha e wea awor for di stof pone riba mesa banda di esun ku e awa. Awor bo ta hinka e flornan un pa un den e was. Traha ku kuidou pero sòru pa e flor tapa bon! Ora bo sakele bo ta pasele den e awa (gewon awa di kranchi) kaba bo ta ponele riba un pida papel di tienda. Mester ta un papel ku por chupa e awa afo. Lo bo mira kon duru i bunita bo flornan a bira awor. Ni muskita lo no fis nan mas pa bo. Si bo traha un areglo nobo di tres flor sòru pa ora bo ta drechanan esun di mas chiki bini mas ariba, esun mediano meimei i esun di mas grandi abou. Yena bo bòter òf vas ku santu pa e keda para bon! Eksito i kòrda riba nos konkurso di obra di man!

Beste Amigoe
Ik ben 9 jaar ik kijk elke dag de Henry die op de laatste pagina staat.
Maar ik heb een klacht over de Napa daar staan of ze moeten er eigenlijk elke week in staan die kinderpaginas en 16 juni is het al de zoveelste keer dat hij er niet in staat.
Wanneer denken jullie elke week een kinderpagina er in te zetten?
Nou dat merk ik van zelf wel hoor
En alvast bedankt

Reinarda Veneman
Meiveld 27a
Aruba

Weet je wat een...is?

Nog stammend uit de oude tijd, maar nog steeds een veel gebruikt muziekinstrument.

Een stuk pijp overlangs doorgezaagd en voorzien van gleufjes.

Werd gemaakt van ijzer, soms koper. Ook een hoorn kan men gebruiken. Later ook uit speciale houtsoorten.

Jij zult ook heel vaak een WIRI of RASPU gezien en gehoord hebben.

Amiguitonan kontá

...a pasa mi priminti boso ku e siman aki lo mi duna ...o algun tip enkuanto skirbimentu di kuenta.

...n tip enkuanto skirbimentu di kuenta.

...rganisadonan di e konkurso a pone algun regla pa tene ...nta ku ne.

E kuenta mester ta na papiamentu i e kuenta mester ta ...inal.

...nte di e sakì lo siguiente: Bo tin ku skirbi bo kuenta ... papiamentu i no na Ulandes òf Spaño òf kualkier otro ...oma. I esaki ta un kos masha importante e kuenta ...ter ta original. Esaki kier men ku mester ta un kuenta ... mes a pensa. No un kuenta ku un hende a yega di ...ntabu ò ku bo a yega di lesa kualkier kaminda.

E kuenta mester ta krioyo. Esaki kier men ku e kuenta ... trata over di algu di Kòrsou. No un kuenta por ...mpel over di indjannan na Suramerika òf over di un ber ... Afrika.

Si ta skirbi bo ta skirbi bo kuenta no hasie mas largu ku ...chi di skref, si ta taip bo ta taip e no mas ku 2 blachi.

Bo tin mag di manda te 3 kuenta, no mas.

...r mi tepnan: Prome ku bo kumisa skirbi bo ta kumisa ... over di ken e keunta lo bai por ehèmpel: "over di dos ..." òf "over di un kacho."

... nan lo bai hasi, enfin bo ta pensa mas o menos kiko ... den e kuenta.

... lo bai hasi, enfin bo ta pensa mas o menos kiko lo ... e kuenta. Skirbie prome pa bo mes. Lesele ... i mira ku bo ta satisfecho ku ne, kier men ku el a ... bo a pensa. Wak ku bo no a bula di un kos riba ... kaba di konta esun prome. Wak ku bo a no skirbi ... a mes un palabra hopi bia tras di otro. Lagami ... kiko mi kier men: "Anto nan a bai kas. Anto nan ... koi hunga. Anto e ora ei nan a bai hunga". Ba ...prendemi? E palabra anto ta mal usa. No keda kon... demasiado lihe. Semper lese un par di bia i drecha ... bo ta kere ku por mas miho.

...o un kuenta no mucha largu ku tin pèp, ku un kuenta ... largu pero ku ta laf. Lesa bo kuenta duru pa bo mes ... kon e ta sona den bo mes orea. I mi dilaster tep: No ... ningun hende desanimabu!

Pagina verzorgd door Pòpi Muzo

Adelisia di fiesta

Bo mester di:
1 bleki di lechi grandi
1 bleki di tuti fruti chiki
1 1/2 kuchara di stropi di "tip top" kòra.
1 kuchara di vanilia
un tiki suku.

Pone kla:
Bo lachi di frigidèr

Basha lechi ku e vanilia i e stropi den e lachi. Bruanan poko poko ku otro. Saka e tuti fruti ku un kuchara i bruele poko poko den e lechi dushi ku bo tabatin.
Purba su smak. Si e no ta basta dushi bo ta pone un tiki suku mas aden.
Awor bo ta pone e kos ku ta komparti e lachi den bo lachi i hinka e lachi den frizer.
Ora e ta duru bo tin un dushi li di fiesta.

Inleiders op Blauwbaaidag over hoop en onderwijs:

Kies juiste leiders, die durven beslissen

WILLEMSTAD. — Kiezen, juist kiezen, dit thema en deze oproep kwamen voor in de beschouwingen welke tijdens de recente Blauwbaaidag werden gehouden rond het thema Hoop. De juiste leiders moeten gekozen worden, zo stelde oud-Onderwijs-directeur Tirso Sprockel, en wel leiders op elk gebied. Jack Veeris, oud-directeur van de Pedagogische academie, zag ook ten aanzien van het onderwijs een belangrijke taak weggelegd voor de kiezers bij de komende verkiezingen. Het is één van de momenten waarop men namelijk direct invloed kan uitoefenen. De heer Veeris zag trouwens voor de kerkelijke leiders ook een weggelegd. Zij moeten namelijk inspirerend handelen en optreden zodat ouders en leerkrachten komen tot een verantwoordelijke houding tegenover de kinderen.

Hoop op de toekomst, daar draaide de inleiding van de heer Sprockel om. Hij plaatste een en ander tegen de achtergrond van de nogal negatieve berichten over de economische en sociale toestand, jeugdwerkloosheid en de onzekerheid over de staatkundige toekomst. Dit alles moet men weer zien in de situatie dat in het verleden een hoge levensstandaard zijn intrede heeft gedaan, dat er het een en ander bereikt werd op het gebied van het onderwijs en de sociale voorzieningen. Dan kan men slechts constateren, dat we een volk onderweg zijn. We zijn er nog niet, maar er is plaats voor gerechtvaardigde hoop, zo meent de heer Sprockel. Voor ons liggen de onafhankelijkheid en een onzekere toekomst.

VERANTWOORDELIJKHEID

Bij dit alles speelt mee, dat er een natie gevoel ontbreekt. Er moet bepaald worden, wat men gaat doen: vastgesteld moet eerst worden, wat wij zijn en waar we thuishoren; daarna kan men de koers uitzetten waarheen men gaat. Noodzakelijk is echter wel dat er verantwoordelijkheid wordt aanvaard, zowel individueel als collectief. Een andere noodzaak is het kiezen van de juiste leiders bij de overheid, in het vakbondswezen en in het sociale leven. Verder acht de heer Sprockel het een vereiste dat men bereid is leiding te aanvaarden en dat men loyaal is aan zijn directe overheden. Bereid moet men ook zijn tot ijverige plichtsvertrachting om zich in te zetten vooor de ontplooiing van de gemeenschap. Verder moet men bereid zijn offers te aanvaarden. Men moet ook beseffen, dat we een klein land zijn, dat hoofdzakelijk steunt op zijn menselijke hulpbronnen voor zijn voortbestaan. Tenslotte, aldus de heer Sprockel, moet men bereid zijn elkanders lasten te dragen en moet men gemotiveerd zijn om deze opdracht te aanvaarden en daaraan te werken.

MENSELIJK POTENTIEEL

Ontwikkeling en onderwijs, en de daarvoor verantwoordelijken, dat was het onderwerp van de inleiding van de heer Veeris. Ook hij wees er op, dat de geluiden niet zo erg positief zijn over bv de economie. Hij wees op de twaalfduizend werklozen. Verlamd toe blijven zien bij deze toestand baat niet. We bezitten namelijk, zo was hij het kennelijk met de heer Sprockel eens, iets waardevols: het eigen menselijke potentieel, dat men niet mag onderschatten. Dit vormt in feite ook een uitdaging: we zullen het vooral van onze eigen fysieke en mentale potenties en krachten moeten hebben. De vraag is dan: hoe gaan we met dit menselijke potentieel om, waarna hij uiteindelijk te spreken kwam over het onderwijssysteem.

Wat het basisonderwijs betreft, staat vast dat van de honderd kinderen die op zesjarige leeftijd in de eerste klas zitten er elf (11) de basisschool niet geheel afmaken; en dertig (30) blijven meer dan één keer zitten (in Nederland, waarvandaan het Antilliaanse onderwijssysteem is geimporteerd, blijft 8 tot 10 procent meer dan eens zitten).

Bij het voortgezet onderwijs is de situatie: van de 89 kinderen die toegelaten worden (elf zijn er namelijk in het basis onderwijs afgevallen), gaat 30 procent naar Mavo, Havo VWO en 70 procent naar het Nijverheidsonderwijs (LTS, huishoudschool en Scheepvaartsschool), in Nederland gaat 70 procent naar Mavo, Havo en VWO en 30 procent naar het Nijverheidsonderwijs; van de 100 leerlingen, die in de eerste klas van de basisschool gestart zijn, weten er maar zeven de HAVO-VWO te halen, al dan niet na een aantal keren zitten blijven.

STRUIKELBLOK

Feit is dat teveel kinderen moeite hebben met hun schoolloopbaan, aldus de heer Veeris. Waar ligt het aan, zo vroeg hij zich af. Bij de beantwoording daarvan wordt het volgende naar voren gebracht:
het Nederlands als voertaal is een struikelblok voor veel kinderen, het is voor het overgrote deel een vreemde taal: de verwachtingen en eisen van het schoolmilieu sluiten niet aan bij de ontwikkeling van een groot deel der kinderen, in het bijzonder in gezinnen, welke in sociaal en materieel ongunstiger omstandigheden verkeren; in het algemeen neemt de interesse in het leren bij de jeugd af als gevolg van vele afleidende factoren zoals tuinfeesten enz.

Verantwoordelijken bij dit onverantwoordelijk omgaan met de kinderen zijn de ouders zelf (het succes op school is beslist geen zaak van de school alleen, maar is ook afhankelijk bv van de aandacht der ouders), de leerkrachten (de grootste mogelijke inspanning van hen wordt vereist, om elk kind zoveel mogelijk kans van slagen mee te geven), de politieke leiders (men kan niet om beslissingen heen lopen, hetgeen in de laatste jaren te vaak is gebeurd; er werd niet ingegrepen in de voorbije tien jaar, terwijl met cijfers werd aangetoond dat zoveel kinderen faalden) en verder de kerkelijke leiders.

Volgens de heer Veeris is het hun plicht te waken over de geestelijke ontwikkeling van het volk; zij moeten ouders en leerkrachten inspireren tot een verantwoordelijke houding tegenover de kinderen. Zij moeten ook duidelijk stelling nemen en invloed aanwenden om de nodige veranderingen te bevorderen, welke tot een gezond onderwijs leiden.

VRAGEN

De vragen waarvoor de politieke leiders zich gesteld zien naast alle andere belangrijke beslissingen welke er van hen verwacht mogen worden, zijn: de invoering van het Papiamentu op de Benedenwinden in het gehele basisonderwijs of niet en wat dan verder? Hetzelfde voor het Engels op de Bovenwinden. Moet er een tweede taal als instructietaal worden aangehouden; is dat het Nederlands of het Engels of Spaans? Brengt de keuze van andere voertalen niet een totale herstructurering van het onderwijs met zich mee en dus ook een reorganisatie? En waar gaat men het onderwijssysteem op richten: op het Nederlandse systeem? Op die van het Caribisch gebied? Op het Zuidamerikaanse systeem of op het Noordamerikaanse systeem?

Dit zijn niet allemaal zuiver onderwijskundige vragen, het zijn ook politieke vragen, aldus de heer Veeris. Die hebben te maken met de totale richting van de ontwikkeling van de Antillen.

Het komt er op neer om beslissingen te durven nemen vertrouwend op eigen inzichten. Er zijn voldoende mensen in de Antilliaanse gemeenschap voorhanden die hieromtrent aanvaardbare en waardevolle denkbeelden kunnen aandragen. Het gaat er om dat men met hen in gesprek treedt en in gesprek blijft; ook moet men de beschikbare krachten bundelen om tot visies te komen over waar we heen willen. Maar vooral gaat het er om, dat er beslissingen worden genomen ten aanzien van het onderwijs, waar de vorming en ontwikkeling van ons menselijk potentieel vanaf hangt.

Zo besloot de heer Veeris zijn oproep tot de vijfde groep verantwoordelijken: de kiezers. Zij dragen de verantwoordelijkheid dat degenen die gekozen worden, bestuursmacht krijgen; dan moet men op mensen kiezen, van wie men kan verwachten dat zij deze moeilijke beslissingen aan kunnen en aandurven. Het stemmen is een der momenten waarop wij in staat worden gesteld direkt invloed uit te oefenen op de richting van de ontwikkeling van de Antillen, van de samenleving, waarvan wij allen deel uitmaken, aldus de heer Veeris.

HONG KONG — Op kleine wrakke schuiten wachten Vietnamese boot-vluchtelingen in de haven van Hong Kong gelaten op hun lot. De scheepjes zijn door de autoriteiten bijeengebracht met de opzet hen van afmeren af te houden. De alsmaar aanhoudende stroom van Vietnamese bootvluchtelingen wordt dagelijks een groter probleem voor de autoriteiten van Hong Kong welke stad toch al meer dan overbevolkt is. En de rest van de wereld doet net of zijn neus bloedt. Ook de zogenaamde "christelijke wereld" houdt zich van den domme.....

VS-priester over Haiti:

Plattelandsbevolking bijna 100% analfabeet

BEAUCHAMPS — Wij verkondigen wel het evangelie, maar ik geloof niet dat de Hatiaanse mensen er naar luisteren, aldus de Amerikaanse Montfortaan Ronald Clarisme, die in Haiti werkzaam is. In zijn parochie Beauchamps stierven er verleden jaar talrijke mensen van de honger.

De priester is nu als zodanig tien jaar werkzaam in dit land. Hij is de mening toegedaan, dat in de periode de armoede is toegenomen, vooral ook tijdens de vijf jaar durende droogte welke verleden jaar teneinde kwam. Naar zijn mening moet de kerk zich bezorgd maken over de fisieke en sociale noden van de bevolking voordat deze mensen kunnen luisteren naar het evangelie. Van de andere kant koesterde de pater Montfortaan de hoop, dat de mensen meer met elkaar betrokken zijn geworden en dat zij gaan begrijpen, dat men gezamenlijk bepaalde problemen kan oplossen.

Als de gebieden met de ergste nood noemde pater Clarisme het onderwijs de medische verzorging, het vervoer en een behoorlijke watervoorziening. Hij schat dat ongeveer 97 procent van de bevolking eigenlijk analfabeet is. In zijn parochie is er één zuster die de medische verzorging heeft voor 12.800 mensen, zo vertelde de priester. Zij ziet dagelijks mensen onder haar ogen sterven. Zij krijgt veertig dollar per maand als salaris. Nu wordt dit opgetrokken tot zestig dollar en ligt een behoorlijk stuk boven het twaalf dollar per maand inkomen van de modale Haitiaan.

Trinidadiaanse theoloog De Verteuil:

Onafhankelijk zijn is zelfde als mens zijn

PORT OF SPAIN — Onafhankelijkheid zien we soms ook als een gevaarlijke zaak. Zo kan je jezelf tot je tienerzoon of dochter horen zeggen. Luister eens goed, je wordt alles bij elkaar te onafhankelijk. Maar in ons hart willen we allemaal onafhankelijk zijn; wij kanten er ons tegen afhankelijk te zijn van anderen; wij houden er allemaal van voor onszelf te beslissen hoe en wanneer we iets doen.

Voor ons betekent onafhankelijk zijn hetzelfde als mens zijn: het is een essentieel deel van de waardigheid een persoon te zijn. Zo stelde de Trinidadiaanse theoloog Michel de Verteuil vast tijdens zijn preek onder de kerkelijke viering van onafhankelijkheidsdag op Trinidad en Tobago. Thema van de preek was onafhankelijkheid.

Helaas, zo vervolgde hij zijn preek, is er tegelijkertijd in de wereld een beweging werkzaam om te domineren, om anderen te controleren. Voor velen betekent dus onafhankelijkheid om het met andere woorden te zeggen, dat men anderen zover krijgt, dat zij dingen doen, welke men wilt. Als wij allemaal onafhankelijk willen zijn, zijn er ook sterke krachten tegen ons bezig.

MOEILIJK

Ook deze krachten werken op persoonlijk en nationaal vlak. Men kan zeggen aldus De Verteuil, dat er een samenzwering aan de gang is tegen de onafhankelijkheid bv van het individu.

Door advertenties, in de handel overal wordt geprobeerd ons te doen conformeren aan wat anderen bepalen.
Of het nu gaat over de manier van spreken, over de muziek waarvan we houden of over wat we willen denken, het is heel moeilijk onafhankelijk te zijn. Je moet hard strijden om onafhankelijk te worden en je moet evenzo hard vechten om het te blijven.

Onafhankelijkheid vergt moed en do zettingsvermogen en innerlijke sterkte. We lezen in de bijbel dat God aan de profeet Jeremias belooft: ik zal je heden maken tot een versterkte stad. Een ijzeren pilaar, een bronzen muur om je te kunnen meten met dit land.

KWALITEIT

Deze passage omschrijft hoe sterk men in zijn schoenen moet staan om onafhankelijk te zijn. De eerste les welke we er uit kunnen trekken, is dat een land alleen maar onafhankelijk kan zijn als zijn burgers onafhankelijke mensen zijn en de tweede is dat onafhankelijkheid op de eerste plaats een kwaliteit van de menselijke geest is.

Wanneer je zegt, dat mensen onafhankelijk zijn, dan ben je niet hun economische situatie aan het omschrijven of hun politieke verwantschap, maar dan zeg je wat voor een soort mens hij is, wat voor een instelling die mens heeft.

Onafhankelijkheid is, zo kunnen we verder concluderen, aldus de bekende Trinidadiaanse priester, tot voor kort rector van het Caribische seminarie, dat men onafhankelijkheid ook niet kan geven zoals men bv wel geld kan geven of werkgelegenheid of een woning.

Ook is het niet iets dat je van iemand weg kan nemen; men kan het wel van zich afzetten, maar men kan het een mens niet ontnemen.

Onafhankelijkheid is iets dat mensen binnen in henzelf zijn.

Caribische historici hebben ontdekt bij hun speurwerk, dat men de gehele geschiedenis van de slavernij door de groep Afrikanen had, die nimmer toegaven dat zij slaven waren; misschien dat andere mensen zich wel slaaf achten, maar die bepaalde groep deelde deze opvatting niet, zij waren vrij omdat vrijheid evenals onafhankelijkheid iets van binnen in de mens is, aldus De Verteuil, die daarop nader inging op de geestelijke kwaliteit van onafhankelijkheid waardoor deze zo iets waardevols voor ons wordt.

Om onafhankelijk te zijn moet ik gevoel van eigenwaarde hebben; ik ben onafhankelijk, wanneer ik weet dat ik een speciale persoon ben, met mijn eigen geschiedenis, mijn eigen aspiraties, mijn eigen unieke combinatie van goede en slechte eigenschappen. Ik wil me zelf zijn, ik wil niet iemand anders zijn en ik wil ook niet dat niemand anders mij is.

Onafhankelijke mensen zijn bij definitie creatieve en originele mensen; zij doen dingen in hun eigen unieke stijl en overeenkomstig in hun eigen unieke overtuiging.

Het is echter nauwelijks nodig, aldus De Verteuil in zijn preek op Trinidads onafhankelijkheidsdag, dat we er nog heel ver weg van zijn een onafhankelijk volk te zijn. Maar we moeten ook voorzichtig zijn met onze handen in wanhoop ten hemel te richten. We moeten ons allemaal afvragen wat we kunnen doen aan de kwalen van ons volk, van de gemeenschap en onze onafhankelijkheid en het eerste dat we kunnen doen is ons bewust te worden dat onafhankelijk worden op de eerste plaats een spirituele onderneming is, niet en niet op de eerste plaats een economische of politieke onderneming.

Aldus pater De Verteuil in zijn preek, waarvan hierbij het eerste deel verschijnt. In een volgende aflevering kan men een samenvatting van de rest van zijn preek aantreffen.

Kerk en wereld

Voor Britse katholieken:

Eenheid hoogste prioriteit

LONDEN — De eenheid der christenen is het onderwerp, dat de katholieken van Engeland boven aan de lijst willen zien van de onderwerpen, welke aan de orde komen op de volgend jaar mei te houden Katholieke nationale conferentie, meer soort pastoraal concilie.

Er werden meer dan twintigduizend vragenlijsten terugontvangen waarop men kon zetten, in volgorde naar belangrijkheid de onderwerpen, welke men op die samenkomst moest bepraten.

In 67 procent van de gevallen stond Christelijke eenheid boven aan. Eén procent minder kreeg de noden en behoeften van de hedendaagse jeugd, en zestig procent scoorde het onderwijs.

Iets minder ver kwam de Derde wereld met zijn problemen, de wereldhonger en apartheid. Lager op de lijst kwamen kwesties uit als bewapeningswedloop en de kwestie Noord Ierland.

Evangelisatie congregatie

VATICAANSTAD — Eind verleden jaar vielen er in totaal 863 kerkelijke jurisidictie (bisdommen, apostolische vicariaten enz) onder de Vaticaanse congregatie van de Evangelisatie (vroeger Propaganda fide).

Het ging hierbij om 130 aartsbisdommen en 604 bisdommen (waaronder het bisdom WILLEMSTAD); ook behoorden er 63 apostolische vicariaten toe en 60 apostolische prefecturen, drie abten en drie apostolische administratores en één missiegebied.

Op Amerikaans grondgebied behoren er zes aartsbisdommen toe, 31 bisdommen en 42 vicariaten.

Bisschop van Leon aan Somoza:

Voorkom verder bloedvergieten en terreur

LEON — De woning van de bisschop van Leon, mgr Manuel Salazar y Espinoza in Nicaragua is onlangs met mitrailleurvuur bestookt.

Dit gebeurde een in een opmerkelijke verklaring een beroep op president generaal Anastatio Somoza Debayle had gedaan om verder bloedvergieten en wraakneming te voorkomen. Hij deed dit beroep als voorzitter van de Nicaraguaanse bisschoppenconferentie.

TERREUR

Mgr Salazar Y Espinoza trok in geheel Nicaragua de aandacht met zijn brief aan president Somoza. Hij vroeg daarin om de golf van criminaliteit in te dammen, omdat deze slechts verder wraaknemingen en geweld oproepen hetgeen een aanslag betekent op de mens in het algemeen in Nicaragua. In zijn brief hekelde de bisschop het feit, dat troepen van het leger terreur zaaiden en nog steeds zaaien wanneer zij over de straten van Leon trekken waarbij steeds meer mensenlevens vallen en zelfs kinderen niet ontzien worden.

Op de dag dat de residentie van de bisschop werd beschoten met mitrailleurs, waarover de bisschop echter overigens niet kwijt wilde aan de pers, gebeurde het ook, dat een rouwstoet, welke op weg was naar de begraafplaats om een ander slachtoffer van de strijd tussen Nationale garde en de Sandinisten te begraven, door militairen opgebroken werd doordat deze het vuur op de stoet openden. De stoet werd vanuit de lucht beschoten. Er vielen daarbij zes doden en verschillende gewonden. Het zijn deze soort terreur-daden welke de bisschop van Leon bedoelde in zijn brief aan de president.

JONGELUI GEDOOD

In de hoofdstad van Nicaragua zelf, Managua deed zich op de Dag van de Arbeid een vuurgevecht voor, waarbij vijf jongelui om het leven kwamen. Dit gebeurde in een clubgebouw of in de omgeving daarvan, van de paters Salesianen. De versies over het gebeuren lopen sterk uiteen.
Volgens de woordvoerder van het leger ging het om jongelui, die een politie-patrouille hadden aangevallen, waarna de politie terugvuurde. Dit vuurgevecht, aldus het leger had niets te maken met een bijeenkomst in het jeugdcentrum Don Bosco in verband met de 1e mei. Wel moest de woordvoerder van het leger erkennen, dat de leider der van dat jeugdwerk, een Spaanse pater Salesiaan, aangehouden was. Dit gebeurde omdat hij de openbare orde in gevaar bracht. Een onmiddellijk door aartsbisschop Miguel Obando y Bravo gedaan verzoek bij de autoriteiten om de Spaanse priester in vrijheid te stellen, werd niet gehonoreerd.

Volgens de leiding van het Don Bosco-centrum en andere niet-officiele bronnen heeft de politie echter in het jeugdcentrum zelf het vuur op de jongelui geopend. Men hield een viering van de Dag van de Arbeid welke uitging van het anti-Somoza gezinde Nationale patriotische front. De politie heeft in het jeugdcentrum ook nog veertig jongelui gevangen genomen

[R]ekenkamer over de Bovenwinden

[S]tijgende tekorten naast begrotings overschrijdingen

[Ond]er dagtekening 6 december 1978 is het verslag van de [Re]kenkamer verschenen over de jaren 1976 en 1977 van de [Bove]nwindse Eilanden. Per die datum is het verslag aange[bode]n aan het Bestuurscollege, twee maanden later aan de [Ei]landsraad en nu is het voor publicatie vrijgegeven.

De Rekenkamer zou elk jaar eigenlijk met een apart verslag [mo]eten verschijnen. Nadat echter de Staten in 30 maanden geen [nie]uwe leden hadden benoemd in het College van de Kamer en [het] personeelsbestand in 1976 en 1977 ernstig is achteruitge[gaan], ziet de Rekenkamer geen kans meer om aan haar jaar[lijk]se verplichtingen te voldoen. In de Antillen verzorgt de [Minis]ter van Financien nog steeds het personeelsbestand van [de Re]kenkamer: door er geen aandacht aan te besteden wordt [de] Kamer bijzonder moeilijk gemaakt effectief te werken.

[P]ersoneelsbestand [R]ekenkamer [we]rk achteruit

[Het] zou voor de Staten van [de] Nederlandse Antillen [illegible] moeite zijn om het perso[neelsb]eheer aan de Rekenkamer [over] te dragen, waardoor een [eff]ectieve controle mogelijk is, [wat] het is nu in 25 jaar nog [niet] gelukt. Deze gang van [zaken] wekt de indruk alsof er [bij] de Centrale regering geen [eff]ectieve controle gewenst [wordt] geacht. Als het perso[neels]bestand niet verbeterd [wordt] bij de Rekenkamer kan in [ge]val de controle niet meer [[illegible]] zeer onvolledende mate [worde]n uitgeoefend in de [Bovenw]inden.

De Rekenkamer werkt een beetje met afgerond cijfermateriaal, maar komt dus tot de conclusie dat het beheer op de Bovenwinden, met name op St. Maarten, ongeveer elf miljoen meer kost dan het heeft opgebracht.

Hoewel de Rekenkamer niet juicht over de administraties op Saba en Sint Eustatius blijkt uit de cijfers toch dat de boosdoeners vooral zitten op St. Maarten. Van de laatste jaren, te weten 1976 en 1977 geeft de Kamer nog de specificatie van nadelig saldo:

	1977	1976
St. Maarten	6.124.000	2.431.000
St. Eustatius	49.000	389.000
Saba	p.m.	36.000
	6.173.000	2.856.000

De Kamer maakt hierbij nog de aantekening dat er te Saba vermoedelijk geen of een klein tekort zal zijn over 1977. De gegevens over 1977 zijn nog zeer onvolledig.

[ADM]INISTRATIE

[De] Kamer signaleert een ver[ande]ring voortzetting van de ten[dens], te weten stijgende be[grotings]tekorten [illegible] begrotingsover[schrij]dingen en een zeer trage [inning]. De financiering [van de] tekorten geschiedt door [uitst]el van betalingen [aan] particulieren (drie miljoen [gulden]), het niet betalen van [de] AOV/AWW-pre[mies] fl. 3.084.000, het niet [betal]en van het Ambtenaren[pensio]enfonds voor [fl. ...].000, het niet betalen [aan] het Land, de GEBE en het [illegible] samen nogeens voor [fl. ...]0.000. Bij elkaar is dat [illegible] miljoen gulden.

[De beg]rotingen zijn als volgt [sluitend]:

f. 3.600.000,-
f. 5.400.000,-
f. 5.200.000,-
f. 5.500.000,-

[Het] financieringstekort van [illegible] miljoen per ultimo 1977 is [in] maanden opgelopen met [ruim] fl. 300.000 per [maand], want er is intussen [geen] jaar voorbij gegaan.

[De Ka]mer becijfert de geaccu[muleerde] tekorten over de jaren

[tekorten] over de jaren 1965	tot en met 1971	f. 1.904.300,-
over het jaar 1972		684.000,-
over het jaar 1973		502.000,-
over het jaar 1975		335.000,-
over het jaar 1976		2.856.000,-
over het jaar 1977		6.173.000,-
		11.524.300,-
[illegible] over het jaar 1974		459.000,-
		11.065.300,-

ondeskundig opstellen van de begrotingen en bij Maatschappelijke zorg de posten Ondersteuning en Verpleging.

Verder in het verslag wordt melding gemaakt van het feit dat de Rekenkamer ongeveer 14 miljoen gulden inkomstenbelasting inbaar acht.

De Centrale regering kan St Maarten verder beter maar vergeten, want de mogelijkheden zich zelf te helpen zijn duidelijk aanwezig. Het vereist alleen een betere invordering van de uitstaande belastingen.

De Amigoe hoopt de komende dagen nog op dit uitvoerige verslag terug te komen.

EXTRA

Over 1974 en 1975 werden aan Sint Maarten extra landsbijdragen toegekend ter sanering van de financiele situatie van fl. 493.000 en fl. 570.000. Bij de uitvoering van de telegrammen van het Departement van Financien werd evenwel fl. 265.405 meer uitbetaald dan moest. Tot dusver, we zijn intussen vier en vijf jaar later, is niet bekend hoe het teveel uitgekeerde bedrag van Sint Maarten zal worden teruggevorderd.

Vast staat dat intussen vier jaar zijn verstreken, waarbij het Land aan Sint Maarten geld [illegible] het bedrag van fl. 265.405 dus niet verrekend is, zou de Kamer na moeten vragen bij het Dep. van Financien op Pietermaai.

Als de landsbijdragen zijn vastgesteld moeten de oorspronkelijke opgestelde begrotingen van Bonaire en de Bovenwindse eilanden, de kleinere eilandgebieden die zich zelf niet kunnen bedruipen, opnieuw worden vastgesteld, maar dan aangepast aan de landsbijdrage. Voor 1969 en voor de jaren 1971 tot en met 1977 heeft deze vaststelling op de Bovenwindse eilanden niet plaats gevonden meldt de Rekenkamer. Over acht jaar is er dus in feite ook geen grondslag voor het financiele beheer.

ONDERHANDS

Voor bedragen boven fl. 10.000 is geen openbare aanbesteding vereist als de Eilandsraad maar bepaald dat onderhandse aanbesteding in het belang is van het eilandgebied. Het Bestuurscollege heeft de Eilandsraad niet nodig voor dit soort zaken kennelijk, want de Rekenkamer laat een schier eindeloze lijst volgen van werken boven de fl. 10.000 zonder dat er een besluit is van de Eilandsraad, dat mag worden afgeweken. Het betreft onder meer de vuilopruiming (100.000), de aanschaffing van trailers (84.000), de verbouwing van het vliegtuigplatform (66.000), de bouw van een vangrail te Koolbaai (110.000), de vernieuwing van de Wathey pier (102.500), de vernieuwing van de landingsbaan (172.100), de verbouwing van de aankomsthal op de luchthaven (272.000) en de aanleg van een roll-on-roll-off pier te Point Blanche van fl. 84.400. De kleinere werken boven fl. 10.000 hebben we niet opgenoemd. Je vraagt je af, waarom de Eilandsraad bij de wet heeft vastgesteld hoe er opgetreden moet worden (AB 1965 no.2 van 12 maart 1965) als toch niemand zich er aan houdt.

AMBTENARENKORPS

In de jaren 1976 en 1977 breidde het ambtenarenkorps op St. Maarten zich uit met 50 man van 177 tot 227 stuks. Bij de arbeiders beliep de uitbreiding 87 man van 331 naar 418 man. Op St. Eustatius beliep de uitbreiding 29 man en op Saba 24 personen. Deze uitbreiding kan niet worden gemotiveerd door de toename van de werkzaamheden en vormt derhalve een financiele last die de Rekenkamer als verspilling aanmerkt. De Kamer berekent daarna in haar verslag deze verspilling van belastinggelden. In 1977 waren op Sint Maarten 53 ambtenaren en 85 werklieden tewerkgesteld boven de in de begroting genoemde aantallen. Zij komt tot een verspilling van fl. 1.825.000.

[illegible] van de Burgerlijke Stand op Sint Maarten is eveneens een niet-rechtvaardige tewerkgesteld geweest. Hoewel hij maandelijks de centjes moest afdragen aan de eilandsontvanger volgens een opdracht van februari 1976 heeft hij dat niet gedaan. De ambtenaar belast met de leiding liet de Onrechtvaardige zijn gang gaan door er geen controle op uit te oefenen. Zo verdween in goed een jaar tijd fl. 20.127,56, waarbij meerdere personen betrokken bleken te zijn. Laconiek meldt de Kamer dat ze inmiddels berecht en ontslagen zijn.

BOTEN

In boten is men ook goed op de Bovenwinden. Na de tragikomedie met de boot Gloria van J.Levingstone werd in de loop van 1977 fl. 5.883 uitgegeven aan kosten voor onderdelen en verzekering van een boot die pas in december 1977 werd verworven voor fl. 40.000. Er was geen krediet op de begroting en er werd afgeweken van de regel van openbare aanbesteding. Het doel van de aankoop was de bestudering van de visstand. De Kamer twijfelt eraan of deze boot voor dit doel geschikt is. De boot is thans in gebruik voor een goederenvervoer tussen de eilanden, maar meldt de Kamer opbrengsten zijn er niet verantwoord. De Kamer stelt dus niet dat er geen opbrengsten zijn geweest, ze stelt alleen dat ze niet verantwoord zijn.

VUIL

Voor het ophalen van vuil zijn met vier particulieren driejarige contracten afgesloten die fl. 433.000 per jaar kosten.

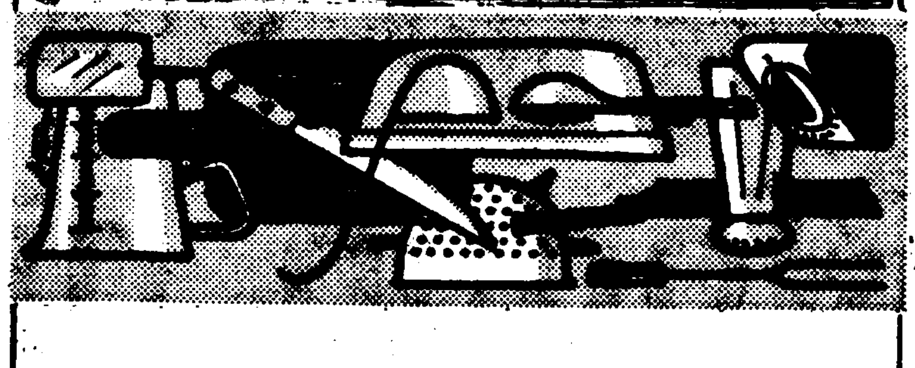
Buiten het contract kunnen dan nog extra werkzaamheden worden opgedragen: dat extra werk staat evenwel ook in het contract voor het ophalen van huisvuil. Het is dus niet mogelijk vast te stellen of er sprake is van dubbel betalen voor een keer werken. De ten laste van de begroting gebrachte extra uitgaven belopen fl. 1.364.630, welk bedrag volledig gespecificeerd wordt door de Rekenkamer. Hierdoor ontstaan overschredingen bij het huren van trucks van fl. 563.000 huur trucks voor de vuilnisplaats fl. 272.000 en overige uitgaven voor de volksgezondheid met fl. 127.000. Een van de contractanten die minder werk kreeg opgedragen dan hij verwachtte, diende een eis tot schadevergoeding in. Hem is fl. 17.000 toegekend, waarvan de Kamer het vreemd vindt dat het ondernemersrisico op de Overheid wordt afgewenteld.

Hoewel het ophalen van het huisvuil dus aan vreemden werd uitbesteed, nam het aantal werknemers bij de overheid van St. Maarten toe van 52 tot 72 aan het einde van het jaar en werd nog fl. 400.000 uitgegeven aan Lenen in verband met het ophalen van vuil. De Kamer meldt niet dat er voor gewerkt is: het werd er slechts aan uitgegeven.

De Commissie-Bakhuis heeft het werk van de Rekenkamer nog eens dunnetjes overgedaan en noemt in haar verslag man en paard. Afgewacht moet evenwel worden of hier corrigerend zal worden opgetreden.

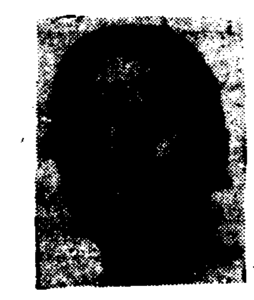
WILLEMSTAD — Twee dagen voor de Statenverkiezingen komen de Antilliaanse posterijen uit met een serie van postzegels bij gelegenheid van het gouden feest van het Vrijwilligers korps Curacao (VKC). Het gaat hierbij om twee toeslagzegels (verkrijgbaar tot uiterlijk 3 september dit jaar) en één zegel zonder toeslag (verkrijgbaar tot uiterlijk 3 juli 1980) en wel in de waarden 15 ×10 ct, 4×20 ct en één gulden. Het ontwerp voor deze zegels is van Armando Ravelo. Op alle zegels komt een VKC-er voor in verschillend tenue. De oplage is een kwart miljoen en zoals gewoonlijk worden de zegels gedrukt bij John Enschede & zonen te Haarlem. Op de dag van uitgifte worden stukken, welke voldoende zijn gefrankeerd, voorzien van een extra eerste dag stempel.

Makaroni/ Spinazi kaserol

Recept van Bunchi Römer

Voor: ruim 4 personen
Oven: 350
Tijd: 45 min.

Benodigdheden:
1 pak makaroni (8oz.)
1 uitje, knoflook, tomaat, pimenton, klein gesneden
1 eetlepel fijngehakte oregano- en basilicumblaadjes
1 eetlepel Heinz sauce, Worcestershire saus en soyasaus
2 eetlepels margarine of olie
ong. 1 eetlepel warm water.
1/2 pond ham, aan blokjes gesneden
2 cups gekookte en [illegible]gelekte spinazie
1 cup geraspte kaas
1 ei, goed geklutst.

Bereidingswijze:
A. Kook de makaroni zoals op het pakje aangegeven.
B. 1. Smelt de margarine en fruit de "tempero" (uitje, knoflook enz.) met de kruiden en de specerijen. Voeg hierbij de sausjes en zoveel warm water totdat er een dik sausje verkregen wordt.
2. Roer de ham en de spinazie door dit sausje en laat dit even sudderen op een laag vuurtje.
C. 1. Roer het hammengsel met een vork door de makaroni.
2. Het ei en de helft van de geraspte kaas door het makaroni mengsel roeren.
D. Het gerecht in een beboterde casserole overbrengen en de rest van de geraspte kaas erover strooien.
In een voorverwarmde oven wordt het gerecht gaargebakken. Na verloop van de baktijd even toegedekt laten "rusten" alvorens het op te dienen.

Ingezonden

Wat iedere echtgenoot moet weten.....

Onder deze titel kregen de eindexamen-kandidaten MAVO-Spaans dit jaar een fraai stukje proza voorgeschoteld. In dit stukje wordt de echtgenote na tien jaar gebruik vergeleken met een evenoude auto. Je kunt haar weliswaar niet zoals een auto op de schroothoop gooien omdat de wet dat verbiedt, maar wel kun je haar op een nettere manier wegdoen en een nieuw model aanschaffen.

Dit wordt echter afgekeurd, we citeren: "Tien jaar na in het huwelijksbootje gestapt te zijn, laat ze pas zien wat ze waard is. Na tien jaar — jaar na jaar — wordt ze beter en nuttiger voor de echtgenoot. Na 15 of 20 jaar zal ze misschien een likje verf nodig hebben, maar dat is wel de moeite waard. Na 25 jaar wordt de geliefde wederhelft onontbeerlijk.

Het kan zijn dat de carrosserie niet meer zo glanst, maar onder de motorkap is ze meer waard geworden". Vervolgens zingt de schrijver z'n lof over de huishoudelijke vaardigheden van de rijpere echtgenote: "De knopen die zij aannaait, gaan langer mee. Mocht zij vroeger denken dat het geld als vruchten aan de bomen hangt, nu zal ze er wel achter gekomen zijn dat er in uw tuin niet zo'n boom staat. Als zij op onze revers een blond haar vindt, maakt ze geen scène. Ze snapt wel, dat wij in de bus tegen een of ander meisje opgebotst zijn. Ze dreigt er niet meer mee naar haar ouderlijk huis te gaan als wij ons boekje te buiten gaan. Haar enige bedreiging zal zijn: "Ik zal het je arts vertellen".

De gerechten die zij bereidt lijken ons niet meer het produkt van een drukfout in een Armsens kookboek. Als de stofzuiger kapot gaat, repareert zij hem zelf". Het stukje eindigt met de verzuchting: "Ja, mijnheer, het eist veel tijd, zorg en begrip van de echtgenoot om een luchthartig meisje tot vrouw te nemen en van haar het meesterwerk van de man te maken: de volmaakte echtgenote, edelmoedig en begrijpend. Maar is er een nuttiger wijze waarop een man zijn jaren kan "beleggen"?

De inhoud van deze eindexamentekst is denigrerend, diskriminerend en beledigend voor de vrouw — en voor de man! Het versterkt bestaande vooroordelen betreffende "vrouwelijk" en "mannelijk" en het draagt bij aan een dubieuze meningsvorming. O.i. een opvoedkundige misser van de eerste orde! Ja, de school als opvoedingsinstituut heeft wel volledig gefaald met dit afscheidsstukje "levenswijsheid". De makers en/of samenstellers van dergelijke stukjes willen wij de raad geven dit soort proza rustig te laten waar het thuishoort: op de schroothoop!

FINEKE VAN DER VEEN
ANNETTE YBELES SMIT.

NEW YORK — Na Californie gingen woensdag beperkingen op het tanken van benzine - om de rijen wachtenden voor pompstations kleiner te maken - in de Amerikaanse staten Massachusetts, Connecticut en delen van New York.

De staat New Jersey zou vandaag volgen.

Volgens het in Californie en Washington DC al toegepaste systeem kunnen zij met oneven kentekennummers op die dagen en zij met even nummers op even dagen tanken.

Weldra geboorte nieuw thuisland

KAAPSTAD — Zuid-Afrika zal op 13 september Venda als derde thuisland de onafhankelijkheid verlenen, zo is bekendgemaakt. Professor Patrick Mphephu, de leider van de Onafhankelijke Volkspartij van Venda, bereikte in ,,hartelijke en en opbouwende besprekingen" met premier Botha van Zuid-Afrika, overeenstemming over de datum waarop dit thuisland voor zwarten zijn onafhankelijkheid krijgt. Het verlenen van onafhankelijkheid aan thuislanden voor zwarten berust op de apartheidspolitiek van Zuid-Afrika om de zwarte bevolking in samenverband onder te brengen in kleine gebieden. Het eerste thuisland was Transkei, dat in 1976 onafhankelijk werd. Een jaar later volgde Bophuthatswana, dat over zeven verschillende gebieden verspreid is het noorden en noordoosten van Zuid-Afrika ligt. Geen van beide heeft ooit internationale erkenning gekregen. En verwacht wordt dat ook geen enkel land Venda, in het noordoosten van Zuid-Afrika zal erkennen als onafhankelijk land.

Plastische chirurgie op Siamese tweeling

SALT LAKE CITY/UTAH — De Siamese tweeling Elisa en Lisa Hansen, die met de hoofdjes aan elkaar vast zaten en vorige maand van elkaar werden gescheiden in een operatie van 16 en een half uur, hebben dinsdag een korte operatie ondergaan om de plekken op hun hoofdjes met huid uit hun dijen te bedekken.

1939

Joden niet gewenscht

Cartoon in de Engelse Daily Mirror in 1939, naar aanleiding van de weigering van de Verenigde Staten om joodse opvarenden van de „St. Louis" te laten debarkeren. „Keep out" adverteert het Vrijheidsbeeld, „Wegwezen".

1979

Vietnamezen niet gewenst

Geweten en het 'geweten'

Hans Toonen herkende de schrijnende parallel tussen het lot van de "boot-joden" in de jaren dertig en dat van de "boat-people" uit Vietnam nu. Vaak wordt de krant verweten dat ze de lezers belaagt met ellende, "breed uitgesmeerd over de voorpagina". In deze weken staat er inderdaad veel menselijk leed beschreven. Niet alleen op de nieuwpagina's, maar ook op speciale pagina's waar het verleden wordt opgerakeld. "Holocaust" is nu immers ook op de t.v. De serie zal hier zeker niet zo diep inbranden als kortgeleden in West-Duitsland, maar zal bij duizenden toch de verzuchting doen slaken "moet dat allemaal weer boven water gehaald worden?" En nu bovendien de "boat-people", gezien in het perspectief van de tragische uittocht der Duitse joden een halve eeuw terug.

Schrijven we op die manier onze lezers tot pessimisten, die tot de conclusie moeten komen dat de mensheid er door de eeuwen heen geen haar beter op is geworden? Nee, want aan de conclusie valt met recht en reden af te dingen. We gooien geen mensen meer voor de leeuwen bij wijze van openbaar vermaak. Noch richten we in ons land brandstapels meer op. En als zoiets wèl gebeurt, ergens in de wereld, dan komt dat op de voorpagina omdat het iets betreft dat buiten de normale orde wordt geacht. Want niet het normaal geachte komt in de krant, maar de uitzonderingen daarop. Onuitgesproken gaat namelijk ook deze krant ervan uit dat behoorlijke menselijke omgang normaal is. Als we dat even omkeren en zouden moeten vaststellen dat de krant, in haar taak het uitzonderlijke te signaleren, op de voorpagina berichtten over mensen die met elkaar zijn omgegaan zonder elkaar naar het leven te staan, zou daar een allerafschuwelijkste wereld aan ten grondslag liggen. Dan pas was er alle aanleiding tot zwart pessimisme.

Er is derhalve best plaats voor hoop. Ook als men bedenkt dat de mens in zijn lang bestaan waarschijnlijk niet wezenlijk veranderd is in de aard van zijn driften, kan het besef daarvan een waarschuwing opleveren om anders met die driften om te gaan. Dat mensen dat kunnen, daar leveren verleden en heden gelukkig menig voorbeeld van. In die zin is het hoopgevend dat de mensen tegenwoordig veel meer weten. Van elkaar. En een beetje meer ook van zichzelf.

Het motto dat Hans Toonen bij zijn artikel voegde — een gedachte van Santayana — is daarom meteen de juiste verantwoording voor het schrijven van het artikel. "Zij die zich het verleden niet weten te herinneren, zijn gedoemd het te herhalen".

George Santayana heeft ooit wijs beweerd: "Zij, die zich het verleden niet kunnen herinneren zijn gedoemd het te herhalen... Hoe bitter het ook klinkt, gelijk heeft hij. Voorbeelden te over. Ook recente. Te lang is "bloody" Amin de zwarte Hitler van Afrika genoemd. Ook de revolutionaire terugkeer van de islamitische banneling Khomeiny riekt te veel naar de jaren dertig, toen het "Heil Hitler" over Europa galmde. Aldus schrijft Gelderlander journalist Hans Toonen.

Maar ook door alleen de lotgevallen van de "boot-joden" vlak voor het uitbreken van de tweede wereldoorlog naast die van de Vietnamese "boat-people" te leggen, krijgt Santayana griezelig gelijk.

1938

Na de bloedige "Kristallnacht" is bij veel Duitse joden de schrik om het hart geslagen. Vooral de rijke joden proberen per boot weg te komen. Reisbureaus ruiken geld en sturen hun agenten stad en land af om dure, enkele reizen naar de vrije wereld te slijten. Er groeit een corrupte handel in uitreisvisa en paspoorten. Sinds de Neurenbergse wetten van 1935 zijn de joden nagenoeg vogelvrij. Een Cubaanse diplomaat verkoopt passen voor duizend dollar per stuk. Hitler's regering confisceert onmiddellijk de verlaten panden.

Jozef Goebbels, minister van propaganda en Hitlers spreekstalmeester, legt het overhaaste vertrek van de "boot-joden" als volgt uit: "Ze vormen een rotte plek in onze samenleving. Door ze te laten vertrekken, zijn we van heel wat problemen verlost".

1975

Na de val van Saigon raken de Vietnamezen van Chinese afkomst steeds in de verdrukking. De nieuwe machthebbers wijten de noodlijdende economie voor een niet gering deel aan de Chinese Vietnamezen. Want zij beheersen een groot gedeelte van de tussenhandel en de vissersvloot. Dus wordt de tussenhandel genationaliseerd. Hun winkels en bootjes worden geconfisceerd.

Er liggen plannen op stapel om juist die groep naar nieuwe "economische zones" te transporteren, waar het leven hard is. Waar ze zich nuttig kunnen maken .... Omdat de Chinese Vietnamezen worden beschouwd als de stille aanhang van het verfoeide Thieu-regime, worden ze van allerlei rechten beroofd.

Als de stroom van "boat-people" toeneemt, verklaart de Vietnamese ambassadeur in Parijs, dat zijn land opgelucht is met hun vertrek. "Ze zijn niet bereid tot wederopbouw van ons land. Ze consumeren liever dan dat ze produceren. Voor ons zijn ze dus nutteloos".

MEDIO 1938

Op de in het Franse Evian gehouden wereldconferentie komt men niet tot een eendrachtige opvang van de gestaag toenemende stroom van joodse vluchtelingen uit het Derde Rijk.

De Australische afgevaardigde motiveert het dicht houden van zijn land als volgt: "Men zal er ongetwijfeld begrip voor hebben dat wij, aangezien wij geen rassenprobleem hebben, er nu niet veel voor voelen er een binnen te halen".

23 NOVEMBER 1977

Onder druk van de verontwaardigde publieke opinie kondigt Michael Meckellar, Australisch minister van immigratie, aan de toevloed van Vietnamese vluchtelingen te stoppen:
Reden: "Er heerst al genoeg werkloosheid". In amper 24 uur waren er bij Darwin zes vissersbootjes aangespoeld met in totaal 218 vluchtelingen uit Vietnam.

13 MEI 1939

Vanuit Hamburg vertrekt het Duitse passagiersschip "St Louis" richting Cuba. Normaal heeft de schuit een capaciteit van 500 passagiers. Nu zit ze volgestouwd met 907 Duitse joden. Eenmaal voor anker in Havanna weigert de corrupte Cubaanse president Bru, bijgestaan door zijn opperbevelhebber Batista, de inreisvisa als geldige documenten te beschouwen. De "boot-joden" zijn niet "gewenscht". Na vijf dagen sjacheren wil Bru alleen christenen toelaten, mits zij het kruisteken zichtbaar op de mouw dragen .... Slechts vier joden gaan door de knieen.

De wereld weigert deze joden aan land te laten. Onder leiding van de Duitse kapitein Gustav Schroder wordt tevergeefs geprobeerd clandestien met reddingsboten de Amerikaanse kust te bereiken.

Dan ontaardt de hoopvol gestarte tocht van de "St. Louis" in een "reis naar de dood". De passagiers zijn de wanhoop nabij. Sommigen pogen zelfmoord te plegen. Op 17 juni meert de "boot der gedoemden" aan in Antwerpen. Enkele Europese landen nemen de passagiers op. Nederland 188 . Voor de meesten is het uitstel van executie. Want van de 900 passagiers zullen er veertig de oorlog overleven. De meesten eindigden in de gaskamer.

28 DECEMBER 1978

Voor de rede van de Britse kroonkolonie Hongkong ligt het propvolle vrachtschip "Huey Fong". Aan boord zijn 2694 Chinees-Vietnamese vluchtelingen. Hongkongse kanonneerboten omsingelen het schip, terwijl een Engels fregat ook een oogje in het zeil houdt. Via de scheepstelefoon doen de wanhopigen een dringend beroep op de omliggende vrije landen. Maar de "boot-Vietnamezen" zijn niet gewenst. Teneinde raad proberen velen al zwemmend het vaste land te bereiken. Maar ze worden door de waterpolitie opgepikt en teruggebracht. Achttien dagen duurt de omsingeling. De wanhopigen dreigen met massale zelfmoord. Maar de wereld om hen heen geeft geen krimp. Kapitein Sjoe-wen-Sjin omschrijft de situatie aan boord als een "levende hel".

Als het aantal zieken, onder wie veel kinderen, tot over de vierhonderd stijgt, schieten Amerika en Frankrijk te hulp. Via Singapore komt deze "boottocht naar nergens" toch nog ergens.

MEDIO 1941

Amerika verscherpt zijn controle op het toelaten van joodse vluchtelingen. Een Zweeds voorstel om 20.000 Duitse joodse kinderen toe te laten wordt door het ministerie van buitenlandse zaken verworpen. In de periode 1933 tot '45 liet Amerika 190.000 joodse vluchtelingen toe.

11 NOVEMBER 1978

Vlakbij Kuala Lumpur, Maleisie, ligt het vluchtschip "Hai Hong" met aan boord 2500 Vietnamezen. Zeker 500 zijn erg ziek. Vooral de honderden kinderen lijden erg onder het gebrek aan water en rijst. De "boot-Vietnamezen" doen een hartstochtelijk beroep op de vrije wereld toch vooral de kinderen toe te laten. Alleen Hongkong laat wat proviand aan boord hijsen.

24 FEBRUARI 1942

In de Bosporus torpedeert een Russische onderzeeboot het vluchtschip "Struma". Aan boord 769 joodse vluchtelingen uit Roemenie. Op één na verdrinken ze. De "Struma" was door de Britten al weggestuurd uit de kustwateren van Palestina. Ook de Turken hadden de deur dichtgehouden.

Door de genadeloze "gunboat"-politiek van de Engelsen vóór en tijdens de tweede wereldoorlog hebben duizenden joden de dood gevonden in het zicht van het beloofde land, Palestina. In november explodeert voor de haven van Haifa het 1200 joden tellende schip "Patria". Er vallen 257 doden.

3 APRIL 1979

De Maleisische marine sleept een vluchtboot met 238 Vietnamese opvarenden buiten haar territoriale wateren. Plotseling opent de Maleisische boot het vuur op de vluchtelingen, maakt vervolgens een scherpe bocht. De vluchtboot slaat om: 116 mensen verdrinken in open zee.

6 FEBRUARI 1945

Na langdurig onderhandelen rolt er een trein met 1200 gedoemde joden Zwitserland binnen. Hun redding is te danken aan dr. Jean-Marie Musy, de vroegere minister-president van Zwitserland. Hij had in het najaar van 1944 over deze mensenruil besprekingen gevoerd met Himmler.

NOVEMBER 1978

Ruim 2500 Vietnamezen kopen zich een plekje aan boord van de "Hai Hong". Per passagier wordt gemiddeld tweeduizend dollar betaald. Het merendeel van de totale prijs, vijf miljoen dollar, verdwijnt in de zakken van de nieuwe machthebbers. Anderen moesten zich met puur goud vrij kopen.

Tot slot: onlangs hebben Amerikaanse deskundigen uitgedokterd dat er in de komende tien jaar nog zeker twee miljoen mensen Vietnam zullen ontvluchten. Om een gedeelte van hen op te vangen speelt men binnen de Verenigde Naties met het plan een eiland vrij te maken. Guam in de Stille Oceaan lijkt er voor in aanmerking te komen. Anno 1980 is er wellicht het "Getto van Guam".

AMERICA LATINA

MEXICOSTAD — De economie van Latijns Amerika in zijn totaliteit is verleden jaar lichtelijk vooruitgegaan, maar de situatie geeft nog steeds geen reden tot tevredenheid. De productiviteit is nog niet voldoende, de inflatie is nog te hoog en het evenwicht op de handelsbalans is nog niet bereikt. Het interne bruto nationaal product is met 4,6 procent gestegen, hetgeen meer is dan in de voorgaande jaren het geval was, maar het is minder dan in de periode 1970-1974. Zo heeft de Sociaal-economische commissie van de VN berekend. Onder de ontwikkelde landen van Latijns Amerika was de stijging het grootste in Mexico en Colombia, maar de ergste daling deed zich voor in Peru en Argentinië.

MEXICOSTAD — Dat er in Latijns Amerika een tekort bestaat aan nucleaire deskundigen komt door het gebrek aan informatie over de mogelijkheden van atoomenergie voor vredes doeleinden. Zo meent de atoomvoorlichter Pedro Zamora van Mexico. Zijn bureau heeft niet minder dan 340 duizend documenten over atoom-energie onzer zijn beheer; maandelijks komen er 5800 documenten bij; daarvan zijn 520 slechts in Mexico zelf opgesteld.

RIO DE JANEIRO — De Amerikaanse juristen die de uitlevering van drie Chileense militairen aan de VS moeten zien te bewerkstelligen, hebben tijdens een bezoek aan Brazilië verklaard, dat de Amerikaanse overheid over overtuigende bewijzen beschikt, dat dit drietal hoge Chileense officieren schuldig is aan medeplichtigheid op de moord op de vroegere Chileense ex-kanselier Letelier onder het bewind van Allende; Letelier werd in de VS vermoord aangetroffen. Hij zou het slachtoffer zijn geweest van een samenspanning van de DINA en de CIA, de Chileense en de Amerikaanse geheime dienst.

BOGOTA — De guerrilla organisatie M 19 heeft het Colombiaanse leger gewaarschuwd om zijn propaganda en zijn gewapende actie tegen de guerrilla stop te zetten. De militairen die wij gevangen nemen zullen we behandelen als krij gevangenen, aldus M-19 de laatste tijd actief is. N onlangs zag men kans zwaard van Bevrijder Bol te veroveren. Ook heeft verschillende ontvoeringsa op zijn geweten.

NEW YORK, BUENOS RES — De Argentij verslaggever Jacobo Timer heeft in de VS de Hu Humphrey-prijs gekregen het opkomen voor persvrijheid. Timerman is directeur van het Argenti invloedrijke dagblad Opi Hij bevindt zich ond huisarrest in de Argentij hoofdstad. Deze prijs bes drie jaar en is genoemd na bekende Amerikaanse polit en is tot heden toe sle gegeven aan commentat van de tv. De prijs is inge door B' Nai B'Rith. Commi president Frank Sta verklaarde bij de uitreiking er op het ogenblik zeshon verslaggevers slachtoffers van politieke repressie.